

STARPTAUTISKĀ DARBA ORGANIZĀCIJA

STARPTAUTISKĀ JŪRNICĪBAS ORGANIZĀCIJA

Nozares darbību programma

ILO/IMO/JMS/2011/12

Norādījumi par jūrnieku veselības pārbaudi

STARPTAUTISKĀ DARBA ORGANIZĀCIJA, ŽENĒVA

Pirmo reizi publicēts 2011. gadā.

Starptautiskās Darba organizācijas publikācijas ir aizsargātas ar autortiesībām saskaņā ar Vispārējās autortiesību konvencijas 2. protokolu. Tomēr īsus fragmentus drīkst reproducēt, nelūdzot atļauju, ar nosacījumu, ka tiek norādīts fragmenta avots. Lai saņemtu reproducēšanas vai tulkošanas tiesības, jānosūta iesniegums uz adresi *ILO Publications (Rights and Permissions)*, *International Labour Office, CH-1211 Geneva 22, Switzerland* vai uz e-pastu pubdroit@ilo.org. Starptautiskā Darba organizācija vienmēr izskata šādus iesniegumus ar atsaucību.

Bibliotēkas, iestādes un citi lietotāji, kas reģistrēti reproducēšanas tiesību organizācijās, kopijas drīkst veidot atbilstīgi tam, kā to paredz atļaujas, kas tiem izsniegtas šim nolūkam. Atbildīgo reproducēšanas tiesību organizāciju savā valstī jūs varat noskaidrot tīmekļa vietnē www.ifrro.org.

Ierosinātie pārskatītie norādījumi par jūrnieku veselības pārbaudi

ISBN: 978-92-2-125096-8 (iespiedums)

ISBN: 978-92-2-125097-5 (tīmekļa pdf dokumenta formāts)

Dokuments pieejams arī franču valodā: *Révision des Directives relatives aux examens médicaux des gens de mer* (ISBN 978-92-2-225096-7), Ženēva, 2011. gads; spāņu valodā: *Revisión propuesta de las Directrices para la realización de los reconocimientos médicos de la gente de mar* (ISBN 978-92-2-325096-6), Ženēva, 2011. gads.

ILO publikāciju katalogizācijas dati

ILO publikācijās izmantotie apzīmējumi, kas atbilst Apvienoto Nāciju Organizācijas praksei, un izklāstītā informācija neatspoguļo Starptautiskās Darba organizācijas viedokli par kādas valsts, apgabala vai teritorijas vai par to varas iestāžu juridisko statusu, ne arī par to robežu noteikšanu.

Atbildību par parakstītos rakstos, pētījumos un citos tekstos pausto viedokli uzņemas vienīgi to autori, un Starptautiskā Darba organizācija nav apstiprinājusi šajā publikācijā paustos viedokļus.

Tas, ka publikācijā norādīti uzņēmumu un komerciālu produktu un procesu nosaukumi, nenozīmē, ka Starptautiskā Darba organizācija ir tos apstiprinājusi, un tas, ka konkrēts

uzņēmums, komerciāls produkts vai process nav pieminēts, nenozīmē, ka šis uzņēmums, produkts vai process netiek atzīts.

ILO publikācijas un elektroniskie izdevumi ir pieejami pie lielākajiem grāmatu tirgotājiem vai ILO birojos daudzās valstīs, vai arī tieši adresē ILO Publications, International Labour Office, CH-1211 Geneva 22, Switzerland. Jaunu publikāciju katalogi vai saraksti ir pieejami bez maksas iepriekš minētajā adresē vai elektroniski, nosūtot pieprasījumu uz e-pasta adresi pubvente@ilo.org.

Apmeklējiet mūsu tīmekļa vietni: www.ilo.org/publns.

Iespiedusi Starptautiskā Darba organizācija Ženēvā, Šveicē.

Priekšvārds

Viena no pirmajām konvencijām, ko Starptautiskā Darba organizācija (*ILO*) pieņēma, bija 1921. gada Konvencija par kuģniecībā nodarbināto bērnu un pusaudžu obligāto veselības pārbaudi (Nr. 16). Tai sekoja 1946. gada Konvencija par veselības pārbaudi (jūrnieki) (Nr. 73). Šie dokumenti tika konsolidēti 2006. gada Konvencijā par darbu jūrniecībā (*MLC*). Lielākā daļa jūras valstu tiesību aktos ir noteikusi prasību, ka visiem jūrniekiem jābūt derīgam medicīniskajam sertifikātam.

Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (*IMO*) 1978. gada Starptautiskajā konvencijā par jūrnieku sagatavošanu un sertificēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (*STCW*) (ar grozījumiem) noteikts, ka ikvienam jūrniekam, kuram ir saskaņā ar konvencijas noteikumiem izdots sertifikāts un kurš strādā jūrā, ir jābūt arī derīgam medicīniskajam sertifikātam, kas izdots saskaņā ar noteikumu I/9 un *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļu.

Tā kā valstu standarti attiecībā uz jūrnieku veselības atbilstību būtiski atšķīrās, 1997. gadā pieņemtie starptautiskie norādījumi (Norādījumi jūrnieku veselības atbilstības pārbaūžu veikšanai pirms došanās jūrā un periodiski) bija pirmais mēģinājums panākt saskaņotību. Šādas saskaņotības nepieciešamību pastiprina arī fakts, ka jūrniecība pakāpeniski kļūst par starptautisku nozari. Praktizējošiem ārstiem, kuri veic šādas veselības pārbaudes, jābūt skaidrai izpratnei par īpašajām prasībām, kas saistītas ar jūrnieku dzīvi, jo viņu profesionālais slēdziens bieži vien būtiski ietekmē jūrnieku nākotni. Turklāt nepieciešams, lai visas iesaistītās personas varētu paļauties uz to, ka jūrnieka medicīniskais sertifikāts izdots saskaņā ar atbilstošiem starptautiskajiem standartiem.

Šos norādījumus *ILO* Administratīvā padome un *IMO* Kuģošanas drošības komiteja ir apstiprinājusi kā ieteikumus kompetentajām iestādēm, praktizējošiem ārstiem un visām kuģniecības nozarē iesaistītajām personām par 2006. gada *MLC* un grozītās 1978. gada *STCW* konvencijas piemērošanu attiecībā uz jūrnieku veselības aizsardzību un drošības uzlabošanu uz jūras.

Ar šiem norādījumiem tiek aizstāti Norādījumi jūrnieku veselības atbilstības pārbaūžu veikšanai pirms došanās jūrā un periodiski, kurus *ILO* un Pasaules Veselības organizācija (*WHO*) publicēja 1997. gadā.

Plānots, ka, izplatot šos norādījumus un nodrošinot to ieviešanu, jūrnieku veselības pārbaudes standarti kļūs saskaņotāki un tiks uzlabota jūrniekiem sniegtās veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāte un efektivitāte.

Priekšvārds	4
1. daļa. Ievads	6
2. daļa. Norādījumi kompetentajām iestādēm	10
3. daļa. Norādījumi personām, kuras saņēmušas kompetentās iestādes pilnvarojumu veikt veselības pārbaudi un izdot medicīniskos sertifikātus.....	16

Papildinājumi

A. Redzes standarti	22
B. Dzirdes standarti	25
C. Prasības attiecībā uz fizisko sagatavotību.....	26
D. Atbilstības kritēriji medikamentu lietošanas gadījumā.....	31
E. Atbilstības kritēriji izplatītāko medicīnisko problēmu gadījumā.....	34
F. Jūrnieka veselības pārbaudes datu reģistrācijas veidlapas paraugs.....	65
G. Medicīniskais sertifikāts darbam jūrā.....	70
H. Fragmenti no 2006. gada Konvencijas par darbu jūrniecībā	72
Fragments no 1978. gada Starptautiskās konvencijas par jūrnieku sagatavošanu un sertificēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (ar grozījumiem)	78
Fragmenti no Jūrnieku sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas kodeksa.....	79

1. daļa. Ievads

I. Norādījumu mērķis un darbības joma

1. Jūrniekiem ir pienākums veikt veselības pārbaudi, lai samazinātu risku, ka viņi apdraud citu kuģa apkalpes locekļu drošību un drošu kuģa ekspluatāciju, un lai aizsargātu viņu veselību un drošību.

2. 2006. gada *MLC* un 1978. gada *STCW* konvencijā (ar grozījumiem) noteikts, ka jūrniekam ir jābūt medicīniskajam sertifikātam, sīki norādīta reģistrējamā informācija un norādīti atsevišķi atbilstības aspekti, kas jāpārbauda.

3. Šie norādījumi piemērojami attiecībā uz jūrniekiem saskaņā ar 2006. gada *MLC* un 1978. gada *STCW* konvencijas (ar grozījumiem) prasībām. Ar tiem tiek pārskatīti un aizstāti Norādījumi jūrnieku veselības atbilstības pārbaudi veikšanai pirms došanās jūrā un periodiski, ko *ILO* un *WHO* publicēja 1997. gadā.

4. Kad šie norādījumi tiek ieviesti un piemēroti, būtiski ir nodrošināt to, ka:

i) ir ievērotas visas 2006. gada *MLC* III un IV pantā noteiktās pamattiesības, aizsardzības mehānismi, principi un nodarbinātības un sociālās tiesības;

ii) no dzīvības un īpašuma drošības un jūras vides aizsardzības viedokļa jūrnieki uz kuģa ir kvalificēti, un viņu veselība atbilst attiecīgo pienākumu izpildei, un

iii) medicīniskajā sertifikātā ir atspoguļots jūrnieka patiesais veselības stāvoklis saistībā ar viņa darba pienākumiem; saskaņā ar 2006. gada *MLC* A1.2.2. standartu kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar attiecīgajām kuģu īpašnieku un jūrnieku organizācijām un apsverot attiecīgās starptautiskās vadlīnijas, kas minētas 2006. gada *MLC* B1.2. norādījumā, nosaka veselības pārbaudes un sertifikāta veidu.

5. Šo norādījumu mērķis ir sniegt jūras administrācijām starptautiski atzītus kritērijus, kurus kompetentās iestādes varētu piemērot tieši vai izmantot kā pamatu tādu valsts veselības pārbaudes standartu izstrādei, kas atbilst starptautiskajām prasībām. Atbilstoši un saskanīgi norādījumi palīdzētu praktizējošiem ārstiem, kuģu īpašniekiem, jūrnieku pārstāvjiem, jūrniekiem un citām iesaistītām personām īstenot strādājošo jūrnieku un topošo jūrnieku veselības atbilstības pārbaudes. To mērķis ir palīdzēt administrācijām noteikt tādus kritērijus, kas palīdzētu pieņemt taisnīgus lēmumus par to, kuri jūrnieki spēj droši un efektīvi veikt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās jūrā, ievērojot nosacījumu, ka minētajiem pienākumiem jābūt savienojamiem ar attiecīgās personas veselības stāvokli.

6. Šie norādījumi ir izstrādāti, lai samazināt atšķirības, kas pastāv medicīnisko prasību un pārbaudes procedūru piemērošanā, un lai nodrošinātu to, ka izdots medicīniskais sertifikāts ir ticams apliecinājums tam, ka attiecīgā jūrnieka veselība atbilst viņam uzticēto pienākumu izpildei. Visbeidzot, šo norādījumu mērķis ir veicināt veselību un drošību uz jūras.

7. Medicīniskais sertifikāts, kas izdots saskaņā ar 1978. gada *STCW* konvencijas (ar grozījumiem) prasībām, atbilst arī 2006. gada *MLC* prasībām.

II. Norādījumu saturs un piemērošana

Turpmāk ir izklāstīta šā dokumenta struktūra.

8. Norādījumu 1. daļā apkopota informācija par norādījumu mērķi un darbības jomu, saturu un kontekstu, kurā tie tika sagatavoti, un norādīti veselības pārbaudes un jūrnieka medicīniskā sertifikāta izdošanas galvenie elementi.

9. Norādījumu 2. daļā sniegta informācija, kas nepieciešama kompetentajām iestādēm, lai tās varētu izstrādāt tādu valsts tiesisko regulējumu, kas nebūtu pretrunā jūrnieku veselības un atbilstības jautājumiem veltītajiem starptautiskajiem dokumentiem.

10. Norādījumu 3. daļā sniegta informācija, kas nepieciešama personām, kuras veic jūrnieku veselības pārbaudi. Šos norādījumus var piemērot tieši, vai arī, pamatojoties uz tiem, valsts var izstrādāt savus norādījumus praktizējošiem ārstiem.

11. Norādījumu 4. daļā iekļauta virkne papildinājumu attiecībā uz standartiem, kas jāpiemēro saistībā ar dažādu veidu pasliktinošām medicīniskajām problēmām, un par datu reģistrāciju un medicīnisko sertifikātu saturu.

12. Dažas norādījumu daļas ir vairāk paredzētas kompetentajām iestādēm, savukārt citas – praktizējošiem ārstiem. Tomēr ieteicams izskatīt visus norādījumus, lai nepalaistu garām kādu būtisku jautājumu un informāciju. Šie norādījumi izstrādāti kā rīks, ar kuru tiks uzlabotas veselības pārbaudes un to savstarpējā saskanība; ar tiem nav paredzēts aizstāt atzītu praktizējošu ārstu profesionālo prasmī un slēdzienu.

III. Informācija par norādījumu sagatavošanu

13. *ILO* un *WHO* 1997. gadā publicēja pirmos starptautiskos norādījumus attiecībā uz jūrnieku veselības pārbaudi. Tas bija nenovērtējami svarīgs dokuments jūrniecības iestādēm, kuģniecības nozarē esošajiem sociālajiem partneriem un praktizējošiem ārstiem, kuri veica jūrnieku veselības pārbaudi. Kopš 1997. gada notikušas būtiskas pārmaiņas daudzu medicīnisko problēmu diagnostikā, ārstēšanā un prognozēšanā, un šīs pārmaiņas ir jāņem vērā. Norādījumos, kas publicēti 1997. gadā, tika sniegta sīka informācija par jūrnieku veselības pārbaudes veikšanu, taču tajos tādi atbilstoši kritēriji, kurus varētu piemērot, lai pieņemtu lēmumu par medicīniskā sertifikāta izdošanu, bija sniegti vienīgi attiecībā uz redzi, bet ne citiem veselības stāvokļa aspektiem.

14. Vairākas jūrniecības iestādes, sociālie partneri un ārsti, kas veic jūrnieku veselības pārbaudi, atzina nepieciešamību pārskatīt iepriekšējos norādījumus. Ņemot to vērā, Starptautiskās Darba organizācijas 94. (jūrniecības) sesijā 2006. gadā tika pieņemta rezolūcija, kurā tika ieteikts izskatīt nepieciešamību pārskatīt minētos norādījumus. Arī *IMO* savā 1978. gada *STCW* konvencijas un kodeksa vispusīgajā pārskatā atzina nepieciešamību pēc tādiem veselības atbilstības kritērijiem, kuru pamatā būtu apsvērumi par kuģošanas drošību, un secināja, ka spēkā esošie norādījumi ir jāpārskata.

15. *ILO* un *IMO* vienojās par to, ka tiks izveidota kopīga darba grupa, kura sagatavos pārskatītos norādījumus.

IV. Jūrnieku veselības atbilstības pārbaude

16. Veselības pārbaudes mērķis ir pārliecināties par to, vai attiecīgais jūrnieks ir medicīniski piemērots savu ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās jūrā izpildei un necieš no kādas medicīniskas problēmas, kuru darbs jūrā varētu pastiprināt, kura padarītu viņu nepiemērotu darbam vai kura apdraudētu citu uz kuģa esošu personu veselību. Vienmēr, kad tas iespējams, visas konstatētās medicīniskās problēmas ir jānovērš pirms atgriešanās jūrā, tā lai jūrnieks varētu uzņemties visu savu ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās izpildi. Ja tas nav iespējams, jānovērtē jūrnieka spēja veikt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās un jāsniedz ieteikumi par to, ko attiecīgais jūrnieks spēj paveikt un vai saprātīgi pielāgojumi ļautu viņam efektīvi strādāt. Dažos gadījumos tiks konstatētas tādas problēmas, kuras nav savienojamas ar pienākumiem, kas veicami uz jūras, un kuras nav iespējams novērst. A–E papildinājumā sniegta informācija par tādiem funkcionālajiem traucējumiem un medicīniskajām problēmām, kas visdrīzāk neliegtu jūrniekam veikt visus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās, par tādiem, kuru dēļ būtu nepieciešami pielāgojumi vai jāierobežo ikdienas pienākumi un funkcijas avārijas situācijās, un arī par tādiem, kuru dēļ jūrnieks īslaicīgi vai uz ilgāku laiku atzīstams par neatbilstošu darbam jūrā.

17. Lēmumu par to, vai jūrniekam var izdot medicīnisko sertifikātu, pieņem, pamatojoties uz veselības pārbaudē konstatētajiem faktiem. Lai šādu lēmumu pieņemšanā nodrošinātu konsekvenci, nepieciešami atbilstības noteikšanas kritēriji, kas tiek vienveidīgi piemēroti gan valstīs, gan starptautiskajā līmenī, ņemot vērā to, ka jūrniecība un jūras transporta nozare ir starptautiska. Šie norādījumi sniedz pamatu tādu valsts līmeņa pasākumu izstrādei, kuri atbilstu attiecīgajām starptautiskajām konvencijām.

18. Medicīniskais sertifikāts nav ne sertifikāts par vispārējo veselības stāvokli, ne arī slimību neesamības apliecinājums. Ar medicīnisko sertifikātu tiek apstiprināts – tā derīguma termiņā paredzams, ka jūrnieks atbildīs minimālajām prasībām, lai varētu droši un efektīvi veikt ar viņa amatu saistītos ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās jūrā. Tāpēc praktizējošajam ārstam, kas veic pārbaudi, jābūt informētam par ikdienas pienākumiem un funkcijām avārijas situācijās, jo viņam, izmantojot savas klīniskās prasmes, būs jānosaka, vai jūrnieks atbilst standartiem, kas noteikti attiecībā uz visiem paredzamajiem ar jūrnieka amatu saistītajiem ikdienas pienākumiem un funkcijām avārijas situācijās, un vai attiecībā uz šādiem pienākumiem un funkcijām jāveic pārmaiņas, lai nodrošinātu to, ka jūrnieks tos spēj droši un efektīvi izpildīt.

19. Spēja droši un efektīvi veikt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās atkarīga gan no personas faktiskā veselības stāvokļa, gan no iespējamības, ka medicīniskā sertifikāta derīguma termiņā minētie pienākumi pasliktinās personas stāvokli. Augstāki ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošas izpildes kritēriji tiks piemēroti attiecībā uz personām, kurām uzticēti drošībai būtiski ikdienas pienākumi un funkcijas avārijas situācijās. Uzmanība jāpievērš arī citiem ar drošību saistītiem aspektiem, piemēram, tam, vai jūrniekam nav tādu medicīnisku problēmu, kuras varētu pasliktināties, kamēr jūrnieks atrodas jūrā, vai kuru dēļ jūrnieks būtu atzīstams par nepiemērotu darbam jūrā, vai kuras apdraudētu citu uz kuģa esošu personu veselību un drošību.

20. Praktizējošajam ārstam, kas veic pārbaudi, lēmums par medicīniskā sertifikāta izsniegšanu jāpieņem, pamatojoties uz to, vai šā dokumenta papildinājumos noteiktie minimālo prasību kritēriji ir izpildīti šādās jomās:

i) redze (A papildinājums), dzirde (B papildinājums) un fiziskā sagatavotība (C papildinājums);

ii) zāļu lietošanas radīti traucējumi (D papildinājums);

iii) aktīvā stadijā esoša vai nesen pārciesta slimība vai medicīniska problēma (E papildinājums).

21. Traucējuma vai slimības sekas būs atkarīgas no ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās būtības un dažos gadījumos no attāluma līdz krastā esošām veselības aprūpes iestādēm.

22. Tāpēc praktizējošajam ārstam, kas veic pārbaudi, jāprot novērtēt personas atbilstība visās šajās jomās un jābūt zināšanām par to, kā gadījumos, kad konstatēti atbilstības ierobežojumi, savienot šos konstatējumus ar prasībām, kuras piemēro attiecībā uz personas ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās izpildi.

23. Neskarot jūrnieku vai kuģa drošību, kompetentās iestādes var nodalīt personas, kuras vēlas sākt strādāt jūrā, no jūrniekiem, kuri jau strādā jūrā, un savstarpēji nodalīt dažādas uz kuģa veicamas funkcijas, ņemot vērā jūrnieku dažādos pienākumus.

2. daļa. Norādījumi kompetentajām iestādēm

V. Starptautiskās Darba organizācijas, Starptautiskās Jūrniecības organizācijas un Pasaules Veselības organizācijas standarti un norādījumi

24. Šajos norādījumos ņemtas vērā attiecīgās *ILO*, *IMO* un *WHO* konvencijas, ieteikumi un citi dokumenti. Kompetentajām iestādēm jānodrošina tas, ka praktizējošajiem ārstiem tiek sniegta informācija par citiem būtiskajiem standartiem, kas izstrādāti pēc šo norādījumu pieņemšanas.

***ILO* dokumenti attiecībā uz jūrnieku veselības pārbaudi un veselības stāvokli**

25. Vairākas jautājumam par jūrnieku darba apstākļiem veltītas konvencijas ir apvienotas 2006. gada *MLC*, kurā iekļautas arī prasības attiecībā uz medicīnisko sertifikātu izdošanu (sk. 1.2. noteikumu un saistītos standartus un norādījumus) un medicīniskās palīdzības sniegšanu uz kuģa un krastā (sk. 4.1. noteikumu un saistītos standartus un norādījumus).

26. Jūrnieku veselības un labklājības aizsardzība ir svarīgs 2006. gada *MLC* mērķis. Šī konvencija attiecas uz visiem jūrniekiem, ja vien nav skaidri norādīts citādi (sk. II panta 2. punktu).

***IMO* dokumenti attiecībā uz jūrnieku veselības pārbaudes prasībām**

27. *IMO* 1978. gada *STCW* konvencijā (ar grozījumiem) iekļautas prasības attiecībā uz veselības pārbaudi un medicīnisko sertifikātu izdošanu.

28. Iepriekšējās *STCW* konvencijas redakcijās bija iekļauti kritēriji attiecībā uz redzi un fizisko sagatavotību, taču ne attiecībā uz citiem veselības pārbaudes aspektiem.

29. Ikvienam jūrniekam, kuram ir atbilstoši *STCW* konvencijas noteikumiem izdots sertifikāts un kurš strādā jūrā, jābūt arī derīgam medicīniskajam sertifikātam, kas izdota saskaņā ar *STCW* konvencijas noteikumu I/9 un *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļu.

***WHO* pasākumi attiecībā uz jūrnieku veselību, jūrnieku veselības aprūpes pakalpojumiem un veselības pārbaudi**

30. *WHO* Izpildpadome un Pasaules Veselības asambleja ir pieņēmušas rezolūcijas par jūrnieka veselību (sk. WHA14.51, EB29.R10, WHA15.21, EB37.R25, EB43.R23), kurās pieprasīts palīdzēt valstīm uzlabot jūrnieku veselību, uzlabot jūrnieku medicīnisko datu dokumentāciju un nodrošināt to, ka pakalpojumi jūrniekiem ir pieejami visās ostās, kur ir iespējams sniegt specializētu medicīnisko palīdzību. Turklāt rezolūcijā par *WHO* Vispārējo stratēģiju "Arodveselību visiem" [*Global Strategy for Occupational Health for All*] (WHA49.12), ko 49. Pasaules Veselības asambleja pieņēma 1996. gada maijā, un rezolūcijā par Vispārējo rīcības plānu attiecībā uz strādājošo veselību [*Global Plan of Action on Workers Health*] (WHA60.26), ko 60. Pasaules Veselības asambleja pieņēma 2007. gada maijā, valstis

aicinātas pievērst īpašu uzmanību strādājošo iedzīvotāju, tostarp tādu augstam riskam pakļautu grupu kā jūrnieki, arodveselības pilnīgai aprūpei. Atsauces uz veselības pārbaudi iekļautas arī turpmāk minētajos norādījumos, ko *WHO* Norādījumu pārskatīšanas komiteja apstiprinājusi kopš 2007. gada: "Norādījumi tuberkulozes ārstēšanai" [*Guidelines for treatment of tuberculosis*] (ceturtais izdevums); "*WHO* politika attiecībā uz tuberkulozes infekcijas kontroli veselības aprūpes iestādēs, pansionātos un māsasaimniecībās" [*WHO policy on TB infection control in health-care facilities, congregate settings and households*]; "Norādījumi HIV testēšanas tehnoloģijas izmantošanai uzraudzībā: atlase, novērtēšana un ieviešana" [*Guidelines for using HIV testing technologies in surveillance: selection, evaluation and implementation*] (2009. gada redakcija) un "*mhGAP* darbības norādījumi attiecībā uz psihiskiem, neiroloģiskiem un vielu izraisītiem traucējumiem nespecializētām veselības aprūpes iestādēm" [*mhGAP Intervention Guide for mental, neurological and substance use disorders in non-specialized health settings*].

VI. Medicīniskā sertifikāta mērķis un saturs

31. Minimālā informācija, kas jāiekļauj medicīniskajā sertifikātā, norādīta 2006. gada *MLC* (A1.2. standartā) un 1978. gada *STCW* konvencijā (ar grozījumiem) (A-I/9. iedaļas 7. punktā). Šo norādījumu saturs ir saskaņots ar minētajām prasībām un arī ar citiem sīkāk izstrādātiem attiecīgo starptautisko konvenciju noteikumiem, kas jāņem vērā, izstrādājot valsts procedūras. Šo norādījumu mērķis ir pēc iespējas izvairīties no subjektivitātes un sniegt objektīvus lēmumu pieņemšanas kritērijus.

32. Medicīniskā sertifikāta derīguma termiņš ir norādīts 2006. gada *MLC* (A1.2. standarta 7. punktā) un 1978. gada *STCW* konvencijā (ar grozījumiem) (noteikumā I/9). Abās konvencijās noteikts, ka medicīniskais sertifikāts būs spēkā ne ilgāk par diviem gadiem no izsniegšanas dienas, ja vien jūrnieks nav jaunāks par 18 gadiem, jo šādā gadījumā tā maksimālais derīguma termiņš ir viens gads. Ja medicīniskais sertifikāts izdots saskaņā ar 1978. gada *STCW* konvenciju (ar grozījumiem) un tā derīguma termiņš beidzas reisa laikā, tas paliks spēkā līdz nākamajai pietāšanās ostai, kurā jūrnieks var saņemt medicīnisko sertifikātu no attiecīgās puses atzīta praktizējoša ārsta, ja vien laika posms starp derīguma termiņa beigām un ienākšanu minētajā ostā nepārsniedz trīs mēnešus. Steidzamības gadījumā administrācija var atļaut jūrniekam strādāt bez derīga medicīniskā sertifikāta līdz nākamajai pietāšanās ostai, kurā ir pieejams puses atzīts praktizējošs ārsts, ar nosacījumu, ka šādas atļaujas derīguma termiņš nepārsniedz trīs mēnešus un attiecīgajam jūrniekam ir medicīniskais sertifikāts, kuram nesen beidzies derīguma termiņš. Attiecībā uz krāsu redzi medicīniskais sertifikāts būs spēkā ne ilgāk kā 6 gadus no izsniegšanas dienas.

33. Veselības atbilstība parasti jāpārbauda ik pēc diviem gadiem. Ja tomēr praktizējošais ārsts, kas veic pārbaudi, uzskata, ka konkrēta medicīniska problēma var nelabvēlīgi ietekmēt personas veselību vai darba spēju jūrā un ka šāda problēma ir jānovēro biežāk, medicīniskais sertifikāts jāizdod uz īsāku termiņu un jāparedz atkārtota pārbaude. Praktizējošais ārsts, kas veic pārbaudi, drīkst izdot medicīnisko sertifikātu ar derīguma termiņu, kas īsāks par diviem gadiem, vienīgi tad, ja spēj pamatot šādas rīcības iemeslu.

34. Praktizējošajam ārstam medicīniskajā sertifikātā jānorāda, vai persona ir piemērota visu pienākumu izpildei visā pasaulē attiecīgajā komandā (klāja/mašīntelpas/ēdināšanas/cita komanda), kas norādīta personas medicīniskajā sertifikātā, kā arī tas, vai persona spēj veikt visus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās, taču vienīgi noteiktos ūdeņos, un tas, vai attiecībā uz ikdienas pienākumiem un funkcijām avārijas situācijās jāveic kādi

pielāgojumi. Īpaši jānorāda tādas drošībai būtiskas vizuālās uztveres spējas kā spēja veikt novērošanas pienākumus.

35. Ja jūrnieks nespēj droši un efektīvi veikt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās un ja šos pienākumus un funkcijas nav iespējams pielāgot, viņš jāinformē par to, ka "nav derīgs darbam". Ja pielāgošana ir iespējama, jūrnieks jāinformē par to, ka ir "derīgs darbam ar ierobežojumiem". Šāds paziņojums jāpapildina ar informāciju par jūrnieka tiesībām uz pārsūdzību atbilstoši tam, kā noteikts IX sadaļā.

36. Ja slimības un ievainojumi var pasliktināt tāda jūrnieka spēju droši veikt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās, kuram ir derīgs medicīniskais sertifikāts, var būt jānovērtē šā jūrnieka pašreizējā atbilstība. Šādas pārbaudes var veikt dažādos gadījumos, piemēram, ja jūrnieks zaudējis darbību ilgāk nekā 30 dienas, notiek izcelšanās krastā medicīnisku iemeslu dēļ, jūrnieks tiek ievietots slimnīcā vai tad, ja nepieciešamas jaunas zāles. Attiecīgi arī var pārskatīt spēkā esošo medicīnisko sertifikātu.

37. Visu to personu veselības pārbaudi, kuras vēlas strādāt jūrā, vēlams veikt pirms apmācības sākuma, lai pārbaudītu, vai šīs personas atbilst veselības atbilstības standartiem.

VII. Tiesības uz privāto dzīvi

38. Visām personām, kas iesaistītas veselības pārbaudes veikšanā, tostarp personām, kas apstrādā veselības pārbaudes veidlapas, laboratorijas rezultātus un citu medicīnisku informāciju, ir pienākums ievērot pārbaudāmās personas tiesības uz privāto dzīvi. Veselības pārbaudes ziņojumiem jāpiešķir konfidencialitātes statuss, un tie arī atbilstoši jāapstrādā; jāaizsargā visi no jūrnieka iegūtie medicīniskie dati. Medicīniskos datus drīkst izmantot vienīgi tam, lai noteiktu jūrnieka atbilstību darbam un uzlabotu veselības aprūpi; tos nedrīkst atklāt citām personām bez attiecīgā jūrnieka iepriekšējas rakstiskas piekrišanas. Personisku medicīnisko informāciju nedrīkst norādīt medicīniskajos sertifikātos vai citos dokumentos, kas pēc veselības pārbaudes ir pieejami citām personām. Jūrniekam jābūt tiesībām piekļūt viņa personas datiem un saņemt šo datu kopiju.

VIII. Praktizējošu ārstu atzīšana

39. Kompetentajai iestādei jāuztur saraksts, kurā norādīti atzītie praktizējošie ārsti, kam piešķirtas tiesības veikt jūrnieku veselības pārbaudi un izdot medicīniskos sertifikātus. Pirms kompetentā iestāde izdod atļauju veikt jūrnieku veselības pārbaudi, tai jāapsver nepieciešamība intervēt praktizējošos ārstus individuālās intervijās un pārbaudīt viņiem pieejamo medicīnisko nodrošinājumu. Kompetentās iestādes atzītu praktizējošo ārstu saraksts pēc pieprasījuma jādara pieejams citu valstu kompetentajām iestādēm, sabiedrībām un jūrnieku organizācijām.

40. Kad kompetentā iestāde izstrādā norādījumus veselības atbilstības pārbaudēm, tai jāņem vērā tas, ka ģimenes ārstiem var būt nepieciešami sīkāki norādījumi nekā tādiem praktizējošajiem ārstiem, kuri ir kompetenti jūrnieku veselības jautājumos.

41. Atbalstu lēmumu pieņemšanai attiecībā uz jaunām vai sarežģītām problēmām iespējams nodrošināt, izmantojot speciālistu palīdzības līniju; šādu palīdzības līniju var izmantot arī kā informācijas avotu veselības pārbažu kvalitātes uzlabošanai.

42. Praktizējošo ārstu sarakstā jāpatur arī tie ārsti, attiecībā uz kuriem iepriekšējo 24 mēnešu laikā izdots atzīšanas atsaukums, ar norādi, ka kompetentā iestāde vairs neatzīst šā ārsta veiktās jūrnieku veselības pārbaudes.

43. Kompetentās iestādes atzītam praktizējošam ārstam:

- i) jābūt kvalificētam praktizējošam ārstam, kuru medicīniskās reģistrācijas iestāde pilnvarojusi darbam attiecīgajā darba vietā;
- ii) jābūt pieredzei vispārējās medicīnas un arodmedicīnas vai ar jūrniecību saistītās arodmedicīnas jomā;
- iii) jābūt īpašā apmācībā un personiskā jūrniecības pieredzē iegūtām zināšanām par sadzīves un darba apstākļiem uz kuģa un par jūrnieku darba prasībām, ciktāl tas saistīts ar veselības problēmu ietekmi uz jūrnieka atbilstību darbam;
- iv) jābūt pārbaudes veikšanas telpām, kuras ir ērti pieejamas jūrniekiem un kurās iespējams izpildīt visas prasības attiecībā uz veselības atbilstības pārbaudi, kurā ievēro konfidencialitāti, privātumu un tīrību;
- v) jābūt saņemušam rakstiskus norādījumus par jūrnieku veselības pārbaudes procedūrām, tostarp informāciju par pārsūdzības procedūrām gadījumos, kad personai tiek atteikts medicīniskais sertifikāts, pamatojoties uz pārbaudes rezultātiem;
- vi) jābūt izpratnei par ētisko nostāju, kas viņam jāpārstāv kā praktizējošam ārstam, kas kompetentās iestādes vārdā veic veselības pārbaudi, un jānodrošina, ka tiek identificētas un atrisinātas visas pretrunas, kas rodas šajā saistībā;
- vii) konstatēta medicīniskā problēma vajadzības gadījumā jāizmeklē un jāārstē papildus neatkarīgi no tā, vai jūrniekam tiek izdots medicīniskais sertifikāts, un,
- viii) pieņemot medicīnisko novērtējumu veselības pārbaudes laikā, jāsaģlabā profesionālā neatkarība no kuģu īpašniekiem, jūrniekiem un viņu pārstāvjiem; ja ārstu nodarbina vai saskaņā ar līgumu algo jūrniecības nozarē strādājošs darba devējs vai kuģa apkalpes komplektēšanas aģentūra, viņa darbības nosacījumos jāparedz tas, ka ārsts pārbaudi veic, pamatojoties uz tiesību aktos noteiktiem standartiem.

44. Papildus iepriekš minētajam ieteicams nodrošināt to, ka šādi praktizējoši ārsti:

- i) tiek informēti par kompetences standartu, kas normatīvajos aktos noteikts attiecībā uz jūrniekiem, kuri uz kuģa atbildīgi par medicīniskās palīdzības sniegšanu, un
- ii) pārzina jaunāko Starptautiskās medicīniskās rokasgrāmatas kuģiem izdevumu vai līdzvērtīgu uz kuģiem izmantojamu medicīnisko rokasgrāmatu.

45. Ja medicīniskais sertifikāts attiecas vienīgi uz jūrnieka redzi un/vai dzirdi, kompetentā iestāde var atļaut veikt jūrnieka pārbaudi un izdot šādu sertifikātu arī tādai personai, kura nav atzīts praktizējošs ārsts. Šādos gadījumos kompetentajai iestādei ir skaidri jānosaka prasības attiecībā uz šādu personu kvalifikāciju un jāsniedz šādām personām informācija par pārsūdzības procedūru, kas izklāstīta šo norādījumu IX sadaļā.

46. Kompetentajai iestādei jābūt kvalitātes nodrošināšanas procedūrām, ar kurām nodrošina to, ka veselības pārbaude atbilst noteiktajiem standartiem. Šajās procedūrās jāietilpst arī publiski izziņotai turpmāk minēto pasākumu izpildes kārtībai:

i) tādu sūdzību izskatīšana, kuras kuģu īpašnieki, jūrnieki un viņu pārstāvji iesnieguši attiecībā uz veselības pārbaudes procedūrām un pilnvarotiem praktizējošiem ārstiem;

ii) anonīmas informācijas iegūšana no praktizējošiem ārstiem par to, cik pārbaudes viņi veikuši un kādi ir to rezultāti, un šādas informācijas analīze, un

iii) valsts līmenī apstiprinātas pārskatīšanas un revīzijas programmas ieviešana praktiskas nepieciešamības gadījumā attiecībā uz tādu praktizējošo ārstu darbību, kuri veic pārbaudes, un datu reģistrāciju, ko veic kompetentā iestāde vai kas tiek veikta kompetentās iestādes vārdā; alternatīvs risinājums var būt atbilstošu ārējās akreditācijas pasākumu apstiprināšana attiecībā uz personām, kuras veic jūrnieku veselības pārbaudi, paredzot, ka šādās pārbaudēs iegūtie rezultāti tiek nodoti kompetentajai iestādei.

47. Ja kompetentā iestāde pārsūdzības, sūdzības izskatīšanas vai revīzijas procedūrā vai, pamatojoties uz citiem apstākļiem, konstatē, ka atzīts praktizējošs ārsts vairs neatbilst atzīšanas prasībām, tai ir jāatsauc atļauja, ar kuru šis ārsts tika pilnvarots veikt jūrnieku veselības pārbaudi.

IX. Pārsūdzības procedūras

48. *MLC* A1.2. standarta 5. punktā noteikts, ka jūrniekiem, kam sertifikāta izsniegšana ir atteikta vai kam ir noteikts ierobežojums attiecībā uz viņu spēju strādāt, jādod iespēja iziet atkārtotu pārbaudi pie cita neatkarīga praktizējoša ārsta vai neatkarīgas ārstniecības personas. *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļas 6. punktā noteikts, ka konvencijas līgumslēdzējām pusēm ir jānosaka procesi un procedūras, kas ļautu jūrniekiem, kuri neatbilst atbilstības standartiem vai attiecībā uz kuriem noteikti ierobežojumi, panākt viņu lietu pārskatīšanu saskaņā ar attiecīgās puses pārsūdzības noteikumiem.

49. Kompetentā iestāde var pilnīgi vai daļēji nodot pārsūdzības procedūru organizācijai vai iestādei, kas kopumā nodrošina līdzīgu funkciju izpildi attiecībā uz jūrniekiem.

50. Pārsūdzības procedūrā var iekļaut šādus elementus:

i) praktizējošam ārstam vai neatkarīgai ārstniecības personai, kas veic pārskatīšanu, jābūt vismaz tādai pašai kvalifikācijai kā praktizējošajam ārstam, kurš veica sākotnējo medicīnisko pārbaudi;

ii) praktizējošam ārstam vai neatkarīgai ārstniecības personai, kas veic pārskatīšanu, jābūt iespējai konsultēties ar citiem medicīnas ekspertiem;

iii) ar pārsūdzības procedūru nedrīkst nepamatoti aizkavēt jūrnieku vai kuģa īpašnieku;

iv) attiecībā uz pārsūdzības procedūru piemērojami tādi paši konfidencialitātes principi, kādus piemēro attiecībā uz medicīnisko datu apstrādi, un

v) jābūt ieviestai kvalitātes nodrošināšanas un pārbaudes procedūrai, kurā apstiprina pārsūdzības procedūrā pieņemto lēmumu konsekvenci un atbilstību.

3.daļa. Norādījumi personām, kuras saņēmušas kompetentās iestādes pilnvarojumu veikt veselības pārbaudi un izdot medicīniskos sertifikātus

X. Veselības pārbaudes nozīme drošības un veselības nodrošināšanā uz kuģa

51. Praktizējošajiem ārstiem jāapzinās tas, cik būtiska nozīme veselības pārbaudei ir drošības un veselības veicināšanā uz kuģa un novērtējumā, kurā tiek vērtēta jūrnieka spēja izpildīt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās un dzīvot uz kuģa.

i) Jūrā slimības radīta traucējuma sekas ir atkarīgas no tā, kādi pienākumi jūrniekam jāveic ikdienā un avārijas situācijās, un no tā, cik tālu kuģis atrodas no krastā pieejamas medicīniskās palīdzības. Šādi traucējumi var nelabvēlīgi ietekmēt kuģa darbību, jo gan attiecīgais jūrnieks, gan arī personas, kuras aprūpēs šo jūrnieku, tiks atrauti no ierasto darba pienākumu izpildes. Jūrā slimība var arī apdraudēt saslimušo personu, jo, ņemot vērā to, ka kuģa personāls ir apguvis tikai neatliekamās palīdzības un citas medicīniskās aprūpes pamatus un uz kuģa ir pieejami tikai nepieciešamākie medicīniskās palīdzības materiāli, veselības aprūpes iespējas uz kuģa ir visai ierobežotas. Rūpīgi jānovērtē tas, kādas zāles jūrnieki lieto, jo zāļu lietošana var izraisīt traucējumus, kurus jūrā nav iespējams viegli novērst. Ja zāles tiek lietotas, lai kontrolētu kādu dzīvībai bīstamu medicīnisku problēmu, zāļu nepieejamībai var būt nopietnas sekas.

ii) Uz kuģa var izplatīties infekcijas slimības. It īpaši tas attiecas uz uztura infekcijām gadījumos, kad tās pārnēsā personas, kuras gatavo vai izsniedz ēdienu vai dzērienus. Veselības pārbaudes laikā vai citā laikā var veikt būtisko infekciju skrīningu.

iii) Fiziskās sagatavotības ierobežojumi var nelabvēlīgi ietekmēt spēju veikt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās (piemēram, elpošanas aparāta lietošanu). Šādi ierobežojumi arī var apgrūtināt personas glābšanu ievainojuma vai saslimšanas gadījumā.

iv) Veselības pārbaudi var izmantot kā iespēju identificēt slimību tās sākuma stadijā vai potenciālās slimības riska faktorus. Jūrnieks var saņemt konsultāciju par profilaktiskiem pasākumiem vai nosūtījumu sīkāku izmeklējumu veikšanai vai ārstēšanai, tādējādi palielinot savas izredzes turpināt jūrnieka profesionālo karjeru. Tomēr jūrnieki jāinformē par to, ka ar veselības pārbaudi nevar aizstāt citu ārstu apmeklējumu un ka tajā ne vienmēr tiks sniegti ieteikumi labas veselības saglabāšanai.

v) Ja tiek konstatēta medicīniska problēma, nelabvēlīgās sekas iespējams ierobežot, palielinot novērošanas biežumu, uzticot jūrniekam tikai tādus pienākumus, kuru izpildi attiecīgā medicīniskā problēma neietekmē, vai ierobežojot personas došanos reisos tā, lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumu vieglu pieejamību.

vi) Jūrniekiem jāspēj pielāgoties sadzīves un darba apstākļiem uz kuģa, tostarp izpildīt prasību veikt sardzes pienākumu dažādos diennakts laikos, pārvietoties pa kuģi sliktos laika apstākļos, dzīvot un strādāt ierobežotā telpā, rāpties, celt smagus un strādāt dažādos laika apstākļos (attiecīgās fiziskās sagatavotības piemēri norādīti C papildinājuma B-I/9. tabulā).

vii) Jūrniekiem jāspēj ilgstoši un dažkārt arī stresa apstākļos dzīvot un strādāt cieši kopā ar vieniem un tiem pašiem cilvēkiem. Viņiem jāspēj efektīvi tikt galā ar atšķirtību no ģimenes locekļiem un draugiem, un dažkārt arī no cilvēkiem ar tādām pašām kultūras tradīcijām.

52. Kuģošanas darbības un uz kuģa veicamie pienākumi var ievērojami atšķirties. Lai praktizējošie ārsti labāk saprastu to, kādas fiziskās spējas nepieciešamas, lai veiktu noteiktu kategoriju pienākumus uz kuģa, viņiem būtu jāiepazīstas ar 1978. gada *STCW* konvenciju (ar grozījumiem) un attiecīgajām valsts prasībām, kā arī jākonsultējas ar attiecīgajiem valsts iestādes, kuģošanas sabiedrības un arodbiedrības pārstāvjiem un jācenšas citā veidā iegūt iespējami daudz informācijas par jūrnieku dzīvi.

XI. Veselības pārbaudes veids un biežums

53. Veselības pārbaudē attiecībā uz lielāko daļu medicīnisko problēmu piemērojami vieni un tie paši kritēriji neatkarīgi no tā, kurā jūrnieka profesionālās karjeras posmā pārbaude tiek veikta. Ja konstatēta tāda medicīniskā problēma, kas laika gaitā varētu pastiprināties un tādējādi ierobežot kadeta vai praktikanta spēju veikt vairākus pienākumus un uzdevumus, kas ir būtiska apmācības daļa, atbilstības standarti jāizmanto mazāk elastīgi nekā strādājošu jūrnieku gadījumā, lai nodrošinātu to, ka persona spēj izpildīt visas apmācības prasības.

54. Pārbaudes parasti tiek veiktas ik pēc diviem gadiem. Ja personas veselības stāvokļa dēļ nepieciešama biežāka uzraudzība, pārbaudes var veikt biežāk. Būtiski saprast, ka prasība pēc biežākām pārbaudēm var ierobežot jūrnieka spēju atrast darbu un radīt papildu izmaksas jūrniekam vai viņa darba devējam. Ja pārbaudi veic biežāk nekā vienu reizi divos gados, tajā pārbaudāma vienīgi tā medicīniskā problēma, kas bija jānovēro, un šādā gadījumā atkārtoti izdota medicīniskā sertifikāta derīguma termiņa beigas nedrīkst pārsniegt datumu, kad aprit divi gadi kopš pēdējās pilnās pārbaudes.

55. Visas darba devēju vai apdrošinātāju noteiktās pārbaudes prasības jānošķir no likumā noteiktās atbilstības pārbaudes; ja veselības pārbaudē paredzēts piemērot abu minēto veidu prasības, par to jāinformē attiecīgais jūrnieks un jāsaņem viņa piekrišana. Ja jūrnieks izpildījis likumā noteiktos standartus, medicīniskais sertifikāts jāizdod neatkarīgi no tā, vai ir izpildītas arī darba devēja noteiktās papildu prasības.

56. Jūrnieka veselības pārbaude sniedz arī iespēju veikt pasākumus, lai likvidētu vai mazinātu tādas medicīniskās problēmas, kas var nelabvēlīgi ietekmēt jūrnieku veselību, un tajos jāiekļauj arī profilaktiski pasākumi. Vajadzības gadījumā vienlaikus ar regulāro pārbaudi var veikt arī pārbaudes, kurās novērtē uz kuģa veikto darba pienākumu ietekmi uz veselību.

XII. Veselības pārbaudes norise

57. Turpmāk izklāstīto procedūru mērķis nav aizstāt praktizējošā ārsta novērtējumu vai pieredzi. Taču tās izmantojamas kā rīks, kas palīdz veikt jūrnieku veselības pārbaudi. F papildinājumā sniegts veselības pārbaudes veidlapas paraugs.

i) Praktizējošiem ārstiem jānoskaidro, vai pārbaudei ir kāds īpašs nolūks (piemēram, vai tā saistīta ar atgriešanos darbā pēc slimības vai ar nepieciešamību uzraudzīt ilgstošu veselības problēmu), un, ja ir šāds īpašs nolūks, viņam atbilstoši jārīkojas.

ii) Jāpārbauda attiecīgā jūrnieka identitāte. Veselības pārbaudes veidlapā jānorāda jūrnieka grāmatiņas, pases vai cita atbilstoša identifikācijas dokumenta numurs.

iii) Jānoskaidro pārbaudāmās personas amats uz kuģa un, ciktāl tas ir praktiski iespējams, fiziskās un garīgās spējas, kas nepieciešamas darba pienākumu izpildei, kā arī paredzamais reisu veids. Šāda informācija var sniegt ieskatu par nepieciešamību piemērot ierobežojumus, ņemot vērā reisu veidu (piemēram, atzīt personu par piemērotu vienīgi darbam piekrastes reisos vai ostā) un paredzamos darba pienākumus.

iv) Informācija iegūstama no pārbaudāmās personas iepriekšējās slimības vēstures. Jāuzdod precīzi jautājumi par iepriekšējām slimībām vai ievainojumiem un jāpieraksta saņemtās atbildes. Jāfiksē arī informācija par citām slimībām vai ievainojumiem, kas nav minēti atbildēs uz jautājumiem. Pēc informācijas savākšanas pārbaudāmajai personai ir jāparaksta veidlapa, kurā pierakstīta viņas sniegtā informācija, tādējādi apliecinot, ka informācija atbilst patiesībai, ciktāl personai tā ir zināma. Tomēr personai nav pienākums pierādīt iepriekšējas vai pašreizējas slimības ietekmi uz tās atbilstību darbam.

v) Jāizskata pārbaudāmās personas iepriekšējie medicīniskie dati, ja tas ir nepieciešams un ja šādi dati ir pieejami.

vi) Fiziskā pārbaude un nepieciešamās papildu pārbaudes ir jāatzīmē un jāreģistrē saskaņā ar noteiktām procedūrām (sk. F papildinājumu).

vii) Jāpārbauda dzirde, redze un vajadzības gadījumā arī krāsu redze un jāreģistrē iegūtie rezultāti. Redzei jāatbilst starptautiskajiem jūrnieku redzes standartiem, kas noteikti STCW kodeksa A-I/9. iedaļā (redzes standarti norādīti A papildinājumā, bet dzirdes standarti – B papildinājumā). Pārbaudē, jo īpaši gadījumā, ja pārbaudāmā persona uz kuģa veiks novērošanas pienākumus, redzes asuma, dzirdes, krāsu redzes un nakts akluma pārbaudē jāizmanto atbilstošs aprīkojums.

viii) Fiziskā sagatavotība jānovērtē tad, ja veselības pārbaudē konstatēts, ka tā var būt ierobežota kāda traucējuma vai medicīniskas problēmas dēļ (sk. C papildinājumu).

ix) Šajos starptautiskajos norādījumos nav noteikta alkohola un narkotisko vielu klātbūtnes pārbaude veselības pārbaudes laikā. Ja šāda pārbaude tiek veikta, pamatojoties uz valsts iestāžu vai darba devēju prasību, jāpiemēro procedūras, kas atbilst valsts vai starptautiskajiem labas prakses norādījumiem. Šajās procedūrās jūrniekam jāpiešķir pienācīga procesuālā un ētiskā aizsardzība. Jāņem vērā Jūrniecības nozarē piemērojamo narkotisku vielu un alkohola pārbaudes procedūru pasaules mēroga pamatprincipi [*Guiding Principles on Drug and Alcohol Testing Procedures for Worldwide Application in the Maritime Industry*], ko pieņēmusi Apvienotā ILO/WHO Jūrnieku veselības komiteja (Ženēvā 1993. gada 10.–14. maijā), un šā dokumenta pārskatītās redakcijas.

x) Nav ieteicams sistemātiski piemērot vairākkārtējus bioķīmijas vai hematoloģijas testus vai attiecībā uz visiem jūrniekiem izmantot attēldiagnostikas paņēmienus – tos ieteicams piemērot vienīgi A–E papildinājumā norādītajos gadījumos. Minētie testi būtu jāizmanto vienīgi gadījumos, kad konstatētas atbilstošas klīniskas indikācijas. Tas, vai testā tiks konstatēta attiecīgā medicīniskā problēma, atkarīgs no šīs problēmas izpausmju biežuma. Lēmums par testa izmantošanu jāpieņem valsts vai vietējā līmenī, pamatojoties uz slimības izplatību un testa ticamības rādītājiem. Turklāt lēmumiem par atbilstību, kas pieņemti, pamatojoties vienīgi uz vienreizēja vai vairākkārtīgu skrīninga testu rezultātiem, bez

konkrētas diagnozes vai traucējuma ir ierobežota prognozējošā vērtība. Ja vien testiem nav ļoti augsta ticamība, daļa no lēmumiem, kas pieņemti attiecībā uz pārbaudīto personu sertifikāciju, pamatojoties vienīgi uz testu rezultātiem, būs kļūdaini.

xi) Praktizējošam ārstam jāapzinās, ka nav tādu labi pārbaudītu testu, ar kuriem būtu iespējams novērtēt darba spējas garīgos aspektus un kuri būtu piemēroti iekļaušanai jūrnieku veselības pārbaudē.

xii) Pārbaudes rezultāti ir jāreģistrē un jānovērtē, lai noteiktu, vai jūrnieks ir piemērots darbam, kuru viņš plāno uzņemties. A–E papildinājumā iekļauti norādījumi medicīniskajiem kritērijiem, kurus var izmantot tam, lai noteiktu jūrnieka piemērotību darbam jūrā. Jāņem vērā pārbaudāmā jūrnieka vecums un pieredze, plānoto darba pienākumu veids, kuģošanas veids un pārvadājamā krava.

58. Attiecībā uz dažiem redzes (sk. A papildinājumu) un dzirdes (sk. B papildinājumu) aspektiem noteikti skaitliski kritēriji. Šajā jomā lēmumi par atbilstību būs atkarīgi no tā, vai tiek sasniegti norādītie uztveres līmeņi, ievērojot papildinājumos sniegtos paskaidrojumus. Attiecībā uz citām medicīniskajām problēmām šādi skaitliski kritēriji netiek piemēroti un piemērojami kritēriji ir sadalīti trīs kategorijās atkarībā no iespējamības, ka noteiktā medicīniskā problēma atkārtosies dažādos posmos, un no medicīniskās problēmas smaguma pakāpes.

Gadījumos, kad nepieciešams speciālista viedoklis par prognozi vai kad nav iespējams pietiekami skaidri noteikt medicīniskās problēmas atkārtošanās vai progresēšanas iespējamību, papildinājumos ieteikts lēmumu pieņemt, novērtējot konkrētajā gadījumā pastāvošos apstākļus.

A) Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi:

i) paredzams, ka uz laiku (T), t. i., ne ilgāk kā divus gadus;

ii) paredzams, ka pastāvīgi (P), t. i., ilgāk nekā divus gadus.

Parasti gadījumos, kad praktizējošais ārsts attiecībā uz medicīnisku problēmu izdara šādu slēdzienu, medicīnisko sertifikātu attiecīgajam jūrniekam neizdod.

Šī kategorija nozīmē to, ka jūrniekam konstatēta tāda medicīniskā problēma, kas var apdraudēt kuģa vai citu uz kuģa esošu personu drošību, jūrnieks var nespēt veikt savus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās uz kuģa vai ka uz kuģa jūrnieka veselība vai dzīvība tiktu apdraudēta vairāk nekā tad, ja jūrnieks atrastos krastā. Šo kategoriju var piemērot uz laiku, proti, līdz brīdim, kad attiecīgā medicīniskā problēma ir novērsta, jūrnieka stāvoklis atgriezies normas robežās vai aizritējis noteikts laika posms kopš pēdējā saasinājuma, kas liecina par to, ka vairs nepastāv paaugstināta problēmas atkārtošanās iespējamība. Kategoriju var piemērot pastāvīgi, ja jūrnieks cieš no medicīniskas problēmas, kuras dēļ jūrnieks visdrīzāk arī turpmāk nespētu izpildīt noteiktos standartus.

B) Spēj izpildīt atsevišķus, bet ne visus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R): parasti izdod ierobežotu medicīnisko sertifikātu.

Nepieciešama pastiprināta uzraudzība (L): parasti izdod medicīnisko sertifikātu ar saīsinātu derīguma termiņu.

Šī kategorija var nozīmēt to, ka jūrniekam ir medicīniska problēma, kura jāpārbauda biežāk nekā ik pēc diviem gadiem, kas ir ierastais medicīniskā sertifikāta derīguma termiņš – šā iemesla dēļ attiecīgajam jūrniekam tiek izdots medicīniskais sertifikāts ar saīsinātu derīguma termiņu (L).

Šī kategorija var nozīmēt arī to, ka jūrnieks var būt spējīgs izpildīt visus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās, taču daži no viņa ierastā darba pienākumiem ir jāpielāgo, jo pastāv bažas, ka citādi jūrnieks tos nespētu izpildīt. Darbs noteiktos klimatiskajos apstākļos vai tālu no krastā pieejamās medicīniskās palīdzības var smagāk skart tieši šīs kategorijas jūrniekus. Šajos gadījumos tiek norādīti pielāgojumi, kas jāveic attiecīgā jūrnieka darba pienākumos, un izdots ierobežots medicīniskais sertifikāts (R).

Ar šo kategoriju iespēja turpināt profesionālo karjeru tiek dota arī tiem jūrniekiem, kuriem ir noteikti ar veselību saistīti traucējumi. Tomēr to drīkst piemērot vienīgi precīzi noteiktos gadījumos, jo pastāv iespēja, ka darba devējs izvēlas neuzticēt šādam jūrniekam pat tāds pienākumus, kurus viņš spētu izpildīt vai kurus viegli varētu pielāgot.

C) Spēj veikt visus pienākumus visā pasaulē attiecīgajā komandā: parasti izdod neierobežotu medicīnisko sertifikātu.

Šī kategorija nozīmē to, ka jūrnieks ir piemērots visu pienākumu veikšanai attiecīgajā kuģa komandā un medicīniskā sertifikāta derīguma termiņa laikā spēs izpildīt visus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās.

Ja jūrnieks atzīts par piemērotu paredzamā darba veikšanai, viņam jāizsniedz medicīniskais sertifikāts. Visi ar darbu saistītie ierobežojumi (t. i., darbs, ko jūrnieks veiks, tirdzniecības zona, laika ierobežojums un citi apsvērumi) jānorāda medicīniskā sertifikāta darba aprakstā. Sīkāka informācija par medicīnisko sertifikātu ir sniegta G papildinājumā.

59. Ja atzīts, ka jūrnieks ir īslaicīgi vai pastāvīgi nepiemērots darbam, vai ja attiecībā uz jūrnieka veicamajiem pienākumiem ir piemēroti ierobežojumi, viņam jāpaskaidro šāda lēmuma iemesli un viņš jāinformē par tiesībām pārsūdzēt šo lēmumu un par pārsūdzības kārtību. Papildu norādījumi par pārsūdzības procedūrām ir sniegti šo norādījumu IX sadaļā. Ja jūrnieks atzīts par "nepiemērotu uz laiku", viņam jāiesaka veikt papildu pārbaudes, konsultēties ar citiem speciālistiem vai pabeigt nepieciešamās stomatoloģiskās procedūras vai citu ārstniecību, rehabilitāciju un/vai saņemt atbilstošu medicīnisko palīdzību. Jūrniekam jādara zināms nākamās veselības pārbaudes datums.

60. Vajadzības gadījumā jūrniekam jāsniedz ieteikumi attiecībā uz viņa dzīvesveidu (piemēram, jāiesaka ierobežot alkohola patēriņu, atstāt smēķēšanu, mainīt ēšanas paradumus, zaudēt svaru u. tml.) un viņš jāinformē par malārijas, hepatīta, HIV/AIDS un citu lipīgu slimību draudiem un profilakses paņēmieniem. Jāizsniedz arī drukāti informatīvi materiāli par atturēšanos no narkotiku un alkohola lietošanas, smēķēšanas atmešanu, pareizu uzturu, lipīgu slimību profilaksi un citi informatīvi materiāli, ja tādi ir pieejami.

61. Uz veselības pārbaudes dokumentācijas skaidri jānorāda informācijas konfidencialitātes statuss, un šī dokumentācija jāglabā saskaņā ar valsts tiesību aktiem tajā veselības aprūpes iestādē, kura izdevusi attiecīgo medicīnisko sertifikātu. Jānodrošina šīs informācijas konfidencialitāte; to drīkst izmantot vienīgi jūrnieku ārstēšanas vajadzībām un nodot vienīgi tādām personām, kuras ir atbilstoši pilnvarotas saskaņā ar valsts datu aizsardzības tiesību aktiem.

62. Pēc jūrnieka pieprasījuma viņam jāsniedz būtiskā informācija par viņa veselības stāvokli un jāiesaka ņemt šo informāciju līdzi, kad viņš dodas uz nākamo veselības pārbaudi vai ārstēt slimību vai ievainojumu. Ja iespējams, jūrniekam jāizsniedz arī karte, kurā norādīta viņa asins grupa, nopietnās alerģiskās reakcijas un cita dzīvībai svarīga informācija, kas atvieglotu neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu.

63. Medicīniskā sertifikāta kopija jāglabā tajā veselības aprūpes iestādē, kura šo sertifikātu izdevusi.

A papildinājums

Redzes standarti

Testēšana

Visas pārbaudes, kas nepieciešamas, lai novērtētu jūrnieka redzes stāvokļa atbilstību, jāveic kompetentai personai, izmantojot attiecīgās valsts iestādes atzītas procedūras. Lai attiecībā uz personas turpmāko profesionālo karjeru netiktu pieņemts nepareizs lēmums, īpaši būtiska nozīme ir redzes pārbaudes procedūru kvalitātes nodrošināšanai personas pirmajā jūrnieku veselības pārbaudē; kompetentās iestādes var sīki noteikt prasības, kas jāpiemēro attiecībā uz šādām pārbaudēm (sk. turpmāk).

- Spēju redzēt tālumā pārbauda, izmantojot Snellena [*Snellen*] testu vai līdzvērtīgu testu.
- Spēju redzēt tuvumā pārbauda, izmantojot lasīšanas testu.
- Spēju atšķirt krāsas pārbauda, izmantojot krāsu atšķiršanas tabulas (Išihara [*Ishihara*] tests vai līdzvērtīgs tests). Vajadzības gadījumā var veikt papildu izmeklēšanu, piemēram, pārbaudes ar luksoforu (sk. Starptautiskās Apgaismes komisijas izdotos „Starptautiskos ieteikumus attiecībā uz krāsu redzes prasībām transporta nozares darbiniekiem” [*International Recommendations for Colour Vision Requirements for Transport*] (CIE-143-2001 un visas turpmākās redakcijas)). Pārbaudē nedrīkst atļaut izmantot krāsu redzi koriģējošas lēcas, jo tās neļauj noskaidrot patieso krāsu redzes stāvokli.
- Redzes laukus sākotnēji var novērtēt, izmantojot konfrontācijas testus (Dondersa [*Donders*] tests u. c.), bet gadījumā, ja konstatētas ierobežota redzes lauka pazīmes vai tāda medicīniska problēma, kas var izraisīt redzes lauka zudumu, jāveic sīkāka izmeklēšana.
- Pasliktināta spēja redzēt naktī var liecināt par noteiktām acu slimībām, kā arī šī spēja var pasliktināties pēc oftalmoloģiskām procedūrām. Šāds pasliktinājums var tikt konstatēts citu pārbaūžu laikā vai atklāts, pārbaudot spēju uztvert zema kontrasta attēlu. Ja ir aizdomas par pasliktinātu spēju redzēt naktī, nepieciešams speciālista novērtējums.

STCW kodeksa A-I/9. tabula. Jūrnieku redzes minimālie standarti

STCW konvencijas noteikums	Jūrnieka kategorija	Redze tūlumā ar palīglīdzekļiem ¹		Redze tuvumā/vidējā attālumā	Krāsu redze ³	Redzes lauki ⁴	Nakts akums ⁴	Diplopija (redzes dubultošānās) ⁴
		Viena acs	Otra acs	Abas acis kopā ar palīglīdzekļiem vai bez tiem				
I/11 II/1 II/2 II/3 II/4 II/5 VII/2	Kuģa kapteiņi, stūrmaņi un ierindas jūrnieki, kuriem jāveic novērošanas pienākumi	0,5 ²	0,5	Kuģa vadīšanai (piem., karšu un navigācijas publikāciju lasīšanai, komandtiltiņa mērinstrumentu un aprīkojuma lietošanai un navigācijas līdzekļu identificēšanai) nepieciešamā redze	Sk. 6. piezīmi	Normāli redzes lauki	Redze, kas nepieciešama visu vajadzīgo funkciju veikšanai tumsā bez apgrūtinājuma	Nav novērojamās nozīmīgas pazīmes
I/11 III/1 III/2 III/3 III/4 III/5 III/6 III/7 VII/2	Visi mehāniķi, elektro-mehāniķi, ierindas elektriķi un ierindas jūrnieki, kas piedalās mašīntelpas sardzē	0,4 ⁵	0,4 (sk. 5. piezīmi)	Redze, kas nepieciešama instrumentu rādījumu nolasīšanai no tuva attāluma, aprīkojuma lietošanai un vajadzīgo sistēmu/sastāvdaļu identificēšanai	Sk. 7. piezīmi	Pietiekami redzes lauki	Redze, kas nepieciešama visu vajadzīgo funkciju veikšanai tumsā bez apgrūtinājuma	Nav novērojamās nozīmīgas pazīmes
I/11 IV/2	GMDSS radiosakaru operatori	0,4	0,4	Redze, kas nepieciešama instrumentu rādījumu nolasīšanai no tuva attāluma, aprīkojuma lietošanai un vajadzīgo sistēmu/sastāvdaļu identificēšanai	Sk. 7. piezīmi	Pietiekami redzes lauki	Redze, kas nepieciešama visu vajadzīgo funkciju veikšanai tumsā bez apgrūtinājuma	Nav novērojamās nozīmīgas pazīmes

Piezīmes.

¹ Vērtības norādītas decimālpierakstā (Snellena tabulas).

² Vienai acij ir ieteicams redzes asums vismaz 0,7, lai samazinātu iespēju, ka netiek atklāta slēpta acs slimība.

³ Saskaņā ar Starptautiskās Apgaismes komisijas izdotajiem „Starptautiskajiem ieteikumiem attiecībā uz krāsu redzes prasībām transporta nozares darbiniekiem” (sk. CIE-143-2001 un turpmākās redakcijas).

⁴ To pārbauda klīniskais redzes speciālists, ja sākotnējos ārsta atzinumos tā norādīts.

⁵ Mašīntelpas personāla kopējai redzes spējai jābūt vismaz 0,4.

⁶ 1. vai 2. CIE krāsu redzes standarts.

⁷ 1., 2. vai 3. CIE krāsu redzes standarts.

Redzes korekcija

Praktizējošiem ārstiem jāiesaka tām personām, kurām pienākumu izpildei nepieciešamas brilles vai kontaktlēcas, uz kuģa turēt vienu vai vairākus rezerves briļļu vai kontaktlēcu pārus.

Papildu norādījumi

Ja personai ir veikta acs refrakcijas lāzerķirurģiskā korekcija, pēc atveseļošanās jāveic redzes kvalitātes, tostarp kontrastjutības, jutības pret gaismu un nakts redzes kvalitātes, pārbaude pie oftalmoloģijas speciālista.

Redzes minimālais standarts visiem jūrniekiem ir 0,1 bez palīglīdzekļiem katrai acij (*STCW* kodeksa B-I/9. iedaļas 10. punkts). Šo standartu var attiecināt arī uz citiem jūrniekiem, lai nodrošinātu vizuālās uztveres spēju avārijas apstākļos, kad redzes korekcijas līdzekļi var būt pazuduši vai bojāti.

Jūrniekiem, uz kuriem neattiecas *STCW* konvencijā noteiktie redzes standarti, redzei jābūt tādai, lai viņi spētu droši un efektīvi izpildīt savus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās.

B papildinājums

Dzirdes standarti

Testēšana

Jūrniekiem, izņemot turpmāk minētos jūrniekus, jāspēj dzirdēt vidēji vismaz 30 dB skaļu skaņu (bez palīgglīdzekļiem) ar labāko ausi un vidēji 40 dB skaļu skaņu (bez palīgglīdzekļiem) ar otru ausi 500, 1000, 2000 un 3000 Hz frekvencē (tas aptuveni līdzinās skaļumam, kādā tiek uztverta normāla cilvēka balss no attiecīgi 3 m un 2 m attāluma).

Dzirdes pārbaudi ieteicams veikt ar tīrā toņa audiometru. Var piemērot arī citus pārbaudes paņēmienus, kuros normālas cilvēka balss uztveršanas traucējumu mērīšanai tiek izmantoti apstiprināti un standartizēti testi. Ātrs un praktisks dzirdes novērtēšanas paņēmiens ir pārbaude ar runāšanu un čukstēšanu. Ieteicams noteikt, ka tiem jūrniekiem, kuri strādā uz klāja un komandtiltiņa, jāspēj sadzirdēt vārdus, kas čukstus izrunāti no 3 metru attāluma.

Strādājošiem jūrniekiem var atļaut izmantot dzirdes palīgglīdzekļus vienīgi tad, ja ir apstiprināts, ka jūrnieks spēs droši un efektīvi izpildīt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās uz kuģa visā medicīniskā sertifikāta derīguma termiņā. (Šādā gadījumā var noteikt arī to, ka jūrniekam jānodrošinās ar rezerves palīgglīdzekli un pietiekami daudz baterijām un citām patērējamām vienībām.) Jāizstrādā pasākumi, ar kuriem iespējams nodrošināt šādu jūrnieku pamodināšanu no miega avārijas trauksmes gadījumā.

Ja trokšņu radītu dzirdes traucējumu novērtēšana tiek veikta kā daļa no medicīniskās uzraudzības programmas, būs nepieciešami atšķirīgi kritēriji un pārbaudes paņēmieni.

Pamatojoties uz valsts audioloģijas praksi, valsts iestādēm ieteicams norādīt to, kurās dzirdes pārbaudēs kā kritēriji tiks piemēroti iepriekš minētās robežvērtības. Procedūrās jāiekļauj paņēmieni, kuri tiks piemēroti lēmuma pieņemšanā par dzirdes palīgglīdzekļa lietošanas pieņemamību.

C papildinājums

Prasības attiecībā uz fizisko sagatavotību

Ievads

Prasības attiecībā uz darbam jūrā nepieciešamo fizisko sagatavotību ir ļoti dažādas, un tajās jābūt ņemtiem vērā gan pienākumiem, ko jūrnieks veic ikdienā, gan avārijas situācijās veicamajiem pienākumiem. Var būt jānovērtē šādas īpašības:

- spēks;
- izturība;
- lokanība;
- spēja noturēt līdzsvaru un koordinācija;
- auguma izmēri, proti, vai persona spēs iekļūt ierobežotās zonās;
- darbības spēja – sirds un plaušu darbības rādītāji un
- atbilstība noteiktu uzdevumu veikšanai – elpošanas aparāta lietošana.

Medicīniskās problēmas un fiziskā sagatavotība

Ierobežojumus var radīt daudzas dažādas medicīniskās problēmas, piemēram:

- palielināts vai samazināts ķermeņa svars/aptaukošanās;
- ievērojami samazināta muskuļu masa;
- skeleta-muskuļu sistēmas slimība, sāpes vai kustību ierobežojumi;
- ievainojuma vai ķirurģiskas operācijas sekas;
- plaušu slimība;
- sirds-asinsvadu slimība un
- atsevišķas neiroloģiskas slimības.

Fiziskās sagatavotības pārbaude

Fiziskās sagatavotības pārbaude jāveic tad, ja ir pazīmes, kas liecina par ierobežojumiem, piemēram, ja personai ir kāda no iepriekš minētajām medicīniskajām problēmām, vai citu ar jūrnieka fiziskajām spējām saistītu apsvērumu dēļ. Tas, kādi aspekti tiks iekļauti pārbaudē, būs atkarīgs no pārbaudes veikšanas iemesliem. B-I/9. tabulā sniegti ieteikumi par fizisko sagatavotību, kas būtu jānovērtē, ja uz jūrnieku attiecas 1978. gada STCW konvencija (ar grozījumiem), ņemot vērā pienākumus, kas jūrniekam tiks uzticēti jūrā.

Lai novērtētu, vai ir izpildītas B-I/9. tabulā noteiktās prasības, var izmantot turpmāk norādītās pieejas.

- Novērot spēju droši un efektīvi veikt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās.
- Izmantot uzdevumus, ar kuriem tiek atdarināti ikdienas pienākumi un funkcijas avārijas situācijās.
- Pārbaudīt sirds-asinsvadu un elpošanas sistēmas darbības rezervi, tostarp veikt spirometrijas un ergometrijas pārbaudes. Tādējādi tiks noteikta maksimālā darbības spēja un tādējādi arī jūrnieka spēja veikt fiziski smagu darbu. Liela rezerve liecina par mazāku iespējamību, ka sirds un plaušu darbības rādītāji tuvākajos gados pasliktināsies. Viena no pamatpārbaudēm ir maksimālā skābekļa daudzuma uzņemšanas pārbaude (*VO2 max*). Šim nolūkam nepieciešams īpašs aprīkojums. Pakāpienu testi, piemēram, Čestera [*Chester*] vai Hārvarda [*Harvard*] tests, ir vienkāršāka alternatīva, ko var izmantot skrīningā. Ja pakāpienu testu rezultāti neatbilst normai, jāveic papildu pārbaude (piemēram, *VO2 max* vai pārbaude uz tredbāna).
- Neoficiāla darbības rezerves pārbaude, piemēram, uzkāpšana pa 3–6 kāpņu posmiem un elpas trūkuma novērtēšana, kā arī pulsa normalizācijas laika mērīšana. Šādu pārbaudi nav vienkārši precīzi atkārtot, taču var izmantot atkārotai novērtēšanai, ja to veic tas pats praktizējošais ārsts, kas veicis iepriekšējo pārbaudi, un ja tā notiek iepriekšējās pārbaudes norises vietā.
- Spēka, kustīguma, koordinācijas un citu īpašību klīniska pārbaude.

Kā papildu informāciju var izmantot jūrnieka stāstīto par darbībām, kuras viņš veicis regulāri vai pēdējā laikā, piemēram, par:

- fiziski smagiem pienākumiem uz kuģa – smagumu nešana, pietauvošanās aprīkojuma cīlāšana u. c.;
- fiziski smaga apmācības kursa, piemēram, ugunsdzēsības apmācības, evakuācijas ar helikopteri apmācības vai *STCW* pamatapmācības, apmeklējumu iepriekšējo divu gadu laikā un
- par grūta uzdevuma regulāru izpildi, ko iespējams apliecināt.

Rezultātu interpretācija

1. Vai ir pierādījumi tam, ka jūrnieks nespēj efektīvi veikt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās?
2. Vai ir novēroti spēka, lokanības, izturības vai koordinācijas ierobežojumi un traucējumi?
3. Kādi ir sirds-asinsvadu un elpošanas sistēmas darbības rezerves pārbaudes rezultāti?
 - i) Pārbaudē personas veiktspēja ierobežota tādu iemeslu dēļ kā elpas trūkums, sāpes skeleta-muskuļu sistēmā vai citas sāpes, vai spēku izsīkums. Cēloņi jānoskaidro un jāņem vērā, nosakot jūrnieka atbilstību.
 - ii) Persona nespēj pabeigt pārbaudi.

iii) Persona pabeidz pārbaudi ar grūtībām vai pēc pārbaudes beigām nespēj pietiekami ātri atgūties.

iv) Pārbaude izpildīta labā vai vidējā līmenī.

4. Pārrunājiet to, kādas bija personas sajūtas pārbaudes laikā, un arī jautājumu par personas fizisko pašsajūtu, veicot ikdienas pienākumus, un mācību trauksmes laikā. Ja informācija par to, kā persona tiek galā ar saviem darba pienākumiem, šķiet apšaubāma, lūdziet citus šo informāciju apstiprināt.

Lēmuma pieņemšana

Var būt nepieciešama informācija no dažādiem avotiem, un veselības pārbaudes laikā daudzi no šiem avotiem nav viegli pieejami.

1. Vai konstatētas pazīmes, kas liecina par ierobežotu fizisko sagatavotību (piemēram, stīvums, aptaukošanās vai iepriekš piedzīvota sirds slimība)?

i) Nē – pārbaude nav jāveic.

ii) Jā – apdomājiet, kuras pārbaudes vai novērojumi ļautu noteikt jūrnieka spēju veikt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās. Turpiniet ar 2. punktu.

2. Vai pārbaudes rezultāti liecina par to, ka fiziskās spējas varētu būt ierobežotas?

i) Nē – ar nosacījumu, ka nav slēptu apstākļu, kas ietekmē pārbaudes norisi. Attiecīgajā komandā spēj veikt visus pienākumus visā pasaulē.

ii) Jā – taču darba drošību iespējams nodrošināt, pielāgojot darba pienākumus, bet tādējādi pārlietu nenoslogojot pārējos ar papildu pienākumiem. Spēj izpildīt atsevišķus darba pienākumus, bet ne visus (*R*).

iii) Jā – taču ierobežojuma cēloni iespējams novērst. Nespēj uzticami nodrošināt būtisko pienākumu drošu un efektīvu izpildi (*T*).

iv) Jā – ierobežojuma cēloni nav iespējams novērst. Nespēj uzticami nodrošināt būtisko pienākumu drošu un efektīvu izpildi (*P*).

B-I/9. tabula. Minimālais fiziskās sagatavotības līmenis, lai jūrniece varētu sākt un turpināt strādāt uz jūras ³

Uzdevumi, funkcijas, notikumi vai apstākļi uz kuģa ³	Nepieciešamā fiziskā sagatavotība	Personai, kas veic veselības pārbaudi, jāpārlicinās, ka: ⁴
Ikdienas pārvietošanās pa kuģi: - pa nestabilu klāju; - no viena kuģa līmeņa uz citu līmeni; - no viena kuģa nodalījuma uz citu nodalījumu <i>Uz šo rindu attiecas 1. piezīme</i>	Saglabāt līdzsvaru un veikli pārvietoties Kāpt augšup un lejup pa vertikālu trapu un kāpnēm Pārkāpt apmalēm (komingiem) (piemēram, Konvencijā par kravas zīmi noteikts, ka apmalēm (komingiem) jābūt 600 mm augstām) Atvērt un aizvērt ūdensnecaurīdīgās durvis	pretendentam nav līdzsvara sajūtas traucējumu; nav traucējumu vai slimību, kas neļauj pretendentam veikt būtiskas kustības un fiziskas darbības; pretendents spēj bez palīdzības ⁵: - uzkāpt pa vertikālu trapu un kāpnēm; - pārkāpt augstiem sliekšņiem; - lietot durvju aizvēršanas sistēmas
Ikdienas pienākumi uz kuģa: - rokas instrumentu izmantošana; - kuģa krājumu pārvietošana; - strādāšana, paceļot rokas virs galvas; - vārstu mehānismu darbināšana; - stāvēšana 4 stundas ilgā sardzē; - darbs šaurās vietās; - reaģēšana uz trauksmes signāliem, brīdinājumiem un norādījumiem; - mutiska saziņa <i>Uz šo rindu attiecas 1. piezīme.</i>	Mehānisku ierīču darbināšanai nepieciešamais spēks, veiklība un izturība Celt, vilkt un nest smagumu (piemēram, 18 kg) Pastiepties uz augšu Ilgstot stāvēt, staigāt un saglabāt modrību Strādāt ierobežotās vietās un pārvietoties caur šaurām atverēm (piemēram, SOLAS 11-I/3-6.5.1. noteikums paredz, ka kravas telpu atveru un avārijas izeju minimālie izmēri ir 600 mm x 600 mm) Vizuāli atšķirt priekšmetus, formas un signālus Dzirdēt brīdinājumus un norādījumus Spēt mutiski sniegt skaidru izklāstu	pretendentam nav tāda traucējuma vai diagnosticētas medicīniskas problēmas, kas samazina spēju veikt kuģa drošai ekspluatācijai būtiskos ikdienas pienākumus; pretendents spēj: - strādāt, paceļot rokas; - ilgstoši stāvēt vai staigāt; - iekļūt šaurās vietās; - izpildīt redzes standartus (sk. A-I/9. tabulu); - izpildīt dzirdes standartus, ko noteikusi kompetentā iestāde, vai izpildīt starptautiskos norādījumus; - normāli sarunāties
Pienākumi avārijas situācijās ⁶ uz kuģa: - glābšanās; - ugunsdzēsšana; - evakuācija <i>Uz šo rindu attiecas 2. piezīme.</i>	Uzvilkot glābšanas vesti vai hidrotērpu. Paglābties no dūmu piepildītām telpām. Piedalīties ugunsdzēsības pasākumos, tostarp lietot elpošanas aparātu. Piedalīties kuģa evakuācijas procedūrās.	pretendentam nav tāda traucējuma vai diagnosticētas medicīniskas problēmas, kas samazina spēju veikt kuģa drošai ekspluatācijai būtiskas funkcijas avārijas situācijās; pretendents spēj: - uzvilkt glābšanas vesti vai hidrotērpu; - rāpot; - sajūst temperatūras maiņu; - izmantot ugunsdzēsšanas aprīkojumu; - lietot elpošanas aparātu (gadījumos, kad tas nepieciešams saistībā ar pienākuma izpildi).

Piezīmes.

¹ Tabulas 1. un 2. rindā norādīti: a) ierastie uzdevumi, funkcijas, notikumi un apstākļi uz kuģa; b) atbilstoša fiziskā sagatavotība, ko uzskata par nepieciešamu jūrniece, citu apkalpes locekļu un kuģa drošībai, un c) augsta līmeņa kritēriji, ko praktizējošie ārsti var izmantot, lai novērtētu veselības atbilstību, ievērojot jūrniece atšķirīgos pienākumus un paredzēto darbu uz kuģa.

² Tabulas 3. rindā norādīti: a) uzdevumi, funkcijas, notikumi un apstākļi uz kuģa avārijas situācijās; b) atbilstošā fiziskā sagatavotība, kas uzskatāma par nepieciešamu jūrnieka, citu apkalpes locekļu un kuģa drošībai, un c) augsta līmeņa kritēriji, ko praktizējošie ārsti var izmantot, lai novērtētu veselības atbilstību, ievērojot jūrnieku atšķirīgos pienākumus un paredzēto darbu uz kuģa.

³ Tabulā nav iekļauti visi iespējamie apstākļi uz kuģa vai visas medicīniskās problēmas, kuru dēļ jūrnieku var atzīt par nepiemērotu. Pusēm jānosaka fiziskās sagatavotības prasības attiecībā uz katru jūrnieku kategoriju atsevišķi (piemēram, attiecībā uz stūrmaņiem, motoristiem u. c.). Pienācīga uzmanība jāpievērš īpašiem apstākļiem, kas skar konkrētas personas, un tiem, kuriem uzticēti pielāgoti vai ierobežoti pienākumi.

⁴ Šaubu gadījumā praktizējošajam ārstam attiecīgā traucējuma smaguma pakāpe jānosaka ar objektīvu testu palīdzību, ja ir pieejami atbilstoši testi, vai jānosūta pretendents uz papildu pārbaudi.

⁵ Termins "palīdzība" nozīmē citas personas izmantošanu attiecīgā uzdevuma paveikšanai.

⁶ Terminu "pienākumi avārijas situācijās" attiecina uz visiem pasākumiem, kurus veic avārijas situācijās, piemēram, kuģa atstāšanu un ugunsdzēsšanu, kā arī pamatprocedūrām, kas jāievēro visiem jūrniekiem, lai palielinātu savas izdzīvošanas iespējas un tādējādi nepieļautu situācijas, kurās būtu nepieciešama pārējo apkalpes locekļu īpaša palīdzība.

D papildinājums

Atbilstības kritēriji medikamentu lietošanas gadījumā

Ievads

Bez zālēm jūrnieka turpmākā darbību jūrā var nebūt iespējama. Dažām zālēm piemīt blakus iedarbība, kas var nelabvēlīgi ietekmēt pienākumu drošu un efektīvu izpildi, bet citas var izraisīt komplikācijas, kas jūrā palielina saslimšanas risku.

Šajā papildinājumā apspriests vienīgi jautājums par veselības pārbaudē identificētu recepšu zāļu lietošanas turpināšanu. Kuģu operatoriem jāievieš pasākumi, ar ko tiktu samazināta recepšu zāļu īslaicīgas lietošanas vai bezrecepšu preparātu lietošanas nelabvēlīgā ietekme.

Zāļu iekšējīga lietošana jūrā var izraisīt nelabumu un vemšanu, un tas, ka iekšējīgai lietošanai paredzētas zāles tiek lietotas, lai nomāktu kādas medicīniskas problēmas (piemēram, epilepsijas) nelabvēlīgās izpausmes vai aizstāt būtiskus organisma ķīmiskos savienojumus (piemēram, hormonus), var izraisīt saslimšanu.

Praktizējošajam ārstam, kas veic pārbaudi, jānovērtē katru lietoto zāļu nelabvēlīgā ietekme un personas reakcija uz šīm zālēm.

Atsevišķos gadījumos par medicīnisku problēmu var uzskatīt arī zāļu lietošanu ar mērķi novērst kādu E papildinājumā norādītu medicīnisko problēmu.

Ja zāles ir klīniski nepieciešamas medicīniskas problēmas efektīvai kontrolei, piemēram, insulīns, antikoagulanti un zāles, kuras lieto psihiskās veselības problēmu gadījumā, ir bīstami pārtraukt to lietošanu, vēloties tikt atzītām par piemērotu darbam jūrā.

Praktizējošam ārstam jāatceras, ka jūrniekam nepieciešams rakstisks dokuments par zāļu lietošanu. Šāds dokuments jāsaņem tādā formā, ko iespējams uzrādīt jebkurai amatpersonai, kura jautā par zāļu klātbūtni uz kuģa. Tas jo īpaši attiecas uz zālēm, kas ir likumīgi parakstītas kontrolējamās narkotiskās vielas vai narkotiskās vielas, kuras iespējams izmantot ļaunprātīgos nolūkos.

Zāles, kas var nelabvēlīgi ietekmēt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās izpildi

1. Zāles, kas ietekmē centrālās nervu sistēmas darbību (piemēram, miegazāles, antipsihotiskie līdzekļi, atsevišķas pretsāpju zāles, atsevišķas zāles pret nemieru un antidepresanti, kā arī atsevišķi antihistamīni).
2. Vielās, kas paaugstina pēkšņa darbības zuduma risku (piemēram, insulīns, atsevišķi iepriekšējās paaudzes antihipertensīvie līdzekļi vai zāles, kas var paaugstināt lēkmju risku).
3. Zāles, kas pasliktina redzi (piemēram, hioscīns un atropīns).

Zāles, kas var radīt būtisku kaitējumu jūrā esošam lietotājam

1. Spontāna asiņošana vai asiņošana, kas sākusies, gūstot ievainojumu (piemēram, varfarīns); šāds risks jānovērtē katrā gadījumā atsevišķi. Ar tādiem antikoagulantiem kā varfarīns un dikumarīns parasti ir saistīts komplikāciju risks, kas nav savienojams ar darbu jūrā, bet, ja koagulācijas rādītāji ir stabili un tiek cieši novēroti, var apsvērt attiecīgās personas piemērotību tādām darbām, kurš tiek veikts netālu no krastā esošām veselības aprūpes iestādēm un kurā nepastāv paaugstināts traumatisms.
2. Briesmas, kas rodas zāļu pārtraukšanas gadījumā (piemēram, metaboliskie hormonu aizstājēji, tostarp insulīns, pretepilepsijas zāles, antihipertensīvie līdzekļi un perorālie pretdiabēta līdzekļi).
3. Antibiotikas un citi pretinfekcijas līdzekļi.
4. Antimetabolīti un pretvēža zāles.
5. Zāles, kas lietojamas pēc personas ieskatiem (pretastmas zāles un antibiotikas atkārtotas infekcijas likvidēšanai).

Zāles, saistībā ar kurām jūrnieka novērošanas nolūkā jāierobežo laika posms, ko jūrnieks pavadā jūrā

Plašs vielu kopums, kurā ietilpst arī pretdiabēta līdzekļi, antihipertensīvie līdzekļi un endokrīnie aizstājēji.

Medicīniskā sertifikāta izsniegšana

Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi:

- pēc ieteikuma, ko praktizējošais ārsts, kas veicis pārbaudi, sniedzis, pamatojoties uz ticamu informāciju par smagu nelabvēlīgu blakusiedarbību;
- iekšķīgi lietojamas zāles, ja kārtējās zāļu devas neuzņemšanas gadījumā slimība radītu draudus dzīvībai;
- pierādījumi, kas liecina par to, ka attiecīgo zāļu lietošana atbilstoši norādījumiem var izraisīt apziņas traucējumus;
- apstiprināti pierādījumi tam, ka zālēm piemīt nopietna blakus iedarbība, kam var būt bīstamas sekas, ja persona atrodas jūrā (šādas zāles ir, piemēram, antikoagulanti).

Spēj izpildīt atsevišķus, bet ne visus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās vai nevar strādāt atsevišķos ūdeņos:

(R): zālēm var būt nelabvēlīga ietekme, taču tā attīstās lēni, tāpēc tad, ja cilvēks strādās piekrastes ūdeņos, viņam būs iespēja saņemt medicīnisko palīdzību;

(L): zāļu iedarbība vai blakus iedarbība jānovēro biežāk nekā vienu reizi laika posmā, kas atbilst pilna medicīniskā sertifikāta derīguma termiņam (sk. E papildinājumā norādījumus par individuāliem apstākļiem).

Spēj veikt visus pienākumus visā pasaulē attiecīgajā komandā:

Pasliktinošas blakus iedarbības nav; nav nepieciešama ārstēšanās procesa regulāra uzraudzība.

E papildinājums

Atbilstības kritēriji izplatītāko medicīnisko problēmu gadījumā

Ievads

Praktizējošajam ārstam jāņem vērā tas, ka nav iespējams izstrādāt vispusīgu atbilstības kritēriju sarakstu, kurā būtu iekļautas visas medicīniskās problēmas, to izpausmju paveidi un prognozes. Principus, kuri ir pamatā tabulā izmantotajai pieejai, bieži vien var attiecināt arī uz šajā tabulā neiekļautām medicīniskajām problēmām. Gadījumos, kad konstatēta medicīniska problēma, lēmumus par atbilstību pieņem, rūpīgi veicot klīnisko pārbaudi un analīzi, un vienmēr, kad šāds lēmums tiek pieņemts, jāņem vērā, ka:

- šajā papildinājumā sniegtie ieteikumi pieļauj noteiktu interpretācijas brīvību, ja vien tādējādi tiek nodrošināta konsekventa lēmumu pieņemšana, kuras mērķis ir saglabāt drošību uz jūras;

- tabulā norādītas medicīniskās problēmas, kuru dēļ jūrnieki visbiežāk tiek atzīti par nepiemērotiem; sarakstu var izmantot arī tam, lai noteiktu attiecīgus atbilstības ierobežojumus; kritēriji sniegti tikai kā norādījumi ārstiem, un ar tiem nevar aizstāt atbilstošu veselības pārbaudi;

- tas, kā medicīniskā problēma ietekmē darbu un dzīvošanu uz kuģa, atkarīgs no šīs problēmas attīstības vēstures un pastāvošajām ārstēšanas iespējām; lēmums par atbilstību jāpieņem, pamatojoties uz zināšanām par medicīnisko problēmu un šīs problēmas izpausmju novērtējumu konkrētajā gadījumā.

Turpmāk izklāstīts tabulas izkārtojums.

1. aile. WHO Starptautiskā slimību klasifikācija, 10. redakcija (SSK-10). Kоди norādīti, lai atvieglotu analīzi un it īpaši datu apkopošanu starptautiskajā līmenī.

2. aile. Medicīniskās problēmas vai problēmu grupas vispārpieņemtais nosaukums un īsa informācija par ietekmi uz darbu jūrā.

3. aile. Sniegti ieteikumi par to, kad persona būtu uz laiku vai pastāvīgi atzīstama par nepiemērotu darbam jūrā. Ja tabula tiek izmantota kā palīglīdzeklis lēmumu pieņemšanai attiecībā uz personas atbilstību, vispirms jāpiemēro šī aile.

4. aile. Sniegti ieteikumi par to, kad jūrnieks būtu atzīstams par piemērotu darbam jūrā, taču ar atsevišķu pienākumu ierobežojumiem vai ar jūrnieka medicīnisko uzraudzību biežāk nekā vienu reizi divos gados. Šajā ailē noteiktie kritēriji piemērojami, ja jūrnieks neatbilst 3. ailes kritērijiem.

5. aile. Ieteikumi par to, kad jūrnieks būtu atzīstams par piemērotu darbam izraudzītajā komandā. Šajā ailē noteiktie kritēriji piemērojami, ja jūrnieks neatbilst 3. vai 4. ailes kritērijiem.

Dažu medicīnisko problēmu gadījumā viena vai vairākas ailes var nebūt būtiskas vai neattiekties uz konkrēto sertifikācijas kategoriju. Tas ir norādīts ar atzīmi "Nepiemēro".

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
A00-B99	Infekcijas			
A00-09	Kuņģa-zarnu trakta infekcija <i>Citu personu inficēšana, atkārtošanās</i>	T – ja konstatēta, kamēr jūrnieks atrodas krastā (akūti simptomi vai tiek gaidīti pārbaužu rezultāti par to, vai persona ir infekcijas pārnēsātāja), vai ja apstiprināts pārnēsātāja statuss, līdz brīdim, kad apstiprināts, ka infekcija likvidēta	Nepiemēro	Jūrnieks <u>nestrādā</u> <u>ēdināšanas komandā</u> : pēc pietiekamas izārstēšanas vai problēmas atrisināšanas Jūrnieks <u>strādā ēdināšanas</u> <u>komandā</u> : lēmumu par atbilstību pieņem, pamatojoties uz ārsta atzinumu, – var būt nepieciešama izziņa par lipīgas slimības neesamību
A15-16	Plaušu tuberkuloze <i>Citu personu inficēšana, atkārtošanās</i>	T – pozitīvi pārbaužu rezultāti vai slimības vēsture līdz brīdim, kad pabeigta izmeklēšana Ja jūrnieks inficēts – līdz brīdim, kad nostabilizējušies ārstēšanas rezultāti un apstiprināts, ka jūrnieks vairs nevar inficēt citas personas P – atkārtošanās vai nopietni paliekoši bojājumi	Nepiemēro	Veiksmīgi pabeigts ārstniecības kurss saskaņā ar WHO Tuberkulozes ārstēšanas norādījumiem [WHO Treatment of Tuberculosis guidelines]
A50-64	Seksuāli transmisīvās infekcijas <i>Akūti traucējumi, atkārtošanās</i>	T – ja infekcija konstatēta, kamēr jūrnieks atrodas krastā, līdz diagnozes apstiprināšanai, ārstēšanas uzsākšanai un pasliktinošo simptomu izzušanai P – neārstējamās komplikācijas vēlīnā stadijā	R – var veikt pienākumus piekrastes ūdeņos, ja noteikts iekšķīgi lietojamu zāļu kurss un simptomi nepasliktina darba spēju	Pēc sekmīgas ārstēšanas pabeigšanas

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
B15	A hepatīts <i>Inficēšanās, uzturā lietojot inficētu pārtiku vai ūdeni</i>	T – līdz dzeltes izzušanai un normālu aknu darbības pārbaužu rezultātu iegūšanai	Nepiemēro	Pēc pilnīgas izveseļošanās
B16-19	B, C u. c. hepatīts <i>Citu personu inficēšana, tām nonākot saskarē ar inficētām asinīm vai citiem ķermeņa šķidrumiem. Iespējami neatgriezeniski aknu bojājumi un aknu vēzis</i>	T – līdz dzeltes izzušanai un normālu aknu darbības pārbaužu rezultātu iegūšanai P – neatgriezeniski aknu bojājumi ar simptomiem, kas var nelabvēlīgi ietekmēt jūrnieka spēju droši veikt darbu jūrā, vai ar iespējamām komplikācijām	R, L – nav skaidrības attiecībā uz pilnīgu atveseļošanos vai inficētspējas neesamību. Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā jūrnieka veicamos pienākumus un reisa veidu	Pēc pilnīgas izveseļošanās un zema inficētspējas līmeņa apstiprināšanas
B20-24	HIV+ <i>Citu personu inficēšana, tām nonākot saskarē ar inficētām asinīm vai citiem ķermeņa šķidrumiem. Pārveidošanās ar HIV saistītās slimības vai AIDS stadijā</i>	T – līdz ārstniecības stabilizācijai ar CD4 līmeni augstāku par 350 vai gadījumā, ja tiek mainīta ārstēšana un nav skaidrības par jauno zāļu panesamību P – neatgriezeniski progresējošas ar HIV saistītas slimības. Neizzūdoša zāļu nelabvēlīgā iedarbība	R, L – laika ierobežojums un/vai piekrastes ūdeņos: HIV+ un zems pasliktināšanās risks; nepiedalās ārstniecības kursā vai regulāri lieto zāles, kurām nav blakusiedarbības, taču nepieciešama regulāra speciālista uzraudzība	HIV+, nav akūta pasliktinājuma un ļoti zema slimības pasliktināšanās iespējamība. Ārstēšanai nav blakusiedarbības, vai nav nepieciešama bieža uzraudzība
A00-B99 Nav norādītas atsevišķi	Citas infekcijas <i>Veselības stāvokļa pasliktināšanās, citu personu inficēšana</i>	T – ja konstatēta, kamēr jūrnieks atrodas krastā, – tik ilgi, kamēr pastāv citu personu inficēšanas risks un jūrnieks nespēj veikt pienākumus P – ja nemainīgi pastāv atkārtotas pasliktināšanās vai infekciozu recidīvu risks	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā infekcijas būtību	Pēc pilnīgas izveseļošanās un zema inficētspējas līmeņa apstiprināšanas

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
C00-48	Ļaundabīgi audzēji			
C00-48	Ļaundabīgi audzēji, tostarp limfoma, leukēmija, un ar tiem saistītas medicīniskās problēmas <i>Recidīvs – jo īpaši akūtās komplikācijas, piemēram, asiņošana, kas apdraud personisko drošību, un lēkmes, kas apdraud citas personas</i>	T – līdz izmeklēšana un ārstniecība tiek pabeigta un saņemtas prognozes P – pastāvīgs traucējums ar simptomiem, kas var nelabvēlīgi ietekmēt jūrnieka spēju droši veikt darbu jūrā, vai ar augstu recidīva iespējamību	L – uz laiku līdz nākamajai pārbaudei pie speciālista, ja: - kopš ļaundabīgā audzēja diagnosticēšanas apritējuši mazāk nekā 5 gadi, un - konkrētajā brīdī nav novērots traucējums, kas apgrūtina ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās izpildi vai spēju dzīvot uz kuģa, un - recidīva iespējamība ir zema, pastāv minimāls risks, ka būs nepieciešama steidzama medicīniskā palīdzība R – var veikt pienākumus piekrastes ūdeņos, ja pastāvīgais traucējums neapdraud būtisko pienākumu izpildi un ir pamats uzskatīt, ka recidīva gadījumā neatliekama medicīniskā palīdzība nebūs vajadzīga	Aizritējuši vairāk nekā 5 gadi kopš dienas, kad konstatēts ļaundabīgais audzējs, vai pārbaudes pie speciālista vairs nav nepieciešamas, konkrētajā brīdī personai nav konstatēti traucējumi, vai pastāv zema iespējamība, ka recidīvs var radīt traucējumus. Nepieciešams speciālista ziņojums, kurā sniegtais atzinums apstiprināts ar faktiem
D50-89	Asins un asinsrades orgānu slimības			
D50-59	Anēmija/hemoglobīnopātija <i>Pazemināta slodzes tolerance. Epizodisks eritrocītu skaita samazinājums</i>	T – tālējūras, kamēr nav normalizējies un nostabilizējies hemoglobīna līmenis P – smaga, atkārtota vai ilgstoša anēmija, vai personai konstatēti neārstējami un pasliktinoši simptomi, kurus izraisījis eritrocītu samazinājums	R, L – jāapsver ierobežojumi, atļaujot jūrniekam strādāt tikai piekrastes ūdeņos un nosakot regulāru medicīnisko uzraudzību, ja hemoglobīna līmenis ir pazemināts, taču asimptomātisks	Normāls hemoglobīna līmenis

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
D73	Splenektomija (iepriekš veiktas ķirurģiskās operācijas) <i>Paaugstināta uzņēmība pret atsevišķām infekcijām</i>	T – laika posmā no ķirurģiskās operācijas līdz pilnīgai atlabšanai	R – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi. Jūrnieks visdrīzāk būs piemērots pienākumu veikšanai piekrastes ūdeņos un mērenā klimatā, taču attiecībā uz darbu tropiskā klimatā var būt jānosaka ierobežojums	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi
D50-89 Nav norādītas atsevišķi	Citas asins un asinsrades orgānu slimības <i>Daudzveidīga nenormālas asiņošanas atkārtotāšanās, kā arī iespējama pazemināta slodzes tolerance vai paaugstināta uzņēmība pret infekcijām</i>	T – līdz izmeklēšana pabeigta P – hroniski koagulācijas traucējumi	Lēmums jāpieņem, katrā gadījumā atsevišķi novērtējot citas medicīniskās problēmas	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi
E00-90	Endokrīnās, uztures un vielmaiņas slimības			
E10	Insulinatkarīgs cukura diabēts <i>Hipoglikēmijas izraisīti akūti traucējumi. Komplikācijas, kas rodas, zaudējot kontroli pār glikozes līmeni asinīs. Paaugstināta redzes, neiroloģisku un sirdsdarbības problēmu iespējamība</i>	T – no ārstēšanas sākuma līdz stabila stāvokļa sasniegšanai P – ja slimība netiek pienācīgi kontrolēta vai netiek ievēroti ārstēšanas norādījumi Hipoglikēmijas vēsture vai hipoglikēmijas brīdinātājsimptomu uztveres zudums Pasliktinošas diabēta komplikācijas	R, L – atkarībā no tā, vai ir pierādījumi, kas apliecina hipoglikēmijas pienācīgu kontroli, ārstēšanas norādījumu pilnīgu ievērošanu un labu hipoglikēmijas brīdinātājsimptomu uztveri. Piemērots darbam piekrastes ūdeņos, izņemot sardzes pildīšanai vienatnē. Laika ierobežojums – līdz nākamajai pārbaudei pie speciālista. Jāveic	Nepiemēro.

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
			regulāra uzraudzība pie speciālista	
E11-14	Insulīnneatkarīgs cukura diabēts , ārstēšana ar citām zālēm <i>Insulīna patēriņa pieaugums, paaugstināta redzes, neiroloģisku un sirdsdarbības problēmu iespējamība</i>	T – tālējūras un sardzes pildīšana līdz brīdim, kad veselības stāvoklis stabilizējies	R – kamēr veselības stāvoklis nav stabils, var veikt pienākumus piekrastes ūdeņos un nav piemērots sardzes pildīšanai R – ja novērojama neliela zāļu blakusiedarbība, var veikt pienākumus piekrastes ūdeņos, nav piemērots sardzes pildīšanai vienatnē. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad tiek lietoti sulfanilurīnvielas atvasinājumi L – laiks jāierobežo, ja netiek pienācīgi ievēroti ārstēšanas norādījumi vai nepieciešama bieža zāļu iedarbības uzraudzība. Jāveic diētas, svara un vaskulārā risku faktoru kontrole	Pēc stabila veselības stāvokļa sasniegšanas, ja nav pasliktinošu komplikāciju
	Insulīnneatkarīgs diabēts , ko ārstē vienīgi ar diētu <i>Insulīna patēriņa pieaugums, paaugstināta redzes, neiroloģisku un sirdsdarbības problēmu iespējamība</i>	T – tālējūras un sardzes pildīšana līdz brīdim, kad veselības stāvoklis stabilizējies	R – līdz stabila veselības stāvokļa sasniegšanai var veikt pienākumus piekrastes ūdeņos L – laika ierobežojums, ja pēc stabilizācijas nepietiekami ievēro ārstēšanas norādījumus. Jāveic diētas, svara un vaskulārā risku faktoru kontrole	Pēc stabila veselības stāvokļa sasniegšanas, ja nav pasliktinošu komplikāciju

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
E65-68	Aptaukošanās/nenormāla ķermeņa masa – paaugstināta vai pazemināta <i>Paaugstināts traumu risks, pazemināts ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās veikšanai nepieciešamais kustīgums un slodzes izturība. Paaugstināts diabēta, artēriju slimību un artrīta risks</i>	<i>T</i> – ja nespēj izpildīt drošībai būtiskus pienākumus, uzrādīti zemi rezultāti fizisko spēju vai fiziskas sagatavotības pārbaudē (sk. C papildinājumu) <i>P</i> – nespēj izpildīt drošībai būtiskus pienākumus; fizisko spēju vai darbības pārbaudē uzrādīti zemi rezultāti, un persona nav spējusi uzlabot šos rezultātus Piezīme. Ja nepieciešams papildu novērtējums, kā rādītāju var izmantot ķermeņa masas indeksu. Šajā ziņā valstīs tiek piemērotas atšķirīgas normas. Lēmumu par fiziskajām spējām nedrīkst pieņemt, pamatojoties vienīgi uz šo rādītāju	<i>R, L</i> – ja nespēj izpildīt atsevišķus uzdevumus, bet spēj veikt drošībai būtiskus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās, piemēro laika ierobežojumu vai atzīst personu par piemērotu darbam piekrastes ūdeņos vai par piemērotu ierobežotu pienākumu veikšanai	Fizisko spēju un fiziskās sagatavotības pārbaudē (sk. E papildinājumu) uzrādīti vidēji vai augsti rezultāti, ķermeņa svars stabils vai samazinās, nav blakusslimību
E00-90 Nav norādītas atsevišķi	Citas endokrīnās, uztures un vielmaiņas slimības (vairogdziedzera funkcijas traucējumi, virsnieru slimības, tostarp Adisona slimība, hipofīzes, olnīcu, sēklinieku darbības traucējumi) <i>Atkārtotās vai komplikāciju risks</i>	<i>T</i> – līdz ārstniecības kursa noteikšanai un stāvokļa stabilizācijai bez nelabvēlīgas blakusiedarbības <i>P</i> – ja pastāvīga traucējuma gadījumā bieži jāveic ar parakstīto zāļu lietošanu saistītas izmaiņas vai pastāv paaugstināts būtisku komplikāciju risks	<i>R, L</i> – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un pamatojoties uz speciālista atzinumu, ja nav skaidrības attiecībā uz iespējamajiem ārstēšanas rezultātiem un blakusiedarbību. Jāapsver komplikāciju risks, ko rada medicīniskā problēma vai tās ārstēšana, tostarp ar zāļu lietošanu saistītās problēmas un tas, kādas būtu infekcijas vai ievainojuma sekas, ja persona atrastos jūrā	Ja zāļu lietošanas rezultāti stabili, to lietošana jūrā nerada problēmas un nav nepieciešama bieža medicīniskās problēmas uzraudzība, personai nav traucējumu un pastāv ļoti zems komplikāciju risks. Adisona slimības gadījumā risks parasti ir tik augsts, ka neierobežots sertifikāts nebūtu izsniedzams

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
F00-99	Psihiski, kognitīvie un uzvedības traucējumi			
F10	Alkohola pārmērīga lietošana (atkarība) <i>Atsākšana, nelaimes gadījumi, dīvaina uzvedība/drošības noteikumu neievērošana</i>	T – līdz izmeklēšanas pabeigta, sasniegts stabils stāvoklis un atbilstības kritēriji izpildīti. Līdz dienai, kad aprit viens gads kopš sākotnējās diagnozes noteikšanas vai kopš pēdējās epizodes P – ja pārmērīgas alkohola lietošanas problēma joprojām pastāv vai ja pastāv risks, ka laikā, kad persona atrodas jūrā, var progresēt vai atkārtoties blakusslimības	R, L – laika ierobežojums, nedrīkst veikt par kuģi atbildīgā kapteiņa pienākumus vai jāstrādā ciešas uzraudzības un nepārtrauktas medicīniskās novērošanas apstākļos, ja ārstējošais ārsts atzinis, ka persona sekmīgi piedalās rehabilitācijas programmā un uzlabojas aknu darbības pārbaužu rezultāti	Pēc tam, kad apritējuši trīs gadi kopš pēdējās epizodes beigām un nav novērota ne atsākšana, ne blakusslimības
F11-19	Atkarība no narkotiskām vielām/ pastāvīga vielu nepareiza lietošana, tostarp nelegālu vielu lietošana un atkarība no receptu zālēm <i>Atsākšana, nelaimes gadījumi, dīvaina uzvedība/drošības noteikumu neievērošana</i>	T – līdz izmeklēšanas pabeigta, sasniegts stabils stāvoklis un atbilstības kritēriji izpildīti. Līdz dienai, kad aprit viens gads kopš sākotnējās diagnozes noteikšanas vai kopš pēdējās epizodes P – ja vielu lietošanas problēma joprojām pastāv vai ja pastāv risks, ka laikā, kad persona atrodas jūrā, var progresēt vai atkārtoties blakusslimības	R, L – laika ierobežojums, nedrīkst veikt par kuģi atbildīgā kapteiņa pienākumus vai jāstrādā ciešas uzraudzības un nepārtrauktas medicīniskās novērošanas apstākļos, ja: - ārstējošais ārsts atzinis, ka persona sekmīgi piedalās rehabilitācijas programmā, un - pastāv pierādījumi tam, ka persona ir piedalījies iepriekš nepazīnotu/nejauši izvēlētu narkotiku lietošanas pārbaužu programmā, kas ilgusi vismaz trīs mēnešus, un tajā veiktas vismaz trīs pārbaudes, kurās konstatēts, ka persona narkotikas	Pēc tam, kad apritējuši trīs gadi kopš pēdējās epizodes beigām un nav novērota ne atsākšana, ne blakusslimības

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
			nav lietojusi, un - persona turpina piedalīties narkotiku lietošanas pārbaužu programmā.	
F20-31	Psihoze (akūta) – organiska, šizofrēniska vai citas SSK noteiktas kategorijas psihoze. Bipolāri traucējumi (maniakālās depresijas traucējumi) <i>Atkārtošanās, kas izraisa pārmaiņas uztverē/apziņā, nelaimes gadījumi, dīvaina un drošības noteikumiem neatbilstoša uzvedība</i>	Ja bijusi tikai viena epizode ar provocējošajiem faktoriem: T – līdz izmeklēšanas pabeigta, sasniegts stabils stāvoklis un atbilstības kritēriji izpildīti. Vismaz trīs mēnešus pēc epizodes Ja bijusi tikai viena epizode bez provocējošajiem faktoriem vai vairākas epizodes ar izraisītājiem faktoriem vai bez tiem: T – līdz izmeklēšanas pabeigta, sasniegts stabils stāvoklis un atbilstības kritēriji izpildīti. Vismaz divus gadus pēc pēdējās epizodes P – Bijušas vairāk nekā trīs epizodes vai joprojām pastāv slimības atkārtošanās risks. Nav izpildīti ne ierobežotas, ne neierobežotas atbilstības kritēriji	R, L – laika ierobežojums, piemērots darbam vienīgi piekrastes ūdeņos, nedrīkst veikt par kuģi atbildīgā kapteiņa pienākumus vai jāstrādā ciešas uzraudzības un nepārtrauktas medicīniskās novērošanas apstākļos, ja: - jūrnieks apzinās savu stāvokli, - ievēro ārstēšanas norādījumus un - lietotajām zālēm nav nelabvēlīgas blakusiedarbības R, L – laika ierobežojums, piemērots darbam vienīgi piekrastes ūdeņos, nedrīkst veikt par kuģi atbildīgā kapteiņa pienākumus vai jāstrādā ciešas uzraudzības un nepārtrauktas medicīniskās novērošanas apstākļos, ja: - jūrnieks apzinās savu stāvokli, - ievēro ārstēšanas norādījumus un - lietotajām zālēm nav nelabvēlīgas blakusiedarbības	Individuāls novērtējums vismaz vienu gadu pēc epizodes, ja vien ir iespējams novērst provocējošos faktorus un tie vienmēr tiks novērsti Individuāls novērtējums, kad kopš pēdējās epizodes apritējuši vismaz pieci gadi, lai pārliecinātos, vai nepastāv atkārtošanās risks, ja nav bijis turpmāku epizožu, nav paliekošu simptomu un pēdējo divu gadu laikā nav bijušas nepieciešamas zāles

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
F32-38	Garastāvokļa/afektīvie traucējumi Spēcīgs nemiers, depresija vai citi psihiski traucējumi, kas var pasliktināt darba spēju <i>Atkārtošanās, samazināta darba spēja, it īpaši darba spēja avārijas situācijās</i>	T – akūtā stadijā, izmeklēšanas gadījumā vai, ja konstatēti pasliktinoši simptomi vai zāļu blakusiedarbība. Vismaz trīs mēnešus regulāri lieto zāles. P – pastāvīgi vai atkārtoti pasliktinoši simptomi.	R, L – atzīstams par piemērotu darbam vienīgi piekrastes ūdeņos, bet nedrīkst veikt par kuģi atbildīgā kapteiņa pienākumus; tikai gadījumā, ja jūrnieks: - ir pietiekami atguvis funkcionālās spējas; - apzinās savu stāvokli; - pilnīgi ievēro ārstēšanas norādījumus, nav pasliktinošas blakusiedarbības un - pastāv zema* atkārtošanās iespējamība.	Individuāls novērtējums, kad kopš pēdējās epizodes apritējuši vismaz divi gadi, lai pārliecinātos, vai nepastāv atkārtošanās iespējamība, ja nav bijis turpmāku epizožu un netiek lietotas zāles vai zāles tiek lietotas, taču tām nav pasliktinošas blakusiedarbības.
	Garastāvokļa/afektīvie traucējumi Nelieli vai reaktīvi nemiera/depresijas simptomi <i>Atkārtošanās, samazināta darba spēja, it īpaši darba spēja avārijas situācijās</i>	T – līdz simptomu izzušanai. Ja tiek lietotas zāles, devai jābūt nemainīgai un zālēm nedrīkst būt nelabvēlīga blakusiedarbība P – pastāvīgi vai atkārtoti pasliktinoši simptomi	R, L – laika ierobežojums un iespējami ģeogrāfiski ierobežojumi, ja lieto nemainīgu zāļu devu un nav novērojami pasliktinoši simptomi vai zāļu blakusiedarbība	Individuāls novērtējums, kad kopš pēdējās epizodes beigām apritējis viens gads, ja izzuduši simptomi, netiek lietotas zāles vai zāles tiek lietotas, taču tām nav pasliktinošas blakusiedarbības
F00-99 Nav norādīti atsevišķi	Citi traucējumi , piemēram, personības traucējumi, uzmanības traucējumi (piemēram, ADHD), attīstības traucējumi (piemēram, autisms) <i>Pazemināta darba spēja un uzticamība, nelabvēlīga ietekme uz attiecībām ar citiem cilvēkiem</i>	P – ja tiek uzskatīts, ka traucējumi apdraud drošību	R – atbilstīgi gadījumam, ja nespēj veikt visus pienākumus	Nelabvēlīga ietekme uz darbu jūrā nav paredzama. Iepriekšējos darba periodos starpgadījumi nav piedzīvoti

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
G00-99	Nervu sistēmas slimības			
G40-41	Viena epilepsijas lēkme <i>Kaitējums kuģim, citām personām un personiskajai drošībai</i>	Viena epilepsijas lēkme T – izmeklēšanas laikā un uz vienu gadu pēc lēkmes	R – kopš lēkmes aizritējis viens gads, un tiek regulāri lietotas zāles. Ar sardzes pildīšanu nesaistīti pienākumi piekrastes ūdeņos	Kopš lēkmes aizritējis viens gads, un ārstēšana pabeigta pirms viena gada. Ja lēkmi provocējis kāds faktors, jānovērš šāda faktora turpmāka iedarbība.
	Epilepsija – bez provocējošajiem faktoriem (vairākkārtīgas lēkmes) <i>Kaitējums kuģim, citām personām un personiskajai drošībai</i>	T – izmeklēšanas laikā un uz vienu gadu pēc lēkmes P – atkārtotas lēkmes, nav iespējams kontrolēt ar zālēm	R – beidzis lietot zāles vai zāles lieto regulāri un pienācīgi ievēro ārstēšanas norādījumus: atbilstība katrā gadījumā jāvērtē atsevišķi, var atļaut veikt ar sardzes pildīšanu nesaistītus pienākumus piekrastes ūdeņos	Lēkmes nav bijušas vismaz iepriekšējo desmit gadu laikā, un šajā laika posmā nav lietotas pretepilepsijas zāles; nepastāv turpmāku lēkmju iespējamība
	Epilepsija – alkohola, zāļu, galvas traumas izraisīta (vairākkārtīgas lēkmes) <i>Kaitējums kuģim, citām personām un personiskajai drošībai</i>	T – izmeklēšanas laikā un uz vienu gadu pēc lēkmes P – atkārtotas lēkmes, nav iespējams kontrolēt ar zālēm	R – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi, pēc tam, kad persona divus gadus atturējusies no zināmajiem provocējošajiem faktoriem, ja nav piedzīvotas lēkmes, persona beigusi lietot zāles vai regulāri lieto zāles un pienācīgi ievēro ārstēšanas norādījumus; var atļaut veikt ar sardzes pildīšanu nesaistītus pienākumus piekrastes ūdeņos	Lēkmes nav bijušas vismaz iepriekšējo piecu gadu laikā, un šajā laika posmā nav lietotas pretepilepsijas zāles, ar nosacījumu, ka ir novērsta turpmāka provocējošo faktoru iedarbība.

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
G43	Migrēna (biežas lēkmes, kas izraisa nespēju) <i>Nespēju izraisītu lēkmju atkārtošanās iespējamība</i>	P – biežas lēkmes, kas izraisa nespēju	R – atbilstīgi gadījumam. Ja persona nespēj izpildīt visus pienākumus	Nelabvēlīga ietekme uz darbu jūrā nav paredzama. Iepriekšējos darba periodos starpgadījumi nav piedzīvoti
G47	Miega traucējumi <i>Nogurums un iemigšana darba laikā</i>	T – līdz brīdim, kad sekmīgi aizritējuši trīs mēneši kopš ārstēšanas uzsākšanas P – ārstēšana nav bijusi sekmīga, vai persona nav ievērojusi ārstēšanas norādījumus	L – uzskatāmi apliecināts, ka ārstēšana sekmīgi noritējusi trīs mēnešus ilgā laika posmā, tostarp apstiprināts, ka persona ir ievērojusi CPAP (pozitīva elpceļu spiediena) ierīces lietošanas norādījumus. Norādījumu ievērošanas pārbaude ik pēc sešiem mēnešiem, pamatojoties uz CPAP ierīces reģistrēto informāciju	Individuāls novērtējums, pamatojoties uz informāciju par prasībām, kas tiks izvirzītas saistībā ar darba pienākumiem un funkcijām avārijas situācijās, kā arī ņemot vērā speciālista atzinumu
	Narkolepsija <i>Nogurums un iemigšana darba laikā</i>	T – līdz brīdim, kad problēma tiek sekmīgi kontrolēta ar ārstniecības metožu palīdzību vismaz divus gadus P – ārstēšana nav bijusi sekmīga, vai persona nav ievērojusi ārstēšanas norādījumus	R, L – piekrastes ūdeņos, un personai nedrīkst uzticēt ar sardzes pildīšanu saistītus pienākumus, ja speciālists apstiprina, ka ar ārstniecības metodēm problēma tiek pilnīgi kontrolēta jau vismaz divus gadus. Ilgadējā pārbaude	Nepiemēro
G00-99 Nav norādītas atsevišķi	Citas nervu sistēmas patoloģijas, piemēram, multiplā skleroze,	T – līdz diagnozes noteikšanai un stabila stāvokļa sasniegšanai P – ja ierobežojumi nelabvēlīgi ietekmē	R, L – individuāls novērtējums, pamatojoties uz informāciju par prasībām, kas tiks izvirzītas	Individuāls novērtējums, pamatojoties uz informāciju par prasībām, kas tiks

[illegible]

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
		d) samaņas traucējumi ar pazīmēm, kas liecina par epilepsijas lēkmi. Sk. G40-41. P – visos iepriekš minētajos gadījumos, ja notikumi atkārtojas, neatkarīgi no tā, ka problēma ir pilnīgi izmeklēta un tiek atbilstoši ārstēta		Ar epilepsijas pazīmēm – nepiemēro
T90	Galvas ievainojuma sekas, tostarp vaskulāro anomāliju ārstēšana vai nopietni galvas ievainojumi ar smadzeņu bojājumiem <i>Lēkmju radīts kaitējums kuģim, citām personām un personiskajai drošībai. Kognitīvās, sensorās vai motoriskās funkcijas traucējumi. Atkārtošanās vai medicīniskās problēmas pamatā esošā cēloņa izraisīta komplikācija</i>	T – uz vienu gadu vai ilgāku laika posmu, līdz speciālists atzīst, ka lēkmes iespējamība ir zema* P – medicīniskās problēmas pamatā esošais cēlonis vai trauma joprojām rada traucējumu, vai lēkmes atkārtojas	R – pēc vismaz viena gada, var veikt pienākumus piekrastes ūdeņos, nedrīkst uzticēt sardzes pildīšanu vienatnē, ja vien lēkmju iespējamība ir zema* un medicīniskās problēmas pamatā esošais cēlonis vai trauma nerada traucējumus. Ar nosacījumu, ka persona turpina ievērot ārstēšanas norādījumus un regulāri veic pārbaudes saskaņā ar speciālista ieteikumiem	Medicīniskās problēmas cēlonis vai trauma nerada traucējumus, persona nelieto pretepilepsijas zāles. Ļoti zema* lēkmju iespējamība. Ar nosacījumu, ka persona turpina ievērot ārstēšanas norādījumus un regulāri veic pārbaudes saskaņā ar speciālista ieteikumiem
H00-99	Acu un ausu slimības			
H00-59	Acu darbības traucējumi: Pasliktnās vai atkārtojas (piemēram, glaukoma, makulopātija, diabētiskā retinopātija, <i>retinitis pigmentosa</i> , keratokonuss, diplopija, blefarospazmas, uveīts, radzenes čūla un tīklenes atslāņošanās) <i>Nākotnē paredzams, ka persona</i>	T – īslaicīga nespēja izpildīt attiecīgos redzes standartus (sk. A papildinājumu), un pēc izārstēšanas vai atveseļošanās pastāv zema turpmāka pasliktnājuma vai pasliktinošu recidīvu iespējamība P – nespēja izpildīt attiecīgos redzes standartus (sk. A papildinājumu) vai gadījumā, ja medicīniskā problēma tiek ārstēta, pastāv paaugstināta turpmāka	R – var veikt pienākumus piekrastes ūdeņos, ja recidīva iespējamība ir zema, taču recidīvu iespējams paredzēt un ārstēt agrīnā stadijā L – ja pasliktnājuma risku ir iespējams paredzēt un konstatēt, veicot regulāras pārbaudes, taču pasliktnājuma iespējamība ir	Recidīva iespējamība ir ļoti zema. Ļoti zema iespējamība, ka sertifikāta derīguma termiņa laikā redze pasliktināsies tiktāl, ka persona vairs nespēs izpildīt redzes standartus (sk. A papildinājumu)

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
	<i>nespēs izpildīt redzes standartus, recidīva risks</i>	pasliktinājuma vai pasliktinošu recidīvu iespējamība	zema	
H65-67	Ārējās auss vai vidusauss iekaisums <i>Atkārtotā, risks, ka infekcija izplatās ar pārtikas apstrādātāju starpniecību, apgrūtināta dzirdes aizsardzības līdzekļu izmantošana</i>	T – līdz ārstēšanas pabeigšanai P – ja pārtikas apstrādātājam konstatēta hroniska auss strutošana	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi. Ārējās auss iekaisuma gadījumā jāņem vērā ietekme, ko rada karstums, mitrums un dzirdes aizsardzības līdzekļu lietošana	Faktiska izārstēšana, nav paaugstināta atkārtotāšanās iespējamība
H68-95	Citas ausu slimības: ar tendenci pasliktināties (piemēram, otoskleroze)	T – īslaicīga nespēja izpildīt attiecīgos dzirdes standartus (sk. B papildinājumu) un pēc izārstēšanas vai atveseļošanās zema turpmāka pasliktinājuma vai pasliktinošu recidīvu iespējamība P – nespēja izpildīt attiecīgos dzirdes standartus (sk. B papildinājumu), vai gadījumā, ja medicīniskā problēma tiek ārstēta, pastāv paaugstināta turpmāka pasliktinājuma vai pasliktinošu recidīvu iespējamība	L – ja pasliktinājuma risku ir iespējams paredzēt un konstatēt, veicot regulāras pārbaudes, taču pasliktinājuma iespējamība ir zema	Recidīva iespējamība ir ļoti zema. Ļoti zema iespējamība, ka sertifikāta derīguma termiņa laikā dzirde pasliktināsies tiklīdz, ka persona vairs nespēs izpildīt dzirdes standartus (sk. B papildinājumu)
H81	Menjēra slimība un citi nespēju izraisoša hroniska vai atkārtota reiboņa veidi <i>Nespēja saglabāt līdzsvaru, kas izraisa kustīguma zudumu un nelabumu</i> Sk. STCW tabulu C papildinājumā	T – akūtās stadijas laikā P – biežas lēkmes, kas izraisa nespēju	R – atbilstīgi gadījumam. Ja persona nespēj izpildīt visus pienākumus R, L – ja nepieciešama bieža uzraudzība pie speciālista	Zema* iespējamība, ka pasliktinošas sekas tiks piedzīvotas laikā, kad persona atrodas jūrā

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
I00-99	Sirds un asinsvadu sistēma			
I05-08 I34-39	Iedzimtas sirds slimības un sirds vārstuļu slimības (tostarp saistītās ķirurģiskās operācijas). Trokšņi sirdī iepriekš nav izmeklēti <i>Pasliktinājuma un darba spējas ierobežojumu iespējamība</i>	T – līdz izmeklēšana un attiecīgajā gadījuma arī ārstniecība ir pabeigta P – ja pazemināta slodzes izturība vai nespējas epizožu gadījumā, vai ja persona lieto antikoagulantus vai nemainīgi pastāv augsta pasliktinoša notikuma iespējamība	R – var veikt pienākumus piekrastes ūdeņos, ja individuālā novērtējumā konstatēts, ka pastāv akūtu komplikāciju vai strauja pasliktinājuma risks L – ja ieteicama bieža uzraudzība	Trokšņi sirdī – ja nav papildināti ar citām sirds anomālijām un ja kardioloģijas speciālists veicis pārbaudi un konstatējis, ka trokšņi nav ļaudabīgi Citas problēmas – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un pamatojoties uz speciālista atzinumu
I10-15	Hipertensīvas slimības <i>Paaugstināta išēmiskas sirds slimības, redzes un aknu bojājumu un insulta risks. Akūtas hipertensīvas epizodes risks</i>	T – parasti, ja sistoliskais spiediens pārsniedz 160 mm Hg vai diastoliskais spiediens pārsniedz 100 mm Hg, līdz brīdim, kad pabeigta izmeklēšana un ārstēšana saskaņā ar valsts vai starptautiskiem hipertensijas kontroles norādījumiem P – ja neatkarīgi no tā, vai ārstēšana tiek vai netiek veikta, sistoliskais spiediens pastāvīgi pārsniedz 160 mm Hg vai diastoliskais spiediens pastāvīgi pārsniedz 100 mm Hg	L – ja nepieciešama papildu novērošana, lai pārliecinātos par to, ka līmenis nepārsniedz valstī noteiktās normas	Ja persona ir izārstēta saskaņā ar valstī piemērotajiem norādījumiem un viņu neietekmē attiecīgās medicīniskās problēmas vai zāļu radītas nelabvēlīgas sekas
I20-25	Kardiāls notikums , t. i., miokarda infarkts, ar elektrokardiogrammu apstiprināts iepriekšējs miokarda infarkts vai	T – uz trim mēnešiem pēc sākotnējās izmeklēšanas un ārstēšanas vai uz ilgāku laika posmu, ja simptomi neizzūd P – ja nav izpildīti sertifikāta izdošanas	L – ja atkārtotu notikumu iespējamība ir ļoti zema*, persona ievēro visus riska samazināšanas ieteikumus un nav būtisku	Nepiemēro

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
	jaunatklāta Hisa kūlīša kreisās kājiņas blokāde, stenokardija, sirds darbības apstāšanās, vainagartēriju apvadanastomozes izveide, koronārā angioplastija <i>Pēkšņs spēju zudums, darbības ierobežojumi. Jūrā ierobežotas iespējas rīkoties atkārtotu kardiālu notikumu gadījumā</i>	kritēriji un nav paredzama atkārtotu notikumu iespējamības samazināšanās	blakusslimību, sākotnēji sertifikātu var izsniegt uz sešiem mēnešiem, bet pēc tam – uz vienu gadu R, L – ja pastāv zema* atkārtotu notikumu iespējamība Ierobežojumi: - nedrīkst strādāt vienatnē vai vienatnē veikt sardzes pienākumus un - darbs vienīgi piekrastes ūdeņos, ja vien uz kuģa nav pieejams kuģa ārsts Sākotnēji sertifikātu izsniedz uz sešiem mēnešiem, bet pēc tam – uz vienu gadu R, L – ja pastāv vidēji augsta* un asimptomātiska iespējamība, ka notikums atkārtosies. Spēj izpildīt fiziskās prasības vai savus ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās: - nedrīkst strādāt vienatnē vai vienatnē veikt sardzes/novērošanas pienākumus un - drīkst strādāt ne tālāk kā vienu stundu ilga brauciena attālumā no ostas, ja vien uz kuģa nav pieejams kuģa ārsts Ierobežojumi jānosaka, katru	

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
			gadījumu vērtējot atsevišķi Ikgadēja pārbaude	
I44-49	Sirds aritmija un darbības traucējumi (tostarp personas ar sirdsdarbības stimulatoriem un implantējamajiem kardioversijas defibrilatoriem (ICD)) <i>Atkārtotu gadījumu izraisītu traucējumu risks, pēkšņs spēju zudums, darbības ierobežojumi. Sirdsdarbības stimulatora/ICD darbību var ietekmēt spēcīgs elektromagnētiskais lauks</i>	<i>T</i> – līdz brīdim, kad pabeigta izmeklēšana, ārstniecība un apstiprināts, ka ārstēšana bijusi sekmīga <i>P</i> – ja joprojām pastāv nespēju izraisošie simptomi vai paaugstināta iespējamība, ka atkārtoti gadījumi, tostarp ICD implants, radīs traucējumus	<i>L</i> – nepieciešama biežāka uzraudzība, nav pasliktinošu simptomu, un saskaņā ar speciālista atzinumu pastāv ļoti zema* iespējamība, ka atkārtoti gadījumi izraisīs traucējumus <i>R</i> – ierobežojumi attiecībā uz vienatnē veicamiem pienākumiem vai darbu tālējā, ja pastāv zema* iespējamība, ka atkārtoti gadījumi radīs akūtus traucējumus vai ka personai būs nepieciešami veselības aprūpes speciālista pakalpojumi Jābūt noteiktam uzraudzības un ārstēšanas režīmam. Ja tiek izmantots sirdsdarbības stimulators, sertifikāta derīguma termiņa beigām jāsakrīt ar stimulatora pārbaudes datumu	Medicīniskā uzraudzība nav nepieciešama vai jāveic retāk kā vienu reizi divos gados; nav traucējumus izraisītu simptomu, un saskaņā ar speciālista atzinumu pastāv ļoti zema* iespējamība, ka atkārtoti gadījumi izraisīs traucējumus
I61-69 G46	Išēmiska cerebrovaskulāra slimība (insults vai pārejoša išēmiska lēkme) <i>Paaugstināta iespējamība, ka atkārtoti gadījumi izraisīs traucējumus, pēkšņs spēju</i>	<i>T</i> – līdz izārstēšanai un paliekošo traucējumu stabilizācijai un uz trīs mēnešiem pēc notikuma <i>P</i> – ja paliekošie simptomi apgrūtina pienākumu izpildi vai pastāv paaugstināta recidīva iespējamība	<i>R, L</i> – lēmums par atbilstību jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi; nedrīkst uzticēt sardzes pildīšanu vienatnē. Jānovērtē arī turpmāku kardiālu notikumu iespējamība. Jāizpilda vispārējie fiziskās atbilstības standarti (sk.	Nepiemēro

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
	zudums, ierobežots kustīgums. Var attīstīties cita asinsrites slimība, kas izraisa pēkšņu spēju zudumu		C papildinājumu). Ikgadēja novērtēšana	
I73	Arteriālā kļaudikācija Var attīstīties cita asinsrites slimība, kas izraisa pēkšņu spēju zudumu. Ierobežota darba spēja	T – līdz novērtēšanas pabeigšanai P – ja nespēj veikt pienākumus	R, L – jānosaka, ka persona drīkst veikt vienīgi ar sardzes pildīšanu nesaistītus pienākumus piekrastes ūdeņos, ja simptomi nav izteikti un neapgrūtina būtisko pienākumu izpildi vai ja tie novērsti ķirurģiski vai ar citu ārstniecības procedūru un persona atbilst vispārējam atbilstības standartam (sk. C papildinājumu). Jānovērtē turpmāku kardiālu notikumu iespējamība (saskaņā ar kritērijiem, ko piemēro I20-25 gadījumā). Pārbaude vismaz vienu reizi gadā	Nepiemēro
I83	Varikozas vēnas Noasiņošanas draudi ievainojuma gadījumā, ādas pārmaiņas un čūlas	T – līdz izārstēšanai, ja simptomi rada traucējumus. Pēc ķirurģiskas operācijas uz laiku līdz vienam mēnesim	Nepiemēro	Nav pasliktinošu simptomu vai komplikāciju
I80.2-3	Dziļo vēnu tromboze/plaušu embolija Atkārtotāšanās un smagas plaušu embolijas risks Risks, ka antikoagulantu terapija	T – līdz izmeklēšanas un ārstēšana ir pabeigta un parasti arī īsās antikoagulantu terapijas laikā P – var apsvērt atkārtotāšanās gadījumā vai tad, ja antikoagulanti tiek lietoti	R, L – var atzīt par piemērotu tādam darbam valsts piekrastes ūdeņos, kurā pastāv zems traumatisms, ja nostabilizējusies antikoagulantu lietošana un tiek	Pilnīga izveseļošanās, antikoagulanti netiek lietoti

SSK-10 <i>(diagnostikas kodi)</i>	Medicīniskā problēma <i>(kritēriju pamatojums)</i>	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (<i>T</i>); - paredzams, ka pastāvīgi (<i>P</i>)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (<i>R</i>) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (<i>L</i>)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
	<i>izraisīs asiņošanu</i>	pastāvīgi	regulāri uzraudzīts koagulācijas līmenis	
I00-99 Nav norādītas atsevišķi	Citas sirds slimības , piemēram, kardiomiopātija, perikardīts, sirds apstāšanās <i>Atkārtotu gadījumu risks, pēkšņs spēju zudums, darbības ierobežojumi</i>	<i>T</i> – līdz brīdim, kad pabeigta izmeklēšana un ārstēšana, un ja apstiprināts, ka ārstēšana bijusi sekmīga <i>P</i> – ja pastāv pasliktinoši simptomi vai iespējamība, ka atkārtoti gadījumi radīs traucējumus	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un pamatojoties uz speciālista atzinumu	Individuāls novērtējums, ļoti zema* atkārtotu gadījumu iespējamība
J00-99	Elpošanas sistēma			
J02-04 J30-39	Ar degunu, rīkli un dobumiem saistītas medicīniskas problēmas <i>Rada traucējumus pašai personai. Var atkārtoties. Atsevišķos gadījumos var tikt inficēta pārtika/citi apkalpes locekļi</i>	<i>T</i> – līdz izārstēšanai <i>P</i> – ja rada traucējumus un atkārtojas	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi	Pēc ārstēšanas pabeigšanas, ja nav faktoru, kas veicina medicīniskās problēmas atkārtošanos
J40-44	Hronisks bronhīts un/vai emfizēma Pazemināta slodzes izturība un pasliktinoši simptomi	<i>T</i> – akūtas epizodes gadījumā <i>P</i> – smagi atkārtoti gadījumi, vai persona nespēj izpildīt vispārējās atbilstības normas, vai personai ir pasliktinošs elpas trūkums	<i>R, L</i> – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi. Attiecībā uz darbu tālējā jāpieņem stingrāki nosacījumi. Jānovērtē piemērotība funkciju pildīšanai avārijas situācijās un spēja izpildīt vispārējās fiziskās atbilstības normas (sk. C papildinājumu). Ikgadēja pārbaude	Nepiemēro

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
J45-46	Astma (sīks novērtējums ar speciālista atzinumu attiecībā uz visiem jaunajiem pretendentiem) <i>Neprognozējamas smaga elpas trūkuma epizodes</i>	<i>T</i> – līdz brīdim, kad epizode ir beigusies, cēlonis izmeklēts (tostarp jebkura saistība ar darba pienākumiem) un piemērots efektīvas ārstēšanas režīms. Personām, kuras nav sasniegušas 20 gadu vecumu un pēdējo trīs gadu laikā šīs medicīniskās problēmas dēļ ir bijušas ievietotas slimnīcā vai iekšķīgi lietojušas steroīdus <i>P</i> – ja paredzams, ka jūrā tiks piedzīvota strauja un dzīvībai bīstama astmas lēkme, vai personai iepriekš ir bijusi nekontrolēta astma, t. i., persona vairākkārtīgi bijusi ievietota slimnīcā	<i>R, L</i> – darbs piekrastes ūdeņos vai uz kuģa, uz kura pieejams ārsts, ja personai iepriekš bijusi vidēji smaga** pieaugušo astma, ko iespējams labi kontrolēt ar inhalatoriem, un iepriekšējo divu gadu laikā nav bijušas epizodes, kuru dēļ persona būtu jāievieto slimnīcā vai personai iekšķīgi jālieto steroīdi, vai ja iepriekš bijusi viegla astma vai fiziskās slodzes izraisīta astma, saistībā ar kuru nepieciešama regulāra ārstēšana	Persona nav sasniegusi 20 gadu vecumu: ja bijusi viegla vai vidēji smaga** bērnu astma, taču iepriekšējo trīs gadu laikā persona nav bijusi ievietota slimnīcā vai iekšķīgi lietojusi steroīdus un nav nepieciešama regulāra ārstēšana Personas, kas pārsniegušas 20 gadu vecumu: ja personai iepriekš bijusi viegla** vai fiziskās slodzes izraisīta** astma un nav nepieciešama regulāra ārstēšana
J93	Pneimotorakss (spontānais vai traumatiskais) <i>Atkārtotu gadījumu izraisīti akūti traucējumi</i>	<i>T</i> – parasti uz 12 mēnešiem pēc sākotnējās epizodes vai uz īsāku laika posmu atbilstīgi speciālista ieteikumam <i>P</i> – pēc atkārtotām epizodēm, ja vien netiek veikta pleirektomija vai pleiroduze	<i>R</i> – pēc atveseļošanās personai var uzticēt vienīgi darbu ostas teritorijā	Parasti uz 12 mēnešiem pēc sākotnējās epizodes vai uz īsāku laika posmu atbilstīgi speciālista ieteikumam Pēc ķirurģiskas operācijas – pamatojoties uz ārstējošā speciālista atzinumu
K00-99	Greimošanas sistēma			
K01-06	Mutes dobuma slimības <i>Akūtas zobu sāpes. Atkārtotas mutes un smaganu infekcijas</i>	<i>T</i> – ja personai ir acīmredzami neārstēti zobu bojājumi vai mutes dobuma slimība <i>P</i> – ja pēc ārstēšanas beigām joprojām pastāv pārmērīgs ar zobiem saistīts neatliekamības risks vai ja jūrnieks	<i>R</i> – var veikt pienākumus piekrastes ūdeņos, ja nav izpildīti visi atbilstības kritēriji, un tāda darba veikšanai, kas ir savienojams ar zobārsta	Ja zobi un smaganas (arī zobu protēzes, ja persona tādas lieto) ir acīmredzami labā stāvoklī. Persona neizmanto sarežģītas

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
		neievēro zobārsta norādījumus	apmeklējumu, neapdraudot kuģa apkalpes drošību	protēzes, vai iepriekšējā gadā veikta pārbaude pie zobārsta, novērstas konstatētās problēmas un kopš tā laika citu problēmu nav bijis
K25-28	Peptiska čūla <i>Atkārtotās ar sāpēm, asiņošanu vai perforāciju</i>	T – līdz sadzīšanai vai izārstēšanai, kas panākta ķirurģiski vai ar helikobaktēriju kontroli, un uz trīs normāla uztura režīma mēnešiem P – ja čūla nav izzudusi arī pēc ķirurģiskās operācijas un zāļu lietošanas	R – lēmums par to, vai personai var atļaut agrāk atgriezties pie pienākumu veikšanas piekrastes ūdeņos, jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi	Pēc izārstēšanas un trīs mēnešus ilga normāla uztura režīma
K40-41	Ingvīnāla trūce un femorāla trūce <i>Trūces iesprūšanas risks</i>	T – līdz brīdim, kad ķirurģiskā izmeklēšanā apstiprināts, ka trūces iesprūšanas risks nepastāv, un, ja nepieciešams, līdz ārstniecības beigām	R – nav izārstēta: lēmums par to, vai persona ir piemērota pienākumu veikšanai piekrastes ūdeņos, jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi	Kad trūce pietiekami izārstēta; izņēmuma kārtā – ja ķirurģis norādījis, ka nepastāv trūces iesprūšanas risks
K42-43	Umbilikāla trūce, vēdera sienas trūce <i>Vēdera sienas nestabilitāte, personai saliecoties vai pieceloties</i>	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā simptomu vai traucējuma smaguma pakāpi. Jāņem vērā nelabvēlīgā ietekme, kuru rada regulāra un smaga visa ķermeņa fiziska piepūle	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā simptomu vai traucējuma smaguma pakāpi. Jāņem vērā nelabvēlīgā ietekme, kuru rada regulāra un smaga visa ķermeņa fiziska piepūle	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā simptomu vai traucējuma smaguma pakāpi. Jāņem vērā nelabvēlīgā ietekme, kuru rada regulāra un smaga visa ķermeņa fiziska piepūle
K44	Diafragmas trūce <i>Kuņģa satura un skābes</i>	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā to, cik	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
	<i>atgrūšana, kas izraisa dedzinošu sajūtu aiz krūšu kaula, u. c.</i>	smagi simptomi novērojami, ja persona atguļas, un šo simptomu izraisītus miega traucējumus	ņemot vērā to, cik smagi simptomi novērojami, ja persona atguļas, un šo simptomu izraisītus miega traucējumus	un ņemot vērā to, cik smagi simptomi novērojami, ja persona atguļas, un šo simptomu izraisītus miega traucējumus
K50, 51, 57, 58, 90	Neinfekciozs enterīts, kolīts, Krona slimība, divertikulīts u. c. <i>Traucējumi un sāpes</i>	T – līdz izmeklēšana un ārstēšana pabeigta P – smagas pakāpes vai atkārtotās gadījumā	R – neatbilst neierobežota sertifikāta saņemšanas prasībām, taču zems strauja recidīva risks: piekrastes ūdeņos	Lēmums jāpieņem, pamatojoties uz speciālista atzinumu attiecībā uz konkrēto gadījumu. Medicīniskā problēma tiek pilnīgi kontrolēta, zems recidīva risks
K60 I84	Anālās atveres un taisnās zarnas apvidus fisūras un fistulas; hemoroīdi <i>Iespējamās sāpes izraisošas un darbību ierobežojošas epizodes</i>	T – ja hemoroīdi izspiedušies, atkārtoti asiņo vai rada simptomus; ja fisūra vai fistula ir sāpīga, inficēta, atkārtoti asiņo vai izraisa fēcū nesaturēšanu P – jāapsver, ja medicīniskā problēma nav ārstējama vai atkārtojas	Attiecībā uz neārstējamajiem gadījumiem lēmums par piemērotību darbam piekrastes ūdeņos jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi	Ja medicīniskā problēma pietiekami izārstēta
K70, 72	Aknu ciroze <i>Aknu mazspēja. Varikozo barības vada vēnu asiņošana</i>	T – līdz pilnīga izmeklēšana ir pabeigta P – ja medicīniskā problēma smagā formā vai ja to papildina tādas komplikācijas kā ascīts un barības vada vēnu varikoze	R, L – lēmums jāpieņem, pamatojoties uz speciālista atzinumu attiecībā uz konkrēto gadījumu	Nepiemēro
K80-83	Žultsceļu slimība <i>Žultsakmeņu izraisītas žults kolikas, dzelte, aknu mazspēja</i>	T – līdz žults koliku pilnīgai izārstēšanai P – attīstījusies aknu slimība, atkārtoti vai pastāvīgi pasliktinošie simptomi	R, L – lēmums jāpieņem, pamatojoties uz speciālista atzinumu attiecībā uz konkrēto gadījumu. Neatbilst prasībām, kas	Lēmums jāpieņem, pamatojoties speciālista atzinumu attiecībā uz konkrēto gadījumu. Ļoti

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
			jāizpilda, lai varētu saņemt neierobežoto sertifikātu. Zema žults koliku straujas sākšanās iespējamība	zema iespējamība, ka tuvākajos divos gados medicīniskā problēma atkārtosies vai pasliktināsies
K85-86	Pankreatīts <i>Pastāv atkārtošanas iespējamība</i>	T – līdz medicīniskās problēmas novēršanai P – ja medicīniskā problēma atkārtojas vai saistīta ar alkohola lietošanu, izņemot gadījumu, kad apstiprināts, ka persona atturas no alkohola lietošanas	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un pamatojoties uz speciālista atzinumu	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un pamatojoties uz speciālista atzinumu; pastāv ļoti zema atkārtošanās iespējamība
Y83	Stoma (ileostomija, kolostomija) <i>Traucējums, ja tiek zaudēta kontrolē – nepieciešamība pēc maisiem u. tml. Iespējamās problēmas paildzinātas avārijas situācijas gadījumā</i>	T – līdz stabila stāvokļa sasniegšanai P – medicīniskā problēma grūti kontrolējama	R – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi	Lēmums jāpieņem, pamatojoties uz speciālista atzinumu attiecībā uz konkrēto gadījumu
N00-99	Uroģenitālās sistēmas slimības			
N00, N17	Akūts nefrīts <i>Nieru mazspēja, hipertensij.</i>	P – līdz medicīniskās problēmas izārstēšanai	Paliekošu seku gadījumā lēmums jāpieņem, pamatojoties uz individuālu novērtējumu	Pilnīga izveseļošanās, normāla nieru darbība, nav paliekošu bojājumu
N03-05, N18-19	Subakūts vai hronisks nefrīts vai nefroze <i>Nieru mazspēja, hipertensija</i>	T – līdz medicīniskās problēmas izmeklēšana ir pabeigta	R, L – lēmums jāpieņem, pamatojoties uz speciālista atzinumu attiecībā uz konkrēto gadījumu un ņemot vērā nieru darbības rādītājus un komplikāciju iespējamību	Lēmums jāpieņem, pamatojoties uz speciālista atzinumu attiecībā uz konkrēto gadījumu un ņemot vērā nieru darbības rādītājus un komplikāciju iespējamību

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
N20-23	Urolitiāze <i>Nieru kolikas</i>	T – līdz medicīniskās problēmas izmeklēšana un ārstēšana ir pabeigta R – atkārtoti veidojas akmeņi	R – jāapsver, ja pastāv bažas par personas spēju strādāt tropiskā klimatā vai augstā temperatūrā. Lēmums par pienākumu veikšanu piekrastes ūdeņos jāpieņem, katru gadījumā vērtējot atsevišķi	Pamatojoties uz speciālista atzinumu attiecībā uz konkrēto gadījumu, ja personai ir normāla urīnizvadsistēmas un nieru darbība un medicīniskā problēma neatkārtojas
N33, N40	Prostatas hiperplāzija/urīnizvadsistēmas obstrukcija <i>Akūta urīna aizture</i>	T – līdz medicīniskās problēmas izmeklēšana un ārstēšana ir pabeigta P – ja medicīniskā problēma nav ārstējama	R – lēmums par pienākumu veikšanu piekrastes ūdeņos jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi	Medicīniskā problēma sekmīgi izārstēta; zema* atkārtošanās iespējamība
N70-98	Ginekoloģiskas problēmas – smaga vaginālā asiņošana, spēcīgas menstruālās sāpes, endometrioze, dzimumorgānu noslīdējums un citas problēmas <i>Sāpju vai asiņošanas radīti traucējumi</i>	T – ja medicīniskā problēma pasliktinās vai ja nepieciešama izmeklēšana, lai noteiktu problēmas cēloni un to novērstu	R – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi, ja pastāv augsta iespējamība, ka reisa laikā būs nepieciešama ārstēšana vai ka medicīniskā problēma nelabvēlīgi ietekmēs darba spēju	Medicīniskā problēma ir pilnīgi novērsta, zems* recidīva risks
R31, 80, 81, 82	Proteinūrija, hematūrija, glikozūrija vai citas urīnizvadsistēmas darbības anomālijas <i>Liecina par nieru slimībām vai citām slimībām</i>	T – ja sākotnējā izmeklēšanā iegūti būtiski klīniski konstatējumi P – nopietni un neārstējami cēloņi, piemēram, nieru darbības traucējums	L – ja nepieciešama atkārtota uzraudzība R, L – ja nav skaidrības par cēloni, taču medicīniskā problēma pēc būtības nav neatliekama	Ļoti zema iespējamība, ka medicīniskajai problēmai ir nopietns cēlonis
Z90.5	Iegūts nieres trūkums vai viena niere nedarbojas <i>Ierobežota šķidruma regulācija</i>	P – jebkurš topoša jūrnieka atlikušās nieres darbības pasliktinājums; pieredzējuša jūrnieka atlikušās nieres	R – nav piemērots darbam tropiskos klimata apstākļos vai cita veida karstumā. Pieredzējis	Saskaņā ar nieru izmeklēšanas rezultātiem un speciālista atzinumu atlikusi

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
	ārkārtējos apstākļos, ja atlikusī niere nav pilnīgi funkcionāla.	būtiska disfunkcija.	jūrnīeks ar nelielu atlikušās nieres disfunkciju.	niere ir pilnīgi funkcionāla un nav pakļauta progresējošas slimības ierosinātājiem.
O00-99	Grūtniecība			
O00-99	Grūtniecība <i>Komplikācijas, vēlāk iespējams ierobežots kustīgums Priekšlaicīgas dzemdības jūrā apdraud gan māti, gan bērnu</i>	T – grūtniecības vēlīnajā posmā un agrīnajā pēcdzemdību posmā. Sarežģījumi grūtniecības laikā, kam nepieciešama intensīva uzraudzība	R, L – ja pastāv nelieli pasliktinoši faktori, jāveic individuāls novērtējums. Var atzīt par piemērotu darbam uz kuģa piekrastes ūdeņos līdz grūtniecības vēlīnajam posmam	Grūtniecība noris bez sarežģījumiem un pasliktinošiem faktoriem – parasti līdz 24 grūtniecības nedēļai. Lēmumam jāatbilst valstī piemērotajai praksei un tiesību aktiem. Par grūtniecību jāpaziņo agrīnajā posmā, lai būtu iespējams rīkoties saskaņā ar valstī pieņemtajiem ieteikumiem attiecībā uz pirmsdzemdību aprūpi un veikt pārbaudes
L00-99	Āda			
L00-08	Ādas infekcijas <i>Atkārtotā, citu personu inficēšana</i>	T – līdz medicīniskās problēmas pietiekamai izārstēšanai P – attiecībā uz ēdināšanas komandas locekļiem medicīniskās problēmas atkārtošanās gadījumā	R, L – atkarībā no infekcijas būtības un smaguma pakāpes	Medicīniskā problēma novērsta, pastāv zema atkārtošanās iespējamība
L10-99	Citas ādas slimības , piemēram, ekzēma, dermatīts, psoriāze	T – līdz medicīniskās problēmas izmeklēšana ir pabeigta un līdz	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi.	Stāvoklis stabils, medicīniskā problēma

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
	Atkārtotās, dažkārt ar profesionālo nodarbošanos saistīti cēloņi	pietiekamai izārstēšanai	R – atbilstīgi vajadzībai, ja medicīniskā problēma pastiprinās karstuma vai darbā izmantotu vielu ietekmē	nerada traucējumus
M00-99	Skeleta-muskuļu sistēma			
M10-23	Osteoartrīts , citas locītavu slimības un vēlāka locītavu protezēšana. <i>Sāpes un ierobežots kustīgums, kas ietekmē ikdienas pienākumu vai funkciju avārijas situācijās izpildi. Infekcijas vai izmežģījuma iespējamība un ierobežots protēžu ekspluatācijas laiks.</i>	T – līdz funkcijas pilnīgai atgūšanai; gūžas vai ceļa protezēšanas gadījumā lēmums par atgriešanos darbā jūrā jāpieņem, pamatojoties uz speciālista atzinumu P – turpmākās medicīniskās problēmas stadijās vai smagos gadījumos	R – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā ar darba pienākumiem saistītās prasības un medicīniskās problēmas vēsturi. Jāapsver, vai persona ir piemērota funkciju avārijas situācijās un ar kuģa evakuāciju saistītu pienākumu veikšanai. Personai jāspēj izpildīt vispārējās atbilstības prasības (sk. D papildinājumu)	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi. Persona pilnīgi atbilst prasībām, kas saistītas ar ikdienas pienākumiem un funkcijām avārijas situācijās; ļoti zema iespējamība, ka stāvoklis pasliktināsies tiktāl, ka persona nespēs veikt savus pienākumus
M24.4	Pleca vai ceļa locītavas atgriezeniska nestabilitāte <i>Pēkšņs kustīguma ierobežojums, sāpes</i>	T – līdz medicīniskās problēmas pietiekamai izārstēšanai	R – neregulāras nestabilitātes gadījumā lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi	Medicīniskā problēma novērsta; ļoti zema* atkārtošanās iespējamība
M54.5	Sāpes muguras lejasdaļā <i>Sāpes un ierobežots kustīgums, kas ietekmē ikdienas pienākumu vai funkciju avārijas situācijās izpildi</i> <i>Traucējuma pasliktināšanās</i>	T – medicīniskās problēmas akūtā stadijā P – ja medicīniskā problēma atkārtojas vai padara personu nespējīgu	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
Y83.4 Z97.1	Mākslīga ekstremitāte <i>Kustīguma ierobežojums, kas nelabvēlīgi ietekmē ikdienas pienākumu vai funkciju avārijas situācijās izpildi</i>	<i>P – ja nespēj izpildīt būtiskus pienākumus</i>	<i>R – ja spēj izpildīt ikdienas pienākumus un funkcijas avārijas situācijās, taču ierobežota atsevišķu nebūtisku darbību izpilde</i>	<i>Ja pilnīgi izpildītas vispārējās atbilstības prasības (sk. C papildinājumu). Jābūt apstiprinātiem norādījumiem attiecībā uz protēzes uzlikšanu avārijas situācijā</i>
	Vispārīgas medicīniskas problēmas			
R47, F80	Runas traucējumi <i>Ierobežota spēja sazināties</i>	<i>P – nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi</i>	<i>R – ja nepieciešama saziņas palīdzība, lai spētu uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi. Norādiet palīdzības veidu</i>	<i>Nav būtisku runas traucējumu</i>
T78 Z88	Alerģija (izņemot alerģisko dermatītu un astmu) <i>Atkārtotās risks un alerģiskās reakcijas pastiprināšanās. Samazināta spēja izpildīt pienākumus</i>	<i>T – līdz brīdim, kad speciālists pabeidzis medicīniskās problēmas izmeklēšanu P – ja var pamatoti prognozēt dzīvībai bīstamu reakciju</i>	<i>Lēmums jāpieņem, katrā gadījumā atsevišķi vērtējot reakcijas iespējamību un smaguma pakāpi, medicīniskās problēmas kontroles iespējas un medicīniskās palīdzības pieejamību. R – ja reakcija rada traucējumus, bet neapdraud dzīvību, un iespējami saprātīgi risinājumi, lai samazinātu atkārtotās iespējamību</i>	<i>Ja reakcija rada traucējumus, bet neapdraud dzīvību, un medicīniskās problēmas ietekmi iespējams pilnīgi kontrolēt, ilgstoši lietojot nesteroīdas zāles vai mainot paradumus, ko jūrā iespējams praktiski izdarīt, neapdraudot drošību</i>

SSK-10 (diagnostikas kodi)	Medicīniskā problēma (kritēriju pamatojums)	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (T); - paredzams, ka pastāvīgi (P)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (R) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (L)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
Z94	Transplantāti – nieru, sirds, plaušu, aknu transplantāti (attiecībā uz protezēšanu, t. i., locītavu, ekstremitāšu protēzēm, lēcām, dzirdes palīgīdzekļiem, sirds vārstuļiem u. c., sk. attiecīgajai medicīniskajai problēmai veltīto sadaļu) <i>Iespējama transplantāta atgrūšana. Lietoto zāļu blakusiedarbība</i>	<i>T</i> – līdz brīdim, kad nostabilizējies stāvoklis pēc ķirurģiskās operācijas un pretatgrūšanas zāļu lietošana <i>P</i> – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā speciālista atzinumu	<i>R, L</i> – lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā speciālista atzinumu	Nepiemēro
Klasifikācija atbilstoši medicīniskās problēmas būtībai	Progresējošas medicīniskās problēmas , kuras pārbaudes brīdī ļauj personai izpildīt piemērotības kritērijus, piemēram, Hantingtona horeja (tostarp pārmantojamības risks) un keratokonuss	<i>T</i> – līdz medicīniskās problēmas izmeklēšana un vajadzības gadījumā arī ārstēšana ir pabeigta <i>P</i> – jāapsver, ja medicīniskajā pārbaudē pirms došanās jūrā konstatēts, ka medicīniskā problēma var ierobežot vai neļaut pabeigt apmācību	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā speciālista atzinumu. Šādas medicīniskas problēmas ir pieļaujamas, ja maz ticams, ka līdz nākamajai veselības pārbaudei problēma bīstami pasliktināsies	Lēmums jāpieņem, katru gadījumu vērtējot atsevišķi un ņemot vērā speciālista atzinumu. Šādas medicīniskas problēmas ir pieļaujamas, ja maz ticams, ka līdz nākamajai veselības pārbaudei problēma bīstami pasliktināsies
Klasifikācija atbilstoši medicīniskās problēmas būtībai	Atsevišķi nenorādītas medicīniskās problēmas	<i>T</i> – līdz medicīniskās problēmas izmeklēšanas un vajadzības gadījumā arī ārstēšana ir pabeigta <i>P</i> – ja medicīniskā problēma rada pastāvīgu traucējumu	Jārīkojas tāpat kā saistīto medicīnisko problēmu gadījumā. Jāņem vērā pēkšņas nespējas, atkārtošanās vai pasliktināšanās iespējamība un ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās izpildes ierobežojumi. Šaubu gadījumā konsultējieties ar citiem ārstiem vai apsveriet	Jārīkojas tāpat kā saistīto medicīnisko problēmu gadījumā. Jāņem vērā pēkšņas nespējas, atkārtošanās vai pasliktināšanās iespējamība un ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās izpildes

SSK-10 <i>(diagnostikas kodi)</i>	Medicīniskā problēma <i>(kritēriju pamatojums)</i>	Nespēj uzticami nodrošināt ikdienas pienākumu un funkciju avārijas situācijās drošu vai efektīvu izpildi: - paredzams, ka uz laiku (<i>T</i>); - paredzams, ka pastāvīgi (<i>P</i>)	Spēj izpildīt atsevišķus pienākumus, bet ne visus vai strādāt atsevišķos ūdeņos (<i>R</i>) Nepieciešama biežāka medicīniskā uzraudzība (<i>L</i>)	Spēj attiecīgajā komandā izpildīt visus pienākumus visā pasaulē
			ierobežojuma noteikšanu un vēršanos pie neatkarīgas ārstniecības personas	ierobežojumi. Šaubu gadījumā konsultējieties ar citiem ārstiem vai apsveriet ierobežojuma noteikšanu un vēršanos pie neatkarīgas ārstniecības personas

Piezīmes. * Recidīva/atkārtotāšanās iespējamība. Kad atkārtotāšanās iespējamība tiek raksturota ar vārdiem "ļoti zema", "zema" un "vidēji augsta", tas galvenokārt tiek darīts, pamatojoties uz klīniskiem atzinumiem, bet dažu medicīnisku problēmu gadījumā par atkārtotāšanās iespējamību liecina arī kvantitatīvi pierādījumi. Šāda gadījumā, piemēram, lēkmju un kardiālu notikumu gadījumā, minētie kvantitatīvie pierādījumi var liecināt par to, ka nepieciešama papildu izmeklēšana, lai noteiktu atkārtotāšanās iespējamību.

Turpmāk norādīta piemērojamā atkārtotāšanās līmeņa kvantitatīvā atbilstība:

- ļoti zema: atkārtotāšanās līmenis zemāks par 2 % gadā;
- zema: atkārtotāšanās līmenis ir 2–5 % gadā;
- vidēji augsta: atkārtotāšanās līmenis ir 5–20 % gadā.

** Astmas smaguma pakāpes:

Bērnu astma:

- vieglā formā: sākums pēc desmit gadu vecuma, persona hospitalizēta dažas reizes vai nav hospitalizēta vispār, normāla darba spēja laika posmos starp epizodēm, kontrolējama ar inhalāciju terapiju, remisija līdz 16 gadu vecumam, normāla plaušu darbība;
- vidēji smagā formā: persona hospitalizēta dažas reizes, laika posmos starp epizodēm bieži lietots inhalators, traucēta normāla darba spēja, remisija līdz 16 gadu vecumam, normāla plaušu darbība;
- smagā formā: biežas epizodes, kuru dēļ bija jāpastiprina ārstēšana, regulāra hospitalizācija, steroīdu iekšķīga vai intravenoza lietošana, kavētas mācības, nenormāla plaušu darbība.

Pieaugušo cilvēku astma:

Ar astmu cilvēks var slimot kopš bērnības, vai arī tā var parādīties pēc 16 gadu vecuma. Pastāv daudzi dažādi iekšēji un ārēji cēloņi, kas var izraisīt astmu pieaugušam cilvēkam. Ja topošie jūrniki, kuri uzņemti salīdzinoši vēlu, iepriekš ir slimojuši ar pieaugušo cilvēku astmu, jāizmeklē viņu reakcija uz konkrētiem alergēniem, tostarp uz arodastmas alergēniem. Uzmanība jāpievērš arī tādiem vispārīgākiem ierosinātajiem kā aukstums, slodze un elpceļu infekcija. Tas viss var ietekmēt personas atbilstību darbam jūrā.

- Viegla neregulāra astma: neregulāras vieglas sēkšanas epizodes retāk kā vienu reizi divās nedēļās, simptomus iespējams viegli un ātri mazināt, izmantojot inhalējamus beta-agonistus.
- Viegla astma: biežas sēkšanas epizodes, kurās jāizmanto inhalējamie beta-agonisti vai kortikosteroīdi. Regulāri lietojot inhalējamus steroīdus (vai steroīdos/ilgas iedarbības beta-agonistus), iespējams efektīvi mazināt simptomus un beta-agonistu terapijas nepieciešamību.
- Fiziskas slodzes izraisīta astma: sēkšanas un elpas trūkuma epizodes, ko izraisa fiziska piepūle, it īpaši piepūle zemā temperatūrā. Šādas epizodes iespējams efektīvi izbeigt ar inhalējamajiem steroīdiem (vai ar steroīdajiem/ilgas iedarbības beta-agonistiem) vai citām iekšķīgi lietojamām zālēm.
- Vidēji smaga astma: biežas sēkšanas epizodes, lai arī persona regulāri lieto inhalējamus steroīdus (vai steroīdos/ilgas iedarbības beta-agonistus), ilgstoši un bieži jālieto inhalējamie beta-agonisti vai citas zāles, dažkārt nepieciešami iekšķīgi lietojamie steroīdi.
- Smagā formā: biežas sēkšanas un elpas trūkuma epizodes, bieža hospitalizācija, bieži jāpiemēro iekšķīgi lietojamo steroīdu terapija.

F pielikums

Jūrnieka veselības pārbaudes datu reģistrācijas veidlapas paraugs

Vārds, uzvārds: _____

Dzimšanas datums (diena/mēnesis/gads): ../../....

Dzimums: ____ Vīrietis ____ Sieviete

Dzīvesvietas adrese: _____

Identitātes apstiprināšanas paņēmieni, piemēram, pases Nr./ jūrnieka grāmatiņas Nr. vai cita atbilstoša identifikācijas dokumenta Nr.: _____

Komanda (klāja/mašīntelpas/radiosakaru/ēdināšanas/cita): _____

Ikdienas pienākumi un funkcijas avārijas situācijās (ja zināmi): _____

Kuģa veids (piemēram, konteinerkuģis, tankkuģis, pasažieru kuģis): _____

Tirdzniecības zona (piemēram, piekrastes, tropiskā, pasaules): _____

Pārbaudāmās personas sniegtā informācija (palīdzību sniedz medicīnas darbinieki)

Vai jūs kādreiz esat saskārušies ar kādu no turpmāk norādītajām medicīniskajām problēmām?

Medicīniskā problēma	Jā	Nē
1. Acu/redzes problēma		
2. Augsts asinsspiediens		
3. Sirds/asinsvadu slimība		
4. Ķirurģiska sirds operācija		
5. Varikozas vēnas/hemoroīdi		
6. Astma/bronhīts		
7. Asins un asinsrades orgānu slimības		
8. Diabēts		
9. Vairogdziedzera problēmas		
10. Gremošanas traucējumi		
11. Nieru problēmas		
12. Ādas problēmas		
13. Alerģijas		
14. Infekcijas slimības		
15. Trūce		
16. Uroģenitālie traucējumi		
17. Grūtniecība		

Medicīniskā problēma	Jā	Nē
18. Miega traucējumi		
19. Vai jūs smēķējat, lietojat alkoholu vai narkotikas?		
20. Ķirurģiska operācija		
21. Epilepsija/lēkmes		
22. Reiboņi/ģīboņi		
23. Samaņas zaudēšana		
24. Psihiatriskas problēmas		
25. Depresija		
26. Pašnāvības mēģinājums		
27. Atmiņas zudums		
28. Grūtības noturēt līdzsvaru		
29. Spēcīgas galvassāpes		
30. Ausu (dzirde, trokšņi)/deguna/rīkles problēmas		
31. Ierobežots kustīgums		
32. Muguras vai locītavu problēma		
33. Amputācija		
34. Lūzumi/izmežģījumi		

Ja attiecībā uz kādu no iepriekš uzdotajiem jautājumiem esat atbildējis "jā", lūdzu, sniedziet sīkāku informāciju:

Papildu jautājumi	Jā	Nē
35. Vai jūs esat bijis norakstīts kā slims vai repatriēts no kuģa?		
36. Vai jūs esat bijis hospitalizēts?		
37. Vai jūs esat bijis atzīts par nepiemērotu darbam jūrā?		
38. Vai jūsu medicīniskais sertifikāts ir bijis ierobežots vai atsaukts?		
39. Vai jums ir zināmas kādas jūsu medicīniskās problēmas vai slimības?		
40. Vai jūs jūtaties vesels un piemērots sava amata/profesijas pienākumu veikšanai?		
41. Vai jums ir alerģiska reakcija pret kādām zālēm?		

Piezīmes.

Papildu jautājumi	Jā	Nē
42. Vai jūs lietojat kādas bezrecepšu vai recepšu zāles?		

Medicīniskā problēma	Jā	Nē
Ja lietojat, lūdzu, norādiet lietotās zāles, zāļu lietošanas nolūku(-us) un lietoto zāļu devu(-as).		

Ar šo apliecinu, ka iepriekš sniegtā informācija atbilst patiesībai, ciktāl man tā ir zināma.

Pārbaudāmās personas paraksts: _____ Datums (diena/mēnesis/gads): .././....

Apliecina (paraksts): _____ Vārds, uzvārds (rakstīts ar roku vai drukāts): _____

Ar šo es atļauju visus manus iepriekšējos medicīniskos datus no citiem veselības aprūpes speciālistiem, veselības aprūpes iestādēm un valsts iestādēm darīt pieejamus ārstam _____ (apstiprinātais praktizējošais ārsts).

Pārbaudāmās personas paraksts: _____ Datums (diena/mēnesis/gads): .././....

Apliecina (paraksts): _____ Vārds, uzvārds (rakstīts ar roku vai drukāts): _____

Iepriekšējās veselības pārbaudes datums un kontaktinformācija (ja zināma): _____

VESELĪBAS PĀRBAUDE

Redze

Lieto brilles vai kontaktlēcas: Jā/Nē (ja lieto, norāda veidu un lietošanas nolūku)

Redzes asums

Bez palīgīdzekļiem:			Ar palīgīdzekļiem:		
Labā acs	Kreisā acs	Binokulārā redze	Labā acs	Kreisā acs	Binokulārā redze
Tālumā					
Tuvumā					

Redzes lauki

	Normāli	Nepilnīgi
Labā acs		
Kreisā acs		

Krāsu redze

☐ Nav pārbaudīta ☐ Normāla ☐ Apšaubāma ☐ Nepilnīga

Dzirde

Tīrais tonis un audiometrija (robežvērtības jānorāda dB)				
	500 Hz	1000 Hz	2000 Hz	3000 Hz
Labā auss				
Kreisā auss				

Pārbaude ar runāšanu un čukstēšanu (metri)

	Normāla runa	Čuksti
Labā auss		
Kreisā auss		

Klīniskie konstatējumi

Garums: _____ (cm) Svars: _____ (kg)

Pulss: _____/(min) Ritms: _____

Asinsspiediens: Sistoliskais: _____ (mm Hg) Diastoliskais: _____ (mm Hg)

Urīna analīze: Glikoze: _____ Olbaltumvielas: _____ Asinis: _____

	Normāls	Normai neatbilstošs
Galva		
Dobumi, deguns, rīkle		
Mute/zobi		
Ausis (kopumā)		
Bungādiņas		
Acis		
Oftalmoskopija		
Acu zīlītes		
Acu kustība		
Plaušas un krūškurvis		
Krūšu pārbaude		
Sirds		
Āda		
Varikozas vēnas		
Asinsvadu sistēma (tostarp pulss uz pēdas)		
Vēdera dobums un iekšējie orgāni		
Trūce		
Anālā atvere (bez taisnās zarnas pārbaudes)		
Uroģenitālā sistēma		
Augšējās un apakšējās ekstremitātes		
Mugurkauls (kakla daļa, krūšu daļa, jostas daļa)		
Neiroloģiskais stāvoklis (pilns/saīsināts)		
Psihiskais stāvoklis		
Āriene		

Krūškurvja rentgenoloģiskā pārbaude

☐ Nav veikta

☐ Veikta (diena/mēnesis/gads): ../../....

Rezultāti:

Cita diagnosticējoša pārbaude(-es) un rezultāti:

Pārbaude:

Rezultāti:

Praktizējošā ārsta komentāri un personas atbilstības novērtējums, tostarp ierobežojumu pamatojums:

Piemērotības darbam jūrā novērtējums

Pamatojoties uz pārbaudāmās personas sniegto informāciju, manis veikto veselības pārbaudi un iepriekš norādītajiem pārbaudīto rezultātiem, es atzīstu pārbaudāmo personu par medicīniski:

☐ piemērotu novērošanas pienākumu pildīšanai

☐ nepiemērotu novērošanas pienākumu pildīšanai

	Darbs klāja komandā	Darbs mašīntelpas komandā	Darbs ēdināšanas komandā	Citi pienākumi
Piemērots	☐	☐	☐	☐
Nepiemērots	☐	☐	☐	☐
Bez ierobežojumiem	☐ Ar ierobežojumiem	☐ Nepieciešami redzes palīg līdzekļi	☐ Jā	☐ Nē

Aprakstiet ierobežojumus (piemēram, noteikts amats, kuģa veids, kuģa tirdzniecības zona)

Medicīniskā sertifikāta derīguma termiņš (diena/mēnesis/gads): ____ / ____ / ____

Medicīniskā sertifikāta izdošanas datums (diena/mēnesis/gads): ____ / ____ / ____

Medicīniskā sertifikāta numurs: _____

Praktizējošā ārsta paraksts: _____

Informācija par praktizējošo ārstu (vārds, uzvārds, licences numurs, adrese):

G papildinājums

Medicīniskais sertifikāts darbam jūrā

Minimālās prasības, kas jāievēro attiecībā uz medicīniskajiem sertifikātiem, ir noteiktas *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļas 7. punktā. Ar tām tiek noteikts atbilstošs pamats visiem jūrnieku medicīniskajiem sertifikātiem. Kritērijiem atbilstošie sertifikāti atbildīs arī 2006. gada Konvencijas par darbu jūrniecībā prasībām. Sertifikātā jāsniedz vienīgi tāda informācija, kas tieši attiecas uz tām funkcionālajām prasībām, kuras tiek izvirzītas jūrniekam saistībā ar viņa darba pienākumiem. Sertifikātā sniedz informāciju vienīgi par sarakstā norādītajām medicīniskajām problēmām vai pārbaužu rezultātiem.

Sertifikātu ieteicams sagatavot tādā formātā, ar kuru tiktu iespējami samazināta iespēja veikt labojumus sertifikāta saturā vai sertifikātu viltot.

1. Pilnvarojošā iestāde un prasības, saskaņā ar kurām dokuments tiek izdots.

2. Informācija par jūrnieku

2.1. Vārds, uzvārds:

2.2. Dzimšanas datums: (diena/mēnesis/gads)

2.3. Dzimums: (vīrietis/sieviete)

2.4. Pilsonība

3. Atzīta praktizējoša ārsta apliecinājums

3.1. Apstiprinājums, ka pārbaudes laikā tika pārbaudīti identifikācijas dokumenti: Jā/Nē

3.2. Dzirdē atbilst standartiem, kas noteikti *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļā: Jā/Nē/Nepiemēro

3.3. Dzirdē bez palīgīdzekļiem apmierinoša? Jā/Nē

3.4. Redzes asums atbilst standartiem, kas noteikti *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļā: Jā/Nē

3.5. Krāsu redze atbilst standartiem, kas noteikti *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļā: Jā/Nē (pārbaude jāveic ik pēc sešiem gadiem)

3.5.1. Datums, kad pēdējo reizi veikta krāsu redzes pārbaude:

3.6. Piemērots novērošanas pienākumu pildīšanai: Jā/Nē

3.7. Atbilstības ierobežojumi: Ir/Nav

Ja atzīmēta atbilde "Ir", norādiet ierobežojumus:

3.8. Vai jūrnieks cieš no kādas medicīniskas problēmas, kas var pasliktināties laikā, kad jūrnieks atrodas jūrā, padarīt jūrnieku par neatbilstošu darbam jūrā vai apdraudēt citu uz kuģa esošu personu veselību? Jā/Nē

3.9. Veselības pārbaudes datums: (diena/mēnesis/gads)

3.10. Sertifikāta derīguma termiņš: (diena/mēnesis/gads)

4. Informācija par izdevēju iestādi

4.1. Izdevējas iestādes oficiālais zīmogs (tostarp nosaukums)

4.2. Pilnvarotās personas paraksts

5. Jūrnieka paraksts – apstiprinājums, ka jūrnieks ir informēts par sertifikāta saturu un par tiesībām uz pārskatīšanu saskaņā ar *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļas 6. punktu.

6. Sertifikātā jānorāda, ka tas izdots, īstenojot 1978. gada *STCW* konvencijas (ar grozījumiem) un 2006. gada Konvencijas par darbu jūrniecībā prasības.

H papildinājums

Fragmenti no 2006. gada Konvencijas par darbu jūrniecebā

1.2. noteikums – Medicīniskais sertifikāts

Mērķis: nodrošināt, ka visu jūrnieku veselības stāvoklis ir piemērots, lai viņi varētu veikt savus darba pienākumus jūrā.

1. Jūrnieki nedrīkst strādāt uz kuģa, ja nav apliecināts, ka viņu veselības stāvoklis ir piemērots, lai viņi varētu veikt savus darba pienākumus jūrā.
2. Var tikt pieļauti tikai kodeksā paredzētie izņēmumi.

A1.2. standarts – Medicīniskais sertifikāts

1. Kompetentā iestāde no jūrniekiem pirms darba uzsākšanas uz kuģa pieprasa derīgu medicīnisko sertifikātu, kurā ir apliecināts, ka viņu veselības stāvoklis ir piemērots, lai viņi varētu veikt savus darba pienākumus jūrā.
2. Lai nodrošinātu, ka medicīniskajā sertifikātā ir atainots jūrnieku patiesais veselības stāvoklis, ņemot vērā veicamos pienākumus, kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar attiecīgajām kuģu īpašnieku un jūrnieku organizācijām un apsverot kodeksa B daļā minētās attiecīgās starptautiskās vadlīnijas, norāda veselības pārbaudes un sertifikāta veidu.
3. Šis standarts neskar grozīto 1978. gada Starptautisko konvenciju par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (turpmāk tekstā – STCW). 1.2. noteikuma vajadzībām kompetentā iestāde atzīst medicīnisko sertifikātu, kas izsniegts atbilstoši STCW prasībām. Ja uz jūrniekiem neattiecas STCW, tad līdzīgi jāatzīst medicīniskais sertifikāts, kas atbilst šo prasību satura būtībai.
4. Medicīnisko sertifikātu izsniedz kvalificēts praktizējošs ārsts vai, ja sertifikāts ir saistīts tikai ar redzes pārbaudi, persona, kurai kompetentā iestāde ir devusi atļauju izsniegt šādus sertifikātus. Praktizējošiem ārstiem, pieņemot savu medicīnisko novērtējumu veselības pārbaudes laikā, jābūt profesionāli neatkarīgiem.
5. Jūrniekiem, kam sertifikāta izsniegšana ir atteikta vai kam ir noteikts ierobežojums attiecībā uz viņu spēju strādāt, proti, attiecībā uz darba ilgumu, jomu vai tirdzniecības zonu, dod iespēju iziet atkārtotu pārbaudi pie cita neatkarīga praktizējoša ārsta vai neatkarīgas ārstniecības personas.
6. Medicīniskajā sertifikātā norāda, ka:
 - a) attiecīgajam jūrniekam ir apmierinoša dzirde un redze, kā arī spēja atšķirt krāsas, ja šim jūrniekam jāveic pienākumi, kuru izpildi var negatīvi ietekmēt nepilnīga spēja atšķirt krāsas, un
 - b) attiecīgais jūrnieks necieš no kādas medicīniskas problēmas, kas var pasliktināties, strādājot jūrā, vai padarīt jūrnieku par nespējīgu veikt savu darbu, vai apdraudēt citu uz klāja esošo personu veselību.

7. Ja jūrnieka veicamo konkrēto pienākumu dēļ nav paredzēts īsāks periods vai tas nav pieprasīts saskaņā ar STCW, tad:

a) medicīniskais sertifikāts ir derīgs maksimāli divus gadus, bet, ja jūrnieks nav sasniedzis 18 gadu vecumu, maksimālais derīguma termiņš ir viens gads,

b) rezultāti, kas iegūti pārbaudē par spēju atšķirt krāsas, ir derīgi maksimāli sešus gadus.

8. Neatliekamajos gadījumos kompetentā iestāde var jūrniekam atļaut strādāt bez derīga medicīniskā sertifikāta līdz nākamajai piestāšanas ostai, kur jūrnieks var saņemt medicīnisko sertifikātu no kvalificēta praktizējoša ārsta, ar nosacījumu, ka:

a) šādas atļaujas derīguma termiņš nav ilgāks par trim mēnešiem un

b) jūrnieka rīcībā esošā medicīniskā sertifikāta termiņš beidzies nesen.

9. Ja sertifikāta derīguma termiņš beidzas kuģa reisa laikā, sertifikāts ir spēkā līdz nākamajai piestāšanas ostai, kurā jūrnieks var saņemt medicīnisko sertifikātu no kvalificēta praktizējoša ārsta, ar nosacījumu, ka šis termiņš nav ilgāks par trim mēnešiem.

10. Tiem jūrniekiem, kas strādā uz kuģiem, kuri parasti dodas starptautiskos reisos, medicīniskajiem sertifikātiem jābūt vismaz angļu valodā.

B1.2. norādījums – Medicīniskais sertifikāts

B1.2.1. norādījums – Starptautiskās vadlīnijas

1. Kompetentajai iestādei, praktizējošiem ārstiem, pārbaudes veicējiem, kuģu īpašniekiem, jūrnieku pārstāvjiem un visām citām personām, kas saistītas ar topošo jūrnieku un jūrnieku veselības atbilstības pārbaudēm, jāievēro Starptautiskās Darba organizācijas/Pasaules veselības organizācijas *Norādījumi jūrnieku veselības atbilstības pārbaudžu veikšanai pirms došanās jūrā un periodiski*, tostarp to turpmākās versijas, kā arī jebkuras piemērojamās starptautiskās vadlīnijas, kuras publicējusi Starptautiskā Darba organizācija, Starptautiskā Jūrniecības organizācija vai Pasaules Veselības organizācija.

4.1. noteikums – Medicīniskās palīdzības sniegšana uz kuģa un krastā

Mērķis: aizsargāt jūrnieku veselību un nodrošināt ātru medicīniskās palīdzības sniegšanu uz kuģa un krastā.

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka attiecībā uz visiem jūrniekiem uz kuģiem, kuru karogvalsts ir attiecīgā dalībvalsts, tiek veikti atbilstoši pasākumi, lai aizsargātu viņu veselību, un ka jūrniekiem ir pieejama ātra un atbilstoši medicīniskā aprūpe laikā, kad viņi strādā uz kuģa.

2. Šā noteikuma 1. punktā minēto aizsardzību un aprūpi jūrniekiem principā sniedz bez maksas.

3. Katra dalībvalsts nodrošina, ka jūrniekiem, kam vajadzīga neatliekamā medicīniskā palīdzība un kas ir uz kuģiem, kuri atrodas dalībvalsts teritorijā, ir pieejamas dalībvalsts ārstniecības iestādes krastā.

4. Kodeksā minētās prasības par veselības aizsardzību un medicīnisko aprūpi uz kuģa ietver standartus par pasākumiem, kuru mērķis ir sniegt jūrniekiem veselības aizsardzību un medicīnisko aprūpi, kas iespēju robežās ir pielīdzināma tai, ko saņem darba ņēmēji krastā.

A4.1. standarts – Medicīniskās palīdzības sniegšana uz kuģa un krastā

1. Katra dalībvalsts nodrošina pasākumus, kas sniedz veselības aizsardzību un medicīnisko aprūpi, tostarp zobārstniecību, jūrniekiem, kuri strādā uz kuģiem, kuru karogvalsts ir attiecīgā dalībvalsts, lai:

a) nodrošinātu, ka jūrniekiem piemēro jebkādus vispārējus noteikumus par arodveselības aizsardzību un medicīnisko aprūpi saistībā ar viņu pienākumiem, kā arī piemēro īpašus noteikumus par darbu uz kuģa;

b) nodrošinātu, ka jūrniekiem nodrošina veselības aizsardzību un medicīnisko aprūpi, kas iespēju robežās ir pielīdzināma tai, ko saņem darba ņēmēji krastā, tostarp ātru pieeju vajadzīgajiem medikamentiem, medicīniskās diagnostikas un ārstēšanas aprīkojumam un telpām, kā arī medicīniskai informācijai un speciālistiem;

c) dotu jūrniekiem tiesības, ja iespējams, bez aizkavēšanās pietāšanās ostā apmeklēt kvalificētu ārstu vai zobārstu;

d) nodrošinātu, ka, ciktāl tas atbilst dalībvalsts normatīvajiem aktiem, medicīniskās aprūpes vai veselības aizsardzības pakalpojumi laikā, kad jūrnieks atrodas uz kuģa vai ārvalstu ostā, viņam tiek sniegti bez maksas, un

e) šie pasākumi nenozīmētu tikai slimu vai savainotu jūrnieku ārstēšanu, bet tiktu veikti profilaktiski pasākumi, piemēram, īstenotas veselības veicināšanas un veselības izglītības programmas.

2. Kompetentā iestāde pieņem standarta medicīniskā ziņojuma veidlapu, ko var izmantot kuģu kapteiņi un attiecīgais medicīniskais personāls krastā vai uz kuģa. Šai veidlapai, kad tā ir aizpildīta, un tajā esošajai informācijai jābūt konfidencialai, un to var izmantot tikai jūrnieka ārstēšanas sekmēšanai.

3. Katra dalībvalsts pieņem normatīvos aktus, kuros paredz prasības par uz kuģa esošām ārstniecības un medicīniskās aprūpes telpām un aprīkojumu, kā arī apmācību uz kuģiem, kuru karogvalsts ir attiecīgā dalībvalsts.

4. Dalībvalsts normatīvajos aktos paredz vismaz šādas prasības:

a) uz visiem kuģiem jābūt pirmās palīdzības aptieciņai, medicīniskajam aprīkojumam un medicīnas rokasgrāmatai, kuru saturu nosaka un regulāri pārbauda kompetentā iestāde; dalībvalsts prasībās ņem vērā kuģa veidu, uz kuģa esošo personu skaitu, reisa būtību, galamērķi un ilgumu, kā arī dalībvalsts un starptautiski ieteiktos attiecīgos medicīniskos standartus;

b) uz kuģiem, uz kuriem atrodas 100 vai vairāk personu un kuri dodas starptautiskos reisus, kas ilgāki par trim dienām, jābūt kvalificētam ārstam, kas ir atbildīgs par medicīniskās aprūpes sniegšanu; dalībvalsts normatīvajos aktos norāda citus kuģus, uz kuriem arī jābūt

ārstam, *inter alia* ņemot vērā tādus faktorus kā reisa ilgums, būtība un apstākļi, kā arī uz kuģa esošo jūrnieceku skaits;

c) uz kuģiem, uz kuriem nav ārsta, jābūt vai nu vismaz vienam jūrniecekam, kas papildus saviem parastajiem pienākumiem ir atbildīgs par medicīnisko aprūpi un medikamentu izsniegšanu, vai vismaz vienam jūrniecekam, kurš ir kompetents sniegt pirmo medicīnisko palīdzību; personām, kuras ir atbildīgas par medicīnisko aprūpi uz kuģa, bet nav ieguvušas ārsta kvalifikāciju, apmierinoši jāpabeidz apmācība pirmajā medicīniskajā palīdzībā, kas atbilst 1978. gada Starptautiskās konvencijas par jūrnieceku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (ar grozījumiem) (STCW), prasībām; jūrniecekiem, kas izraudzīti, lai sniegtu pirmo medicīnisko palīdzību, apmierinoši jāpabeidz apmācība pirmajā medicīniskajā palīdzībā, kas atbilst STCW prasībām; dalībvalsts normatīvajos aktos norāda vajadzīgo sertificētās apmācības līmeni, *inter alia* ņemot vērā tādus faktorus kā reisa ilgums, būtība un apstākļi, kā arī uz kuģa esošo jūrnieceku skaits, un

d) kompetentā iestāde, izmantojot iepriekš izstrādātu sistēmu, nodrošina, ka kuģiem, kas atrodas jūrā, jebkurā diennakts laikā, izmantojot radiosakarus vai satelītu sakarus, ir pieejamas medicīniskas konsultācijas, tostarp speciālista konsultācijas; medicīniskās konsultācijas, tostarp pastāvīga medicīniskā ziņojuma raidīšana pa radio vai izmantojot satelītu sakarus, ir pieejama bez maksas visiem kuģiem neatkarīgi no to karogvalsts.

B4.1. norādījums – Medicīniskās palīdzības sniegšana uz kuģa un krastā

B4.1.1. norādījums – Medicīniskās aprūpes sniegšana

1. Nosakot tās medicīniskās apmācības līmeni, kas jānodrošina uz kuģiem, uz kuriem ārsta klātbūtne nav obligāta, kompetentā iestāde pieprasa, lai:

a) uz kuģiem, kas parasti var piekļūt kvalificētai medicīniskai aprūpei un ārstniecības iestādēm astoņu stundu laikā, jābūt vismaz vienam izraudzītam jūrniecekam, kurš ir pabeidzis sertificētu apmācību pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā, kas paredzēta STCW un kas dod šīm personām iespēju uzreiz veikt efektīvas darbības, ja uz kuģa notiek nelaimes gadījums vai saslimšana, un lūgt medicīnisku konsultāciju, izmantojot radiosakarus vai satelītu sakarus, un

b) uz visiem citiem kuģiem jābūt vismaz vienam izraudzītam jūrniecekam, kas pabeidzis sertificētu apmācību medicīniskajā aprūpē, kura paredzēta STCW, tostarp praktisko apmācību un apmācību par dzīvības glābšanas paņēmieniem, piemēram, intravenozo terapiju, kas šai personai dod iespēju efektīvi piedalīties koordinētās medicīniskās palīdzības operācijās citiem jūrā esošiem kuģiem un sniegt apmierinoša standarta medicīnisko aprūpi saslimušajām vai savainotajām personām laikā, kuru tās pavada uz kuģa.

2. Šā norādījuma 1. punktā minētajai apmācībai jābūt balstītai uz jaunāko *Starptautisko medicīnisko rokasgrāmatu kuģiem, Pirmās medicīniskās palīdzības norādēm, ko pielieto ar bīstamām kravām saistītos nelaimes gadījumos, Norādījumu dokumentu – Rokasgrāmata par apmācību starptautiskajā jūrniececībā*, un nodaļu par medicīnu *Starptautiskajā signālu kodeksā*, kā arī līdzīgiem dalībvalsts norādījumiem.

3. Kompetentā iestāde var pieprasīt, lai šā norādījuma 1. punktā minētās personas un citi šādi jūrnieceki aptuveni ik pēc pieciem gadiem nokārto kvalifikācijas uzturēšanas kursus, lai

atjaunotu un papildinātu savas zināšanas un prasmes, kā arī iegūtu jaunāko informāciju par jauninājumiem attiecīgajā jomā.

4. Pirmās palīdzības aptieciņa un tās saturs, kā arī medicīniskais aprīkojums un medicīnas rokasgrāmata, kas atrodas uz kuģa, ir atbilstoši jāpapildina, kā arī jāveic regulāras pārbaudes noteiktos laika posmos, kas nav garāki par 12 mēnešiem; pārbaudes veic kompetentās iestādes izraudzītas atbildīgās personas, kas pārbauda, vai visu medikamentu marķējumi, derīguma termiņi un uzglabāšanas apstākļi, kā arī medikamentu lietošanas instrukcijas ir atbilstošas, un viss aprīkojums pienācīgi funkcionē. Pieņemot un pārskatot kuģu medicīnisko rokasgrāmatu, ko izmanto visā valstī, un nosakot pirmās palīdzības aptieciņas saturu un vajadzīgo medicīnisko aprīkojumu, kompetentajai iestādei jāņem vērā starptautiskie ieteikumi šajā jomā, tostarp jaunākā *Starptautiskā medicīniskā rokasgrāmata kuģiem* un citi avoti, kas minēti šā norādījuma 2. punktā.

5. Ja krava, kas klasificēta kā bīstama krava, nav iekļauta jaunākajās *Pirmās medicīniskās palīdzības norādēs, ko pielieto ar bīstamām kravām saistītos nelaimes gadījumos*, tad jūrniekiem jābūt pieejamai vajadzīgajai informācijai par vielu veidu, iespējamo risku, vajadzīgajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, attiecīgajām medicīniskajām procedūrām un konkrētiem pretlīdzekļiem. Šādiem konkrētiem pretlīdzekļiem un individuāliem aizsardzības līdzekļiem jāatrodas uz kuģa vienmēr, kad tiek transportētas bīstamas kravas. Šī informācija jāiestrādā kuģa programmās par darba drošību un arodveselību, kas aprakstītas 4.3. noteikumā un attiecīgajos kodeksa noteikumos.

6. Uz kuģiem jābūt pilnīgam un atjaunotam sarakstam, kurā norādītas radiostacijas, ar kuru palīdzību var iegūt medicīniskās konsultācijas; un, ja kuģis ir aprīkots ar satelītsakaru sistēmu, uz tā jābūt atjaunotam un pilnīgam sarakstam, kurā iekļautas sauszemes stacijas, ar kuru starpniecību var saņemt medicīniskas konsultācijas. Jūrniekiem, kas uz kuģa ir atbildīgi par medicīnisko aprūpi vai pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanu, jābūt instruētiem par kuģa medicīniskās rokasgrāmatas un medicīnas nodaļas jaunākajā *Starptautisko signālu kodeksā* izmantošanu, lai viņi varētu saprast informāciju, kas vajadzīga ārstam, kurš sniedz konsultāciju, kā arī informāciju, ko ir sniedzis ārsts.

B4.1.2. norādījums – Medicīniskā ziņojuma veidlapa

1. Šā kodeksa A daļā noteikto standarta medicīniskā ziņojuma veidlapu izstrādā, lai saslimšanas vai savainojuma gadījumā veicinātu apmaiņu ar medicīnisko un saistīto informāciju par jūrniekiem starp kuģi un krastu.

B4.1.3. norādījums – Medicīniskā palīdzība krastā

1. Jūrnieku ārstēšanā jāizmanto piemērotas krasta medicīniskās iekārtas. Ārstiem, zobārstiem un citam medicīniskajam personālam jābūt kvalificētam.

2. Jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka jūrniekiem ostā ir pieejama:

- a) slimības un savainojuma ambulatorā ārstēšana;
- b) ja vajadzīgs, hospitalizēšana, un
- c) iespējas apmeklēt zobārstu, jo īpaši neatliekamajos gadījumos.

3. Jāveic piemēroti pasākumi, lai veicinātu to jūrnieku ārstēšanu, kas cieš no kādas slimības. Jūrnieki ir uzreiz jāuzņem klīnikās un slimnīcās krastā, nenosakot ierobežojumus viņu valstspiederības vai reliģiskās pārliecības dēļ, un, ja vien iespējams, jāveic pasākumi, lai attiecīgā gadījumā nodrošinātu ārstēšanas turpināšanu un viņiem vajadzīgās medicīniskās iekārtas.

B4.1.4. norādījums – Medicīniskā palīdzība citiem kuģiem un starptautiskā sadarbība

1. Katrai dalībvalstij jāapsver iespēja starptautiski sadarboties, lai sniegtu palīdzību un piedalītos veselības aizsardzības un medicīniskās aprūpes programmās un izpētē. Šāda sadarbība var ietvert:

a) meklēšanas un glābšanas pasākumu izstrādāšanu un koordinēšanu un steidzamas medicīniskās palīdzības sniegšanu smagi slimām vai savainotām personām, kā arī viņu evakuāciju no jūras, izmantojot, piemēram, kuģa atrašanās vietas periodiskas ziņošanas sistēmas, glābšanas koordinēšanas centrus un neatliekamās palīdzības dienesta helikoptera pakalpojumus, atbilstoši grozītajai 1979. gada Starptautiskajai konvencijai par meklēšanu un glābšanu jūrā un Starptautiskās aviācijas un jūras meklēšanas un glābšanas rokasgrāmatai;

b) visu to kuģu izmantošanu, uz kuriem atrodas ārsts, kā arī to jūrā esošo kuģu izmantošanu, kas var nodrošināt ārstniecības un glābšanas iekārtas;

c) tāda starptautiska saraksta veidošanu un uzturēšanu, kurā iekļauj ārstus un medicīniskās aprūpes iespējas, kas pieejamas pasaules mērogā, lai jūrniekiem sniegtu neatliekamo medicīnisko aprūpi;

d) jūrnieku nogādāšanu krastā, lai viņi varētu saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību;

e) pēc iespējas ātrāku ārvalstīs hospitalizēto jūrnieku repatriēšanu, ņemot vērā par ārstēšanu atbildīgā ārsta norādījumus un attiecīgā jūrnieka vēlmes un vajadzības;

f) personīgas palīdzības sniegšanu jūrniekam repatriēšanas laikā, ņemot vērā par ārstēšanu atbildīgā ārsta norādījumus un attiecīgā jūrnieka vēlmes un vajadzības;

g) cenšanos izveidot jūrnieku veselības centrus, lai:

i) veiktu izpēti par jūrnieku veselības stāvokli, ārstniecību un profilaktisko veselības aprūpi, un

ii) apmācītu medicīnisko un veselības aizsardzības personālu par medicīnu jūrniecībā;

h) statistikas iegūšanu un analīzi saistībā ar nelaimes gadījumiem, slimībām un nāves gadījumiem jūrnieku darbā, kā arī statistikas iestrādāšanu un saskaņošanu ar esošo valsts statistikas sistēmu par nelaimes gadījumiem un slimībām citu darba ņēmēju darbā;

i) apmaiņas ar tehnisko informāciju, apmācības materiāliem un personālu starptautiskā līmenī organizēšanu, kā arī starptautisku apmācības kursu, semināru un darba grupu organizēšanu;

j) visiem jūrniekiem ostā sniegt īpašus aprūpes un profilaktiskus veselības un medicīniskos pakalpojumus vai piedāvāt viņiem iespēju izmantot vispārējus veselības, medicīniskos un rehabilitācijas pakalpojumus, un

k) pēc iespējas drīzāk veikt mirušo jūrnieku ķermeņu vai pelnu repatriāciju saskaņā ar tuvākā radnieka vēlmēm.

2. Starptautiskajai sadarbībai jūrnieku veselības aizsardzības un medicīniskās aprūpes jomā jābalstās uz divpusējiem vai daudzpusējiem nolīgumiem vai dalībnieku savstarpējām apspriedēm.

B4.1.5. norādījums – Jūrnieku apgādājamie

1. Katra dalībvalsts veic pasākumus, lai nodrošinātu piemērotu un pietiekamu to jūrnieku apgādājamo medicīnisko aprūpi, kas dzīvo tās teritorijā, līdz tāda medicīniskās aprūpes dienesta izveidošanai, kurš palīdzētu arī darba ņēmējiem kopumā un viņu apgādājamiem, ja šāds dienests vēl nav izveidots, un informē Starptautisko nodarbinātības biroju par šajā sakarā veiktajiem pasākumiem.

Fragments no 1978. gada Starptautiskās konvencijas par jūrnieku sagatavošanu un sertificēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (ar grozījumiem)

Noteikums I/9

Medicīniskie standarti

1. Ikviena dalībvalsts nosaka veselības atbilstības standartus jūrniekiem un medicīniskā sertifikāta izdošanas procedūras saskaņā ar šo noteikumu un *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļas noteikumiem.

2. Ikviena dalībvalsts nodrošina to, lai cilvēki, kas ir atbildīgi par jūrnieku veselības atbilstības novērtēšanu, būtu šīs dalībvalsts atzīti praktizējoši ārsti, kas drīkst veikt jūrnieku veselības pārbaudes saskaņā ar *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļas noteikumiem.

3. Ikvienam jūrniekam, kuram ir atbilstoši Konvencijas noteikumiem izdots sertifikāts un kurš strādā jūrā, jābūt arī derīgam medicīniskajam sertifikātam, kas izdots saskaņā ar šo noteikumu un *STCW* kodeksa A-I/9. iedaļas noteikumiem.

4. Visiem sertifikāta saņemšanas pretendentiem:

1) jābūt vismaz 16 gadus veciem;

2) pienācīgi jāpierāda sava identitāte un

3) jāatbilst piemērojamajiem veselības atbilstības standartiem, kurus noteikusi dalībvalsts.

5. Maksimālais medicīniskā sertifikāta derīguma termiņš ir divi gadi, bet, ja jūrnieks nav sasniedzis 18 gadu vecumu, maksimālais derīguma termiņš ir viens gads.

6. Ja medicīniskā sertifikāta derīguma termiņš beidzas kuģa reisa laikā, tad medicīniskais sertifikāts ir spēkā līdz nākamajai piestāšanas ostai, kurā ir pieejams dalībvalsts atzīts praktizējošais ārsts, ar nosacījumu, ka šis termiņš nepārsniedz trīs mēnešus.

7. Steidzamos gadījumos Administrācija var atļaut jūrniekam strādāt bez derīga medicīniskā sertifikāta līdz nākamajai piestāšanas ostai, kur ir pieejams dalībvalsts atzīts praktizējošais ārsts, ar nosacījumu, ka:

- 1) šādas atļaujas derīguma termiņš nepārsniedz trīs mēnešus un
- 2) jūrnieka rīcībā esošā medicīniskā sertifikāta termiņš beidzies nesen.

Fragmenti no Jūrnieku sagatavošanas, sertifikācijas un sardzes pildīšanas kodeksa

A-I/9. iedaļa

Medicīniskie standarti

1. Nosakot jūrniekiem standartus attiecībā uz veselības atbilstību saskaņā ar I/9. noteikumu, dalībvalstis ievēro A-I/9. tabulā noteiktos minimālos standartus attiecībā uz redzi darbam uz kuģa un ņem vērā 2. punktā izklāstītos fiziskā un veselības stāvokļa novērtēšanas kritērijus. Tām jāņem vērā arī šā Kodeksa B-I/9. punktā un B-I/9 tabulā sniegtie norādījumi attiecībā uz minimālās fiziskās sagatavotības pārbaudi.

Ciktāl dalībvalstis šos standartus nosaka, nekaitējot jūrnieku vai kuģa drošībai, tie var būt atšķirīgi personām, kuras vēlas sākt darbu jūrā, un tiem jūrniekiem, kas jau strādā jūrā, un var paredzēt atšķirīgas funkcijas uz kuģa, paturot prātā dažādos jūrnieku pienākumus. Tās ņem vērā arī jebkuru veselības stāvokļa pasliktināšanos vai slimību, kas mazinās jūrnieka spēju efektīvi veikt savus pienākumus medicīniskā sertifikāta derīguma periodā.

2. Dalībvalsts noteiktie fiziskās un veselības atbilstības standarti nodrošina to, ka jūrnieks atbilst šādiem kritērijiem:

2.1. ņemot vērā šā punkta 5. apakšpunktu, jūrniekam ir tādas fiziskās spējas, lai viņš varētu izpildīt visas pamatapmācības prasības saskaņā ar A-VI/1. iedaļas 2. punktu;

2.2. viņam ir atbilstoša dzirde un runas spējas, lai efektīvi sazinātos un dzirdētu skaņas trauksmes signālus;

2.3. jūrniekam nav slimības, traucējumu vai invaliditātes, kuras dēļ medicīniskā sertifikāta derīguma periodā viņš uz kuģa nevarēs efektīvi pildīt ne savus ikdienas pienākumus, ne funkcijas avārijas situācijās;

2.4. jūrniekam nav slimības, kura varētu pasliktināties laikā, kad tas veic darba pienākumus jūrā, vai kuras dēļ jūrnieks varētu nebūt piemērots šādam darbam, vai kura apdraudētu citu uz kuģa esošo personu veselību un drošību, un

2.5. jūrnieks nelieto zāles, kuru blaknes mazina spriešanas spēju, līdzsvara izjūtu u. c. vai citas spējas, kas nepieciešamas, lai viņš varētu efektīvi un droši uz kuģa pildīt gan savus ikdienas pienākumus, gan funkcijas avārijas situācijās.

3. Jūrnieku veselības atbilstības pārbaude jāveic atbilstoši kvalificētiem un pieredzējušiem praktizējošiem ārstiem, kuri ir dalībvalsts atzīti.

4. Ikviens dalībvalsts nosaka prasības praktizējošo ārstu atzīšanai. Dalībvalstij jāuztur atzīto praktizējošo ārstu reģistrs un pēc pieprasījuma jānodrošina tā pieejamība arī citām dalībvalstīm, uzņēmumiem un jūrniekiem.

5. Ikviens dalībvalsts sniedz norādījumus veselības atbilstības pārbaudei veikšanai un medicīnisko sertifikātu izdošanai, ņemot vērā šā Kodeksa B-I/9. iedaļā izklāstītos noteikumus. Ikviens dalībvalsts nosaka rīcības brīvības apmēru atzītajiem praktizējošajiem ārstiem attiecībā uz medicīnisko standartu piemērošanu, paturot prātā dažādos jūrnieku pienākumus; ārstiem nav rīcības brīvības attiecībā uz A-I/9. tabulā iekļautajiem minimālajiem standartiem attiecībā uz redzi tālumā ar palīglīdzekļiem, tuvumā/vidējā attālumā un krāsu redzi jūrniekiem klāja komandā, kuriem jāveic novērošanas pienākumi. Dalībvalsts var atļaut ārstam pēc saviem ieskatiem piemērot šos standartus jūrniekiem, kuri ir mašīntelpas komandā, ar nosacījumu, ka jūrnieku kopējā redzes spēja atbilst A-I/9. tabulā norādītajām prasībām.

6. Ikviens puse nosaka procesus un procedūras, lai jūrnieki, kuri pēc pārbaudei veikšanas atzīti par neatbilstošiem veselības atbilstības standartiem vai kuriem ir noteikti ierobežojumi attiecībā uz viņu spēju strādāt, jo īpaši attiecībā uz laiku, darba jomu vai darbības apgabalu, varētu pārsūdzēt savas lietas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts pārsūdzības noteikumiem.

7. Medicīniskajā sertifikātā, kas paredzēts I/9. noteikumā, obligāti jāiekļauj šāda informācija:

7.1. **pilnvarojošā iestāde** un prasība, saskaņā ar kuru dokuments tiek izdots;

7.2. **informācija par jūrnieku:**

7.2.1. vārds un uzvārds,

7.2.2. dzimšanas datums, (*datums/mēnesis/gads*),

7.2.3. dzimums (*vīrietis/sieviete*),

7.2.4. valstspiederība,

7.3. **atzītā praktizējošā ārsta deklarācija:**

7.3.1. apstiprinājums, ka pārbaudes vietā ir pārbaudīti identifikācijas dokumenti: *Jā/Nē*,

7.3.2. dzirde atbilst STCW A-I/9. noteikuma prasībām: *Jā/Nē*,

7.3.3. dzirde bez palīglīdzekļiem ir apmierinoša: *Jā/Nē*,

7.3.4. redze atbilst STCW A-I/9. noteikuma prasībām: *Jā/Nē*,

7.3.5. krāsu redze* atbilst STCW A-I/9. noteikuma prasībām: *Jā/Nē*,

7.3.5.1. pēdējās krāsu redzes pārbaudes datums,

7.3.6. jūrnieks ir piemērots novērošanas pienākumu pildīšanai: *Jā/Nē*,

7.3.7. jūrnieka atbilstībai nav noteikti ierobežojumi: *Jā/Nē*. Ja atbilde ir noliedzoša, norādiet ierobežojumus.

7.3.8. Vai jūrniekam ir kāda slimība, kuru var pasliktināt darba pienākumu izpildi jūrā vai kuras dēļ jūrnieks var kļūt nepiemērots šādam darbam vai apdraudēt citu uz kuģa esošo personu veselību: *Jā/Nē*.

7.3.9. pārbaudes datums: (*datums/mēnesis/gads*),

7.3.10. sertifikāta derīguma termiņš: (*datums/mēnesis/gads*),

* Piezīme. Krāsu redzes pārbaude jāveic tikai reizi sešos gados.

7.4. Ziņas par izdevēju iestādi:

7.4.1. oficiāls izdevējas iestādes zīmogs (tostarp nosaukums),

7.4.2. Pilnvarotās personas paraksts,

7.5. jūrnieka paraksts, kas apstiprina, ka jūrnieks ir informēts par sertifikāta saturu un tiesībām uz pārskatīšanu saskaņā ar A-I/9. iedaļas 6. punktu.

8. Medicīniskie sertifikāti jāizdod valodā, kas ir valsts valoda izdevējā valstī. Ja šī valoda nav angļu valoda, tekstā iekļauj tulkojumu angļu valodā.

A-I/9. tabula. Minimālie jūrnieku redzes standarti

STCW Konvencijas noteikums	Jūrnieka kategorija	Redzes spēja attālumā ar palīgīdzekļiem ¹		Redze tuvumā/vidējā attālumā	Krāsu redze ³	Redzes lauki ⁴	Nakts aklums ⁴	Diplopija (redzes dubultošānās) ⁴
		Viena acs	Otra acs					
I/11 II/1 II/2 II/3 II/4 II/5 VII/2	Kuģa kapteiņi, stūrmaņi un ierindas jūrnieki, kuriem jāveic novērošanas pienākumi	0,5 ²	0,5	Kuģa vadīšanai (piem., karšu un navigācijas publikāciju pētīšanai, komandtiltiņa mērinstrumentu un aprīkojuma lietošanai un navigācijas līdzekļu identificēšanai) nepieciešamā redze	Sk. 6. piezīmi	Normāli redzes lauki	Redze, kas nepieciešama visum vajadzīgo funkciju veikšanai tumsā bez apgrūtinājuma	Nav novērošanas nozīmīgas pazīmes
I/11 III/1 III/2 III/3 III/4 III/5 III/6 III/7 VII/2	Visi mehāniķi, elektro-mehāniķi, ierindas elektriķi un ierindas jūrnieki kas piedalās mašīntelpas sardzē	0,4 ⁵	0,4 (sk. 5. piezīmi)	Redze, kas nepieciešama instrumentu rādījumu nolasīšanai tuvā attālumā, aprīkojuma lietošanai un vajadzīgo sistēmu/sastāvdaļu identificēšanai	Sk. 7. piezīmi	Pietiekami redzes lauki	Redze, kas nepieciešama visum vajadzīgo funkciju veikšanai tumsā bez apgrūtinājuma	Nav novērošanas nozīmīgas pazīmes
I/11 IV/2	GMDSS radiosakarņu operatori	0,4	0,4	Redze, kas nepieciešama instrumentu rādījumu nolasīšanai tuvā attālumā, aprīkojuma lietošanai un vajadzīgo sistēmu/sastāvdaļu identificēšanai	Sk. 7. piezīmi	Pietiekami redzes lauki	Redze, kas nepieciešama visum vajadzīgo funkciju veikšanai tumsā bez apgrūtinājuma	Nav novērošanas nozīmīgas pazīmes

Piezīmes.

¹ Vērtības norādītas decimālpierakstā (Snellena tabulas).

² Vienai acij ir ieteicams redzes asums vismaz 0,7, lai samazinātu iespēju, ka netiek atklāta slēpta acs slimība.

³ Saskaņā ar Starptautiskās Apgaismes komisijas [*Commission Internationale de l'Eclairage*] izdotajiem "Starptautiskajiem ieteikumiem attiecībā uz krāsu redzes prasībām transporta nozares darbiniekiem" (*CIE-143-2001*, tostarp visās turpmākās redakcijās).

⁴ To pārbauda klīniskais redzes speciālists, ja sākotnējos ārsta atzinumos tā norādīts.

⁵ Mašīntelpas personāla kopējai redzes spējai jābūt vismaz 0,4.

⁶ *CIE* 1. vai 2. krāsu redzes standarts.

⁷ *CIE* 1., 2. vai 3. krāsu redzes standarts.

B-I/9. iedaļa

Norādījumi attiecībā uz medicīniskajiem standartiem

Veselības pārbaude un sertifikātu izsniegšana

1. Izstrādājot jūrnieku veselības atbilstības standartus un noteikumus, dalībvalstīm jāņem vērā minimālā fiziskā sagatavotība, kas noteikta B-I/9. tabulā, un šajā sadaļā sniegtie norādījumi, kā arī atšķirīgie jūrnieku pienākumi.
2. Izstrādājot jūrnieku veselības atbilstības standartus un noteikumus, dalībvalstīm jārikojas saskaņā ar norādījumiem, kas sniegti Starptautiskās Darba organizācijas (*ILO*) un Pasaules Veselības organizācijas (*WHO*) Norādījumos jūrnieku medicīniskās piemērotības pārbaūžu veikšanai pirms došanās jūrā un periodiski, tostarp šo norādījumu atjaunotajās redakcijās, un visi citi piemērojami starptautiskie norādījumi, ko publicējusi Starptautiskā Darba organizācija, Starptautiskā Jūrniecības organizācija vai Pasaules Veselības organizācija.
3. Praktizējošajiem ārstiem, kuri veic jūrnieku veselības atbilstības pārbaudi, jābūt pienācīgi kvalificētiem un pieredzējušiem, proti, viņiem jābūt kvalificētiem arodveselības vai jūras medicīnas jomā, pieredzējušiem kuģa ārsta vai kuģniecības ārsta darbā vai arī jāstrādā tādas personas pārraudzībā, kurai ir iepriekš minētā kvalifikācija vai pieredze.
4. Telpām, kurās tiek veiktas jūrnieku veselības atbilstības pārbaudes, jābūt nodrošinātām ar pārbaūžu veikšanai nepieciešamajām iekārtām un aprīkojumu.
5. Administrācijām jānodrošina pilnīga atzīto praktizējošo ārstu profesionālā neatkarība medicīniskā novērtējuma pieņemšanā veselības pārbaudes procedūrās.
6. Personām, kuras vēlas saņemt medicīnisko sertifikātu, jāapliecina atzītam praktizējošam ārstam sava identitāte, uzrādot viņam atbilstošu identifikācijas dokumentu. Viņām ir arī jānodod savs iepriekšējais medicīniskais sertifikāts.
7. Katrai Administrācijai ir tiesības patstāvīgi noteikt atkāpes vai atbrīvojumus no jebkura B-I/9. tabulā noteiktā standarta, pamatojoties uz veselības pārbaudes slēdzienu un jebkādu citu būtisku informāciju attiecībā uz indivīda pielāgošanos konkrētajiem apstākļiem un pierādītu spēju apmierinoši veikt funkcijas, kas viņam noteiktas uz kuģa.
8. Ciktāl tas ir iespējams, veselības atbilstības standartiem jābūt tādiem, kas nosaka objektīvus kritērijus attiecībā uz atbilstību darbam jūrā, ņemot vērā to, vai uz kuģa ir pieejami medicīniski līdzekļi un medicīniskā palīdzība. Ar tiem it īpaši jāprecizē nosacījumi, saskaņā ar kuriem jūrniekam, kam ir medicīniska problēma, kura apdraud viņa dzīvību un kuras dēļ jālieto zāles, var atļaut turpināt darbu uz kuģa.
9. Medicīniskajos standartos ir arī jānorāda konkrētas medicīniskās problēmas, piemēram, daltonisms, kuru dēļ jūrnieks varētu nebūtu piemērots noteiktiem amatiem uz kuģa.
10. Tālās redzes minimālais standarts visiem jūrniekiem ir 0,1* katrai acij, neizmantojot palīg līdzekļus.
11. Personām, kurām pienākumu pildīšanai nepieciešamas brilles vai kontaktlēcas, viegli pieejamā vietā uz kuģa jāglabā rezerves brilles vai kontaktlēcas. Ja personai jālieto redzes

palīgīdzekļi, lai viņa spētu izpildīt noteiktos redzes standartus, tas jāatzīmē izdotajā veselības atbilstības sertifikātā.

12. Krāsu redzes pārbaude jāveic saskaņā ar Starptautiskās Apgaismes komisijas izdotajiem „Starptautiskajiem ieteikumiem attiecībā uz krāsu redzes prasībām transporta nozares darbiniekiem” [*International Recommendations for Colour Vision Requirements for Transport*] (sk. CIE 143-2001, tostarp visas turpmākās redakcijas) vai ar līdzvērtīgiem pārbaudes paņēmieniem.

* Vērtība norādīta Snellena decimālpierakstā.

B-I/9. tabula. Norādījumi attiecībā uz minimālo fiziskās sagatavotības līmeni, lai jūrnieks varētu sākt un turpināt darbu jūrā³

Uzdevumi, funkcijas, notikumi vai apstākļi uz kuģa³	Fiziskās sagatavotības prasības	Ārstam, kas veic veselības pārbaudi, jāpārlicinās, ka:⁴
Ikdienas pārvietošanās pa kuģi: - pa nestabilu klāju; - no viena kuģa līmeņa uz citu līmeni; - no viena kuģa nodalījuma uz citu nodalījumu <i>Uz šo rindu attiecas 1. piezīme</i>	Saglabāt līdzsvaru un veikli pārvietoties Kāpt augšup un lejup pa vertikālām kāpnēm un trapu Pārkāpt apmalēm (komingiem) (piemēram, Konvencijā par kravas zīmi noteikts, ka apmalēm (komingiem) jābūt 600 mm augstām) Atvērt un aizvērt ūdensnecaurlaidīgās durvis	Pretendentam nav līdzsvara sajūtas traucējumu Pretendentam nav traucējumu vai slimības, kas neļauj veikt nepieciešamās kustības un fiziskās darbības Pretendents spēj bez palīdzības⁵: - kāpt augšup un lejup pa vertikālām kāpnēm un trapu; - pārkāpt augstiem sliekšņiem; - lietot durvju aizvēršanas sistēmas
Ikdienas pienākumi uz kuģa: - rokas instrumentu izmantošana; - kuģa krājumu pārvietošana; - strādāšana, paceļot rokas virs galvas; - vārstu darbināšana; - stāvēšana 4 stundas ilgā sardzē; - darbs šaurās vietās; - reaģēšana uz trauksmēm, brīdinājumiem un norādījumiem; - mutiska saziņa <i>Uz šo rindu attiecas 1. piezīme</i>	Mehānisku ierīču darbināšanai nepieciešamais spēks, veiklība un izturība Celt, vilkt un nest smagumu (piemēram, 18 kg) Pastiepties uz augšu Ilgstoši stāvēt, staigāt un saglabāt modrību Strādāt ierobežotās vietās un pārvietoties caur šaurām atverēm (piemēram, SOLAS 11-I/3-6.5.1. noteikums paredz, ka kravas telpu atveru un avārijas izeju minimālie izmēri ir 600 mm x 600 mm) Vizuāli atšķirt priekšmetus, formas un signālus Dzirdēt brīdinājumus un darbības norādījumus Spēt mutiski sniegt skaidru izklāstu	Pretendentam nav tāda traucējuma vai diagnosticētas medicīniskas problēmas, kas samazina spēju veikt kuģa drošai ekspluatācijai būtiskos ikdienas pienākumus Pretendents spēj: - strādāt, paceļot rokas; - ilgstoši stāvēt vai staigāt; - iekļūt šaurās vietās; - izpildīt redzes normas (sk. A-I/9. tabulu); - izpildīt dzirdes normas, ko noteikusi kompetentā iestāde, vai izpildīt starptautiskos norādījumus; - normāli sarunāties
Funkcijas avārijas situācijās⁶ uz kuģa: - glābšanās; - ugunsdzēsšana; - evakuācija <i>Uz šo rindu attiecas 2. piezīme</i>	Uzvilkot glābšanas vesti vai hidrotērpu Paglābties no dūmu papildītām telpām Piedalīties ugunsdzēsības pasākumos, tostarp lietot elpošanas aparātu Piedalīties kuģa evakuācijas procedūrās	Pretendentam nav tāda traucējuma vai diagnosticētas medicīniskas problēmas, kas samazina spēju veikt kuģa drošai ekspluatācijai būtiskas funkcijas avārijas situācijās Pretendents spēj: - uzvilkt glābšanas vesti vai hidrotērpu; - rāpot; - sajūst temperatūras maiņu; - izmantot ugunsdzēsšanas aprīkojumu; - lietot elpošanas aparātu (gadījumos, kad tas nepieciešams saistībā ar pienākuma izpildi)

Piezīmes.

¹ Tabulas 1. un 2. rindā norādīti: a) ierastie uzdevumi, funkcijas, notikumi un apstākļi uz kuģa; b) atbilstošā fiziskā sagatavotība, ko var uzskatīt par nepieciešamu jūrnieka, citu apkalpes locekļu un kuģa drošībai, un c) augsta līmeņa kritēriji, kurus praktizējošie ārsti var izmantot, lai novērtētu veselības atbilstību, ievērojot jūrnieku atšķirīgos pienākumus un paredzēto darbu uz kuģa.

² Tabulas 3. rindā norādīti: a) uzdevumi, funkcijas, pasākumi un apstākļi uz kuģa avārijas situācijās; b) atbilstošā fiziskā sagatavotība, kas uzskatāma par nepieciešamu jūrnieka, citu apkalpes locekļu un kuģa drošībai, un c) augsta līmeņa kritēriji, kurus praktizējošie ārsti var izmantot, lai novērtētu veselības atbilstību, ievērojot jūrnieku atšķirīgos pienākumus un paredzēto darbu uz kuģa.

³ Tabulā nav iekļauti visi iespējamie apstākļi uz kuģa vai visas medicīniskās problēmas, kuru dēļ jūrnieku var atzīt par nepiemērotu. Dalībvalstīm jānosaka fiziskās sagatavotības prasības attiecībā uz katru jūrnieku kategoriju atsevišķi (piemēram, attiecībā uz klāja virsniekiem, motoristiem u. c.). Pienācīga uzmanība jāpievērš īpašiem apstākļiem, kas skar konkrētas personas, un tām personām, kurām uzticēti pielāgoti vai ierobežoti pienākumi.

⁴ Šābu gadījumā praktizējošajam ārstam attiecīgā traucējuma smaguma pakāpe jānosaka ar objektīvu testu palīdzību, ja ir pieejami atbilstoši testi, vai jāsūta pretendents uz papildu pārbaudi.

⁵ Termins "palīdzība" nozīmē to, ka attiecīgais uzdevums paveikts, izmantojot citas personas palīdzību.

⁶ Terminu "avārijas situācijās" attiecina uz visiem pasākumiem, kurus veic avārijas situācijās, piemēram, attiecībā uz kuģa pamešanu vai ugunsgrēka dzēšanu, kā arī uz procedūrām, kuras katram jūrniekam jāievēro, lai glābtu savu dzīvību.